

1511_az_qiyabiQ2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1511 İntellektual sistemlər

1 Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir,3

- faktoqrafik
- bağlılıq
- strukturluluq
- daxili interpretasiyalıq
- fəallıq

2 hesablayıcı maşınların köməyi ilə insanın təfəkkür fəaliyyətini deyil, onun nəticəsini istehsal etməyə imkan verən aparat-proqram vasitələrinin yaradılmasıdır. Cümləni tamamlayın.2

- neyrofizioloji
- neyroinformatika
- psixoloji
- praqmatik
- bionik

3– süni ağıl yaratmağı qarşısına məqsəd qoyan, insan beyninin psixofizioloji fəaliyyətinin süni sistemlərin köməyi ilə modelləşdirilməsidir. Cümləni tamamlayın.2

- neyrofizioloji
- neyroinformatika
- psixoloji
- bionik
- proqram-praqmatik

4 istiqamət (düşünmə qabiliyyəti olan yeganə obyekt insan beyni olduğunu görə, hər hansı “düşünən” qurğu müəyyən qaydada onu strukturuna uyğunlaşmalıdır) – elə struktur və proseslərin suni yaradılması problemləri ilə məşğul olur ki, onlar canlı insan beyni üçün xarakterikdir və insan tərəfindən məsələlərin həlli prosesinin əsasında durur. Cümləni tamamlayın.

- neyrofizioloji
- neyroinformatika
- psixoloji
- bionik
- proqram-praqmatik

5 istiqamət “düşünən” qurğunun necə qurulmasından asılı olmayaraq, onun insan beyni kimi verilmiş bilik təsirlərinə reaksiya vermək qabiliyyətini əsas götürülməklə, həlli əvvəllər tamamilə insanın qabiliyyət dairəsinə aid edilən məsələlərin həll edilməsi üçün proqram vasitələrinin yaradılması ilə məşğul olur. Cümləni tamamlayın.3

- neyrofizioloji
- neyroinformatika
- psixoloji
- proqram-praqmatik
- bionik

6 dedikdə isə EHM-ə xüsusi proqram daxil etmədən insanın onunla ünsiyyət aparmasına imkan verən vasitələrə qoşulmuş interfeys başa düşülür. Cümləni tamamlayın.3

- həll edən
- intensional

- ekstensial
- intellektual interfeys
- biliklər bazası

7 dedikdə - ona qoşulmuş ümumi həll strategiyası (məsələn, məntiqi nəticələr çıxarılması yolu ilə) sayəsində məsələnin həllini tapmaq qabiliyyətinə malik olan bir sistem başa düşülür. Cümləni tamamlayın.

- intellektual interfeys
- intensional
- ekstensial
- həll edən
- biliklər bazası

8dedikdə - məlumatlardan biliklərə keçid, EHM-də işlənən informasiya-məntiq strukturlarının inkişafının və mürəkkəbləşməsinin məntiqi nəticəsi kimi başa düşülür. Cümləni tamamlayın.

- intellektual interfeys
- intensional
- ekstensial
- biliklər bazası
- həll edən

9 Süni intellekt sistemləri özündə neçə əsas bloku birləşdirir,

- 5.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 6.0

10 şəbəkələr insanın məlumat sürətlərinin eksotik virtual şəxsiyyətlərin yaradılmasına yönəldilən və qlobal internet şəbəkəsində istifadə edilən neyroquruluşlu sistemlərdir. Cümləni tamamlayın.

- beşinci qrup
- ikinci qrup
- birinci qrup
- üçüncü qrup
- dördüncü qrup

11 şəbəkələr mürəkkəb olmayan obyektlərin idarə edilməsi sistemləri kimi istifadə olunur, bu qrupun xüsusiyyəti bir sıra daxili stimulların yaranması, öz-özünü öyrətmək və fəaliyyət göstərmək imkanları ilə seçilir. Cümləni tamamlayın.

- beşinci qrup
- üçüncü qrup
- birinci qrup
- ikinci qrup
- dördüncü qrup

12 daxil olan Xobfild şəbəkəsi nitqin analizi və sintezi, bir dildən başqasına tərcümə və proqnozlaşdırma üçün istifadə olunur. Cümləni tamamlayın.

- beşinci qrup
- üçüncü qrup
- ikinci qrup
- birinci qrup
- dördüncü qrup

13 MULTİPLE proqramının müəllifi kimdir

- Braun
- M.Bonqard
- Tyuring
- Sleyalı
- Şennon

14 "KORA" proqramının müəllifi kimdir

- Braun
- Tyuring
- Sleyalı
- M.Bonqard
- Şennon

15 ERAM proqramının müəllifi kimdir

- Şennon
- Tyuring
- Sleyalı
- Braun
- M.Bonqard

16 İnsan psixologiyasında məsələlərin həllində istifadə edilir, bu modelə əsasən insana hər hansı bir məsələnin öyrədilməsi ehtimal xarakteri daşıyan assosiativ əlaqənin formalaşması prosesində baş verir. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- məntiq
- təlim
- labirint
- assosiativ
- fərziyyə

17 Bu modelə əsasən məsələnin həlli üçün verilmiş göstəricilər bir-biri ilə bağlı olmayan cəhətlərin bütövlüyünü əks etdirmirdi, onların arasında başlanğıc şəraitin strukturunu formalaşdıran müəyyən münasibətlər mövcuddur, məsələnin həllinin axtarışı bu strukturlar arasında əlaqənin qurulmasına və bir şəraitdən digərinə keçilməsi yollarının quraşdırılmasına gətirib çıxardır. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- məntiq
- təlim
- labirint
- fərziyyə
- asosiativ

18 Psixologiyada ehtimal olunan seçimin modeli daha çox riyazi psixologiya sahəsində çalışan mütəxəssislərin maraq dairəsində olmuşdur, intellektual sistemlər sahəsində əsasən məntiqi tibb modelinə üstünlük verildirdi. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir,2

- məntiq
- fərziyyə
- labirint
- təlim
- assosiativ

19 Başlanğıc meydançası məsələlərin verilmiş ilk göstəricilərinə uyğun gəlir, son meydançaya aparıb çıxaran yollar isə məsələnin həllinin mümkün yollarını müəyyən edir, maşın proqramlarında belə hərəkət həlledici qaydalarla idarə olunan və hər bir alternativ şəraitdə bu və ya digər seçimi həyata keçirməyə imkan verən axtarış əməliyyatı yaranır. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- məntiq
- fərziyyə
- təlim
- labirint
- assosiativ

20 Məsələlərin labirint həlli modelinin müəllifi aşağıdakılardan hansıdır

- Şennon
- Tyuring
- Dekart
- Tomdayk
- Nyuell

21 İnformasiya nəzəriyyəsinin banisi kimdir,

- Makkarti
- Tyuring
- Dekart
- Şennon
- Nyuell

22 1950-ci ildə kompyuterdə fikirləşmə qabiliyyəti olması sualına həsr edilmiş “Hesablayıcı maşın və ağıl” məqaləsinin müəllifi aşağıdakılardan hansıdır,2

- Makkarti
- Tyuring
- Dekart
- Nyuell
- Şennon

23 Süni intellekt ideyası aşağıdakılardan hansına aiddir

- Makkarti
- Nyuell
- Tyuring
- Dekart
- Şennon

24 C.Makkerti süni intellekti işlədərkən necə adlandırır?

- maşınları intellektual etmək elmi və mühəndisliyi
- insanın sahib olduğu ən dəyərli mülkiyyət
- intellektin maşın tərəfindən dəqiq simulyasiya edilməsi
- məntiq nəzəriyyəsi
- güclü intellekt

25 Süni intellektin əsas məqsədi nədir?

- insan intellektindən daha güclü bir intellektin yaradılması
- optimizasiyanın tətbiq edilməsi
- intellektin maşın tərəfindən dəqiq simulyasiya edilməsi
- məntiq nəzəriyyəsinin inkişaf etdirilməsi
- müxtəlif çətin hesablamaların və digər tapşırıqların həyata keçirilməsi

26 Ars Maqna aparatı nə məqsədlə yaradılmışdır ?

- müsəlmanları xristianlaşdırmaq məqsədilə
- heç biri

- süni intellekti inkişaf etdirmək məqsədilə
- intellektin maşınlarda tətbiqini təkmilləşdirmək məqsədilə
- insan intellektindən daha güclü bir intellektin yaradılması məqsədilə

27 Biliklərin fəallıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- variantların heç biri doğru deyil
- Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
- Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
- Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
- Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.

28 Biliklərin bağlılıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
- Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
- variantların heç biri doğru deyil
- Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
- Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.

29 Biliklərin strukturluluq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
- variantların heç biri doğru deyil
- Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
- Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
- Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.

30 Biliklərin daxili interpretasiyalıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
- Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
- Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
- variantların heç biri doğru deyil
- Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.

31 “Şərt – Əməl” tipli qaydalara əsaslanan sistemlər biliklərin təqdim olunma modellərinin hansı tipinə aiddir

- məntiqi modellər
- produksion sistemlər
- semantik şəbəkələr
- konstruktiv sistemlər
- reymlər

32 Adresat nədir

- fəaliyyətin nəticəsindən istifadə edən şəxs
- variantların heç biri doğru deyil
- fəaliyyətdən kənar şəxs

- fəaliyyəti dayandırılmış şəxs
- fəaliyyətdə olan və bu fəaliyyəti hərəkətə gətirən şəxs

33 Süni intellekt sistemlərində biliklərin təqdim olunmasının əsas universal modellərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- məntiqi modellər
- produksion sistemlər
- konstruktiv sistemlər
- semantik şəbəkələr
- freymlər

34 biliklər – bu, obyekt, hadisə və onların elementlərinin kəmiyyət və keyfiyyət xarakteristikaları haqqında informasiya və biliklərin mövcudluğudur. Cümləni tamamlayın.

- interpretasiyalı
- faktoqrafik
- anlayışlı
- konstruktiv
- prosedur

35biliklər – bu, müxtəlif məsələlərin həllinin metod, alqoritm və proqramlar məcmusudur. Cümləni tamamlayın.

- anlayışlı
- prosedur
- interpretasiyalı
- faktoqrafik
- konstruktiv

36biliklər – bu, müxtəlif obyektlərin hissələrinin strukturu və qarşılıqlı əlaqəsi haqqında biliklərdir. Cümləni tamamlayın.

- interpretasiyalı
- konstruktiv
- anlayışlı
- prosedur
- faktoqrafik

37biliklər – onları anlayışlar dəsti və onların qarşılıqlı əlaqəsi kimi də interpretasiya etmək olar. Cümləni tamamlayın.

- interpretasiyalı
- konstruktiv
- anlayışlı
- prosedur
- faktoqrafik

38 Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- fəallıq
- daxili interpretasiyalıq
- bağlılıq
- faktoqrafik
- strukturluluq

39 Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- faktoqrafik
- bağlılıq
- daxili interpretasiyalıq
- strukturluluq
- fəallıq

40 hesablayıcı maşınların köməyi ilə insanın təfəkkür fəaliyyətini deyil, onun nəticəsini istehsal etməyə imkan verən aparat-proqram vasitələrinin yaradılmasıdır. Cümləni tamamlayın.

- neyrofizioloji
- neyroinformatika
- psixoloji
- praqmatik
- bionik

41 – süni ağılı yaratmağı qarşısına məqsəd qoyan, insan beyninin psixofizioloji fəaliyyətinin süni sistemlərin köməyi ilə modelləşdirilməsidir. Cümləni tamamlayın.

- neyrofizioloji
- neyroinformatika
- psixoloji
- bionik
- proqram-praqmatik

42 İnsan psixologiyasında məsələlərin həllində istifadə edilir, bu modelə əsasən insana hər hansı bir məsələnin öyrədilməsi ehtimal xarakteri daşıyan assosiativ əlaqənin formalaşması prosesində baş verir. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- məntiq
- təlim
- labirint
- asosiativ
- fərziyyə

43 Bu modelə əsasən məsələnin həlli üçün verilmiş göstəricilər bir-biri ilə bağlı olmayan cəhətlərin bütövlüyünü əks etdirmirdi, onların arasında başlanğıc şəraitin strukturunu formalaşdıran müəyyən münasibətlər mövcuddur, məsələnin həllinin axtarışı bu strukturlar arasında əlaqənin qurulmasına və bir şəraitdən digərinə keçilməsi yollarının quraşdırılmasına gətirib çıxardır. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- məntiq
- təlim
- labirint
- fərziyyə
- asosiativ

44 Psixologiyada ehtimal olunan seçimin modeli daha çox riyazi psixologiya sahəsində çalışan mütəxəssislərin maraq dairəsində olmuşdur, intellektual sistemlər sahəsində əsasən məntiqi tibb modelinə üstünlük verilirdi. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- məntiq
- fərziyyə
- labirint
- təlim
- asosiativ

45 Başlanğıc meydançası məsələlərin verilmiş ilk göstəricilərinə uyğun gəlir, son meydançaya aparıb çıxaran yollar isə məsələnin həllinin mümkün yollarını müəyyən edir, maşın proqramlarında belə hərəkət həlledici

qaydalarla idarə olunan və hər bir alternativ şəraitdə bu və ya digər seçimi həyata keçirməyə imkan verən axtarış əməliyyatı yaranır. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- məntiq
- fərziyyə
- təlim
- labirint
- asosiativ

46 1950-ci ildə kompyuterdə fikirləşmə qabiliyyəti olması sualına həsr edilmiş “Hesablayıcı maşın və ağıl” məqaləsinin müəllifi aşağıdakılardan hansıdır

- Makkarti
- Nyuell
- Dekart
- Tyuring
- Şennon

47 Müasir dövrdə süni intellektin əsası harada qoyulmuşdur?

- Malayziyada
- Almaniyada
- İngiltərədə
- Dartmurt Kollecinə
- Rusiyada

48 Roman Llull özünün Ars Maqna adlı məntiq aparatını neçənci ildə ixtira etmişdir?

- 1439.0
- 1586.0
- 1876.0
- 1275.0
- 1783.0

49 Süni intellekt düşüncəsinin əsasını təşkil edən sillogizm nəticələr nəzəriyyəsinin əsasını kim qoymuşdur?

- Parasels
- Heron
- Volfqanq von Kempelen
- Aristotel
- Əl Cəzirə

50 Süni intellekt kim tərəfindən yaradılıb?

- C.Həyyam
- F.Maxlup
- F.Kodd
- C.Makkarti
- Paraels

51 Süni intellekt ilk dəfə neçənci ildə istifadə edilib?

- 1977.0
- 1956.0
- 1996.0
- 1954.0
- 1967.0

52 Süni intellekt nədir?

- telekommunikasiya vasitələrinin tətbiq edildiyini öyrənən elmdir
- informasiya sistemlərini maşınlarda tətbiq edən riyazi elmdir.
- informasiya axtarırlarını təmin edən elmdir
- avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərini öyrənən elmdir
- insan məntiqini maşınlarda tətbiq etmək məqsədi daşıyan riyazi elmdir

53 Produksion sistemlərdə ““To”” qaydası nəyi bildirir

- göndərmə
- daxil etmə
- variantların heç biri doğru deyil
- giriş
- çıxış

54 Produksion sistemlərdə ““Əgər”” qaydası nəyi bildirir

- çıxarış
- variantların heç biri doğru deyil
- giriş
- fəaliyyət
- nəticə

55 Produksion sistemlərdə ““To”” qaydası nəyi bildirir

- giriş
- çıxarış
- çıxış
- daxil etmə
- göndərmə

56 Produksion sistemlərdə ““Əgər”” qaydası nəyi bildirir

- giriş
- göndərmə
- çıxarış
- nəticə
- fəaliyyət

57 Agent nədir

- fəaliyyətin nəticəsindən istifadə edən şəxs
- fəaliyyətdə olan və bu fəaliyyəti hərəkətə gətirən şəxs
- variantların heç biri doğru deyil
- fəaliyyətdən kənar şəxs
- fəaliyyəti dayandırılmış şəxs

58 Süni intellekt sistemləri özündə neçə əsas bloku birləşdirir

- 2.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0
- 4.0

59 "KORA" proqramının müəllifi kimdir

- Tyuring
- Sleyalı
- Braun

- M.Bonqard
 Şennon

60 ERAM proqramının müəllifi kimdir

- Şennon
 Braun
 Sleyalı
 Tyuring
 M.Bonqard

61 Məsələlərin labirint həlli modelinin müəllifi aşağıdakılardan hansıdır

- Şennon
 Nyuell
 Torndayk
 Dekart
 Tyuring

62 İnformasiya nəzəriyyəsinin banisi kimdir

- Makkarti
 Şennon
 Dekart
 Tyuring
 Nyuell

63 Süni intellekt ideyası aşağıdakılardan hansına aiddir

- Makkarti
 Dekart
 Tyuring
 Nyuell
 Şennon

64 Təkamül hesablamalarını güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- Səhvlərə tolerantlıq
 Approksimasiya qabliyyəti
 Əyrilərin approkimasiyası
 Hesablama effektivliyi
 Həqiqətə uyğunluq

65 Süni neyron şəbəkələrin güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- Approksimasiya qabliyyəti
 İnterpretasiya olunma
 Adaptasiya
 Əyrilərin approkimasiyası
 Ümumiləşmə qabliyyəti

66 Qeyri-səlis çoxluqların güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- Modelləşdirmə
 İnterpretasiya olunma
 Adaptasiya
 Həqiqətə uyğunluq
 Məntiqi çıxarış

67 GA,təkamül hesablamaların zəif cəhətlərinə aid deyil,

- biliyin əldə edilməsi
- variantların hamısı
- interpretasiya olunma,
- "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- öyrənmə

68 GA,təkamül hesablamaların zəif cəhətlərinə aiddir,

- variantların heç biri doğru deyil
- kodlaşdırma, hesablama sürəti
- interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- öyrənmə
- biliyin əldə edilməsi

69 Süni neyron şəbəkələrin zəif cəhətlərinə aid deyil,

- hesablama sürəti
- öyrənmə
- variantların hamısı
- kodlaşdırma
- biliyin əldə edilməsi

70 Süni neyron şəbəkələrin zəif cəhətlərinə aiddir,

- hesablama sürəti
- kodlaşdırma
- variantların heç biri doğru deyil
- interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- biliyin əldə edilməsi, öyrənmə

71 Qeyri-səlis çoxluqların zəif cəhətlərinə aid deyil,

- "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- variantların hamısı
- interpretasiya olunma,
- kodlaşdırma
- hesablama sürəti

72 Qeyri-səlis çoxluqların zəif cəhətlərinə aiddir,

- variantların heç biri doğru deyil
- hesablama sürəti
- biliyin əldə edilməsi, öyrənmə
- interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- kodlaşdırma

73 SC-in tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- genetik alqoritmlər
- xaos nəzəriyyəsi
- qeyri-səlis-məntiq
- neyron şəbəkələr
- ehtimallı mühakimə

74 Ars Maqna aparatı nə məqsədlə yaradılmışdır ?

- heç biri

- müsəlmanları xristianlaşdırmaq məqsədilə
- süni intellekti inkişaf etdirmək məqsədilə
- intellektin maşınlarda tətbiqini təkmilləşdirmək məqsədilə
- insan intellektindən daha güclü bir intellektin yaradılması məqsədilə

75 Roman Llull özünün Ars Maqna adlı məntiq aparatını neçənci ildə ixtira etmişdir?

- 1439.0
- 1586.0
- 1876.0
- 1783.0
- 1275.0

76 Süni intellekt düşüncəsinin əsasını təşkil edən sillogizm nəticələr nəzəriyyəsinin əsasını kim qoymuşdur?

- Parasels
- Əl Cəzirə
- Aristotel
- Volfqanq von Kempelen
- Heron

77 Süni intellektin əsas məqsədi nədir?

- intellektin maşın tərəfindən dəqiq simulyasiya edilməsi
- insan intellektindən daha güclü bir intellektin yaradılması
- optimizasiyanın tətbiq edilməsi
- müxtəlif çətin hesablamaların və digər tapşırıqların həyata keçirilməsi
- məntiq nəzəriyyəsinin inkişaf etdirilməsi

78 C.Makkerti süni intellekti işlədərkən necə adlandıırırdı?

- insanın sahib olduğu ən dəyərli mülkiyyət
- güclü intellekt
- maşınları intellektual etmək elmi və mühəndisliyi
- məntiq nəzəriyyəsi
- intellektin maşın tərəfindən dəqiq simulyasiya edilməsi

79 Süni intellekt kim tərəfindən yaradılıb?

- C.Həyyam
- F.Kodd
- F.Maxlup
- Paraels
- C.Makkarti

80 Süni intellekt ilk dəfə neçənci ildə istifadə edilib?

- 1954.0
- 1996.0
- 1956.0
- 1967.0
- 1977.0

81 Süni intellekt nədir?

- informasiya sistemlərini maşınlarada tətbiq edən riyazi elmdir.
- insan məntiqini maşınlarda tətbiq etmək məqsədi daşıyan riyazi elmdir
- avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərini öyrənən elmdir
- telekommunikasiya vasitələrinin tətbiq edildiyini öyrənən elmdir

- informasiya axtarışlarını təmin edən elmdir

82 Produksion sistemlərdə ““To” qaydası nəyi bildirir,

- göndərmə
 variantların heç biri doğru deyil
 giriş
 çıxış
 daxil etmə

83 Produksion sistemlərdə “Əgər” qaydası nəyi bildirir,

- giriş
 nəticə
 çıxarış
 variantların heç biri doğru deyil
 fəaliyyət

84 Biliklərin fəallıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- variantların heç biri doğru deyil,
 Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
 Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
 Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
 Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.

85 Biliklərin bağlılıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- variantların heç biri doğru deyil,
 Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
 Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
 Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
 Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.

86 Biliklərin strukturluluq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- variantların heç biri doğru deyil,
 Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
 Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
 Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
 Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.

87 Biliklərin daxili interpretasiyalıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- variantların heç biri doğru deyil,
 Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
 Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
 Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
 Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.

88 Produksion sistemlərdə ““To” qaydası nəyi bildirir,

- giriş
- daxil etmə
- çıxış
- çıxarış
- göndərmə

89 Produksion sistemlərdə “Əgər” qaydası nəyi bildirir,

- giriş
- nəticə
- çıxarış
- göndərmə
- fəaliyyət

90 “Şərt – Əməl” tipli qaydalara əsaslanan sistemlər biliklərin təqdim olunma modellərinin hansı tipinə aiddir,

- məntiqi modellər
- konstruktiv sistemlər
- semantik şəbəkələr
- produksion sistemlər
- reymlər

91 Bu quruluş aşağıdakı modellərin hansına aiddir SLOT 1-in ADI (SLOT 1-in MƏNASI) SLOT 2-in ADI (SLOT 2-in MƏNASI) - - - - - SLOT N-in ADI (SLOT N-in MƏNASI)).

- məntiqi modellər
- konstruktiv sistemlər
- semantik şəbəkələr
- freymlər
- produksion sistemlər

92 Adresat nədir

- variantların heç biri doğru deyil
- fəaliyyətdə olan və bu fəaliyyəti hərəkətə gətirən şəxs
- fəaliyyəti dayandırılmış şəxs
- fəaliyyətin nəticəsindən istifadə edən şəxs
- fəaliyyətdən kənar şəxs

93 Agent nədir,

- variantların heç biri doğru deyil
- fəaliyyəti dayandırılmış şəxs
- fəaliyyətin nəticəsindən istifadə edən şəxs
- fəaliyyətdə olan və bu fəaliyyəti hərəkətə gətirən şəxs
- fəaliyyətdən kənar şəxs

94 Süni intellekt sistemlərində biliklərin təqdim olunmasının əsas universal modellərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- produksion sistemlər
- semantik şəbəkələr
- konstruktiv sistemlər
- məntiqi modellər
- freymlər

95 biliklər – bu, obyekt, hadisə və onların elementlərinin kəmiyyət və keyfiyyət xarakteristikaları haqqında informasiya və biliklərin mövcudluğudur. Cümləni tamamlayın. 2

- interpretasiyalı
- konstruktiv
- anlayışlı
- faktoqrafik
- prosedur

96biliklər – bu, müxtəlif məsələlərin həllinin metod, alqoritm və proqramlar məcmusudur. Cümləni tamamlayın.

- interpretasiyalı
- konstruktiv
- anlayışlı
- prosedur
- faktoqrafik

97biliklər – bu, müxtəlif obyektlərin hissələrinin strukturu və qarşılıqlı əlaqəsi haqqında biliklərdir. Cümləni tamamlayın.

- interpretasiyalı
- prosedur
- anlayışlı
- konstruktiv
- faktoqrafik

98biliklər – onları anlayışlar dəsti və onların qarşılıqlı əlaqəsi kimi də interpretasiya etmək olar. Cümləni tamamlayın.

- interpretasiyalı
- prosedur
- konstruktiv
- anlayışlı
- faktoqrafik

99 Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- faktoqrafik
- strukturluluq
- daxili interpretasiyalıq
- fəallıq
- bağlılıq

100 Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir,2

- faktoqrafik
- strukturluluq
- daxili interpretasiyalıq
- bağlılıq
- fəallıq

101 Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir,2

- faktoqrafik
- bağlılıq

- daxili interpretasiyalıq
- strukturluluq
- fəallıq

102 İqtisadi sistemləri tədqiq edən zaman ən başlıca məsələlər deyil?

- sistem münasibətlərinin düzgün dərk edilməsi
- ünsürlərin keyfiyyətə fərqli cəhətlərinin ayrılması
- ünsürlərin sistemə çevrilməsinə səbəb olan determinantları aşkara çıxarmaq
- sistemlərin strukturunun, fəaliyyət göstərməsinin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- qarşılıqlı əlaqədə olan sistemlərin vəhdətliyinin təmin olunması

103 Dərketmə formaları içərisində mühüm yer tutur?

- mütəq ideyanın olması
- sistem spesifikliyi
- sistemli bilik
- qərar qəbuletmə
- iqtisadi bilik

104 Zəruri rəngarənglik qanununa görə:

- hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyindən kiçik olsun
- hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyindən böyük olsun
- sistemin rəngarəngliyi artdıqca informasiyalar uyğun olaraq azalsın
- sistemin rəngarəngliyi artdıqca informaliyalar da müvafiq sürətdə çoxalsın
- hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyinə bərabər olsun

105 Kibernetika hansı sahələrə ayrılır?

- nəzəri, təşkilatı, tətbiqi
- iqtisadi, metodoloji
- nəzəri, texniki, tətbiqi
- nəzəri, texniki
- nəzəri, texniki, təşkilatı

106 Nəzəri kibernetikaya aiddir:

- avtomatlaşdırılmış diqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
- obrazların tanınması
- idarəetmə aparatlarının yaradılması
- texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili
- ixtiyari təbiətli idarəetmə sistemlərinin aparatının və metodlarının işlənilib hazırlanması

107 Texniki kibernetikanın məşğul olduğu problemlərə aid deyil:

- diqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
- obyektlərin identifikasiyası
- idarəetmə sistemlərinin aparatının və metodlarının işlənilib hazırlanması
- oxuya bilən avtomatların yaradılması
- texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili

108 Kibernetikanın xalq təsərrüfatı sahəsində ən mühüm vəzifəsi nədir?

- oxuya bilən avtomatların yaradılması
- müəssisələrin idarə olunmasının avtomatlaşdırılmış sistemini yaratmaq
- obrazların tanınması

- texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili
- diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması

109 Kibernetik sistemin əks etdiyi proseslərə daxil deyil?

- informasiyalarla mübadilə aparır
- bu sistemlə qarşılıqlı əlaqədə olan sistemləri özündə birləşdirir
- informasiyanı qəbul edir
- informasiyanı yaddaşda saxlayır
- informasiyanı emal edir

110 Dəyişənlər-... cümləni tamamlayın.

- məzmununa görə real obyektə bərabər olub bu obyektin hər hansı hissəsidir
- öz məzmununa görə real obyektə bərabərdir
- sistemin elementi deyil
- məzmununa görə real obyektə bərabər olmayıb bu obyektin hər hansı hissəsidir
- kəmiyyət baxımından dəyişkəndir

111 Kibernetik sistemin növləri hansılardır?

- texniki,nəzəri
- hamısı
- adaptiv,texniki,nəzəri
- təşkilati,proqramlı
- proqramlı,adaptiv

112 Kibernetik sistemdə baş verən proseslər:

- əsas,əks əlaqə
- məhdudiyət,əks rəbitə
- əsas,məhdudiyət
- əsas,əks rəbitə,məhdudiyət
- əsas,əks əlaqə,məhdudiyət

113 Kibernetik sistemin hansı elementləri vardır?

- giriş,çıxış,məhdudiyət
- əsas,əks əlaqə,giriş,çıxış
- əsas,əks əlaqə,məhdudiyət
- əks əlaqə,məhdudiyət,giriş,çıxış,proses
- giriş,çıxış,proses

114 Genetik alqoritmlərin güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- Əyriyə yaxınlaşdırma
- Approksimasiya qabliyyəti
- Səhvlərə tolerantlıq
- Qlobal optimallaşdırma
- Həqiqətə uyğunluq

115 Təkamül hesablamalarını güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- Əyriyə yaxınlaşdırma
- Approksimasiya qabliyyəti
- Səhvlərə tolerantlıq
- Hesablama effektivliyi
- Həqiqətə uyğunluq

116 Qeyri-səlis çoxluqların güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- Modelləşdirmə
- Məntiqi çıxarış
- Həqiqətə uyğunluq
- Adaptasiya
- İnterpretasiya olunma

117 GA,təkamül hesablamaların zəif cəhətlərinə aid deyil

- biliyin əldə edilməsi
- "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- interpretasiya olunma
- variantların hamısı
- öyrənmə

118 Süni neyron şəbəkələrin zəif cəhətlərinə aiddir

- variantların heç biri doğru deyil
- hesablama sürəti
- kodlaşdırma
- interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- biliyin əldə edilməsi, öyrənmə

119 Qeyri-səlis çoxluqların zəif cəhətlərinə aid deyil

- "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- kodlaşdırma
- interpretasiya olunma
- variantların hamısı
- hesablama sürəti

120 Qeyri-səlis çoxluqların zəif cəhətlərinə aiddir

- variantların heç biri doğru deyil
- kodlaşdırma
- interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- biliyin əldə edilməsi, öyrənmə
- hesablama sürəti

121 SC-in tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- genetik alqoritmlər
- neyron şəbəkələr
- qeyri-səlis-məntiq
- xaos nəzəriyyəsi
- ehtimallı mühakimə

122 Kibernetik sistemin neçə elementi mövcuddur?

- 6.0
- 4.0
- 7.0
- 5.0
- 3.0

123 Kibernetika sistemində neçə proses baş verir?

- 7.0

- 5.0
- 2.0
- 3.0
- 6.0

124 Kibernetik sistemin neçə növü vardır?

- 2.0
- 3.0
- 7.0
- 5.0
- 4.0

125 Kibernetikanın əsas tədqiqat obyektı nədir?

- texniki proqram toplusu
- bilik sistemi
- iqtisadi sistem
- kibernetik sistem
- proqram təminatı

126 Kibernetik dildə sistem dedikdə nə başa düşülür?

- texniki-təşkilati sistemlər çoxluğu
- iqtisadi əlaqələr məcmusu
- linqvistik vasitələr məcmusu
- qarşılıqlı əlaqəli dəyişənlərin, elementlərin, blokların məcmusu
- metodoloji vasitələr kompleksi

127 Biri nəzəri kibernetikaya daxil olan nəzəriyyə deyil:

- statistik həllər nəzəriyyəsi
- təsadüfi proseslər nəzəriyyəsi
- mürəkkəb sistemlərin idarə olunması nəzəriyyəsi
- iqtisadi nəzəriyyə
- oyunlar nəzəriyyəsi

128 Kibernetika neçə yerə ayrılır?

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

129 Kibernetikanın əsas qanunlarından biridir?

- iqtisadi əlaqə
- məqsədli bilik
- sistemli bilik
- zəruri rəngarənglik
- təşkilati zərurilik

130 Hansı obyektin sistem halında öyrənilməsinə daxil deyil?

- hadisələrə təsir edən bir çox amillərin mühüm əlaqələrinin müəyyən edilməsi
- hadisələrin real ümumiliyinin, ümumi keyfiyyətinin aşkara çıxarılması
- hadisələrin, predmetlərin real əlaqələrinin aşkara çıxarılması
- hadisələrin bütövlükdə tədqiq edilməsi

- hadisələr sisteminin hərtərəfli öyrənilməsi

131 Kibernetika nəyi öyrənir?

- bilik iqtisadiyyatını
 texnoloji prosesləri
 texniki-iqtisadi əlaqələri
 əlaqə və idarəetmə modelləri
 telekommunikasiya vasitələrini

132 Kibernetikanın əsasını kim qoymuşdu?

- D.Bell
 F.Maxlup
 Y.Şumpeter
 N.Viper
 E.Toffler

133 EC – termini nəyi bildirir

- variantların heç biri
 süni neyron şəbəkələr
 qeyri-səlis çoxluq
 təkamül hesablamaları
 qeyri – səlis məntiq

134 Süni neyron şəbəkələrin güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- Approksimasiya qabliyyəti
 Əyrilərin approkimasiyası
 Adaptasiya
 İnterpretasiya olunma
 Ümumiləşmə qabliyyəti

135 GA,təkamül hesablamaların zəif cəhətlərinə aiddir

- variantların heç biri doğru deyil
 öyrənmə
 interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
 kodlaşdırma, hesablama sürəti
 biliyin əldə edilməsi

136 Süni neyron şəbəkələrin zəif cəhətlərinə aid deyil

- biliyin əldə edilməsi
 kodlaşdırma
 öyrənmə
 variantların hamısı
 hesablama sürəti

137 Əsas-...

- verilmiş proqrama uyğun olaraq davranış uyğunluğudur
 sistemin çıxışa olan tələbin,girişə olan tələb kimi uyğunluğudur
 çıxışın faktiki və arzu olunan vəziyyətə uyğunluğudur
 giriş və çıxışı yaradan prosesdir
 yaranmış problemləri aradan qaldırma imkanındır

138 Məhdudiyyət-...

- verilmiş proqrama uyğun olaraq davranış uyğunluğudur
- çıxışın faktiki və arzu olunan vəziyyətə uyğunluğudur
- giriş və çıxışı yaradan prosesdir
- sistemin çıxışa olan tələbin,girişə olan tələb kimi uyğunluğudur
- yaranmış problemləri aradan qaldırma imkanındır

139 Kibernetik sistmədə baş verən proseslər:

- əsas,əks əlaqə
- məhdudiyət,əks rabitə
- əsas,məhdudiyət
- əsas,əks rabitə,məhdudiyət
- əsas,əks əlaqə,məhdudiyət

140 Kibernetika sistemində neçə proses baş verir?

- 7.0
- 5.0
- 2.0
- 3.0
- 6.0

141 Adoptiv-... düzgün variantı seçin:

- çıxışın faktiki və arzu olunmayan vəziyyətə uyğunluğudur
- yaranmış məhdudiyətləri aradan qaldırmaq imkanı vardır
- belə sistemlər üçün yalnız verilmiş proqrama uyğun olaraq yalnız bir davranış xarakterikdir
- ətraf mühitə maksimal adaptasiya etmək üçün özünü təşkil qabiliyyətinə malikdir
- sistemin çıxışına olan tələbin girişə olan tələb kimi uyğunluğudur

142 Proqramlı -... düzgün variantı seçin:

- çıxışın faktiki və arzu olunmayan vəziyyətə uyğunluğudur
- yaranmış məhdudiyətləri aradan qaldırmaq imkanı vardır
- ətraf mühitə maksimal adaptasiya etmək üçün özünü təşkil qabiliyyətinə malikdir
- belə sistemlər üçün yalnız verilmiş proqrama uyğun olaraq yalnız bir davranış xarakterikdir
- sistemin çıxışına olan tələbin girişə olan tələb kimi uyğunluğudur

143 Kibernetik sistemin növləri hansılardır?

- hamısı
- təşkilati,proqramlı
- texniki,nəzəri
- proqramlı,adoptiv
- adoptiv,texniki,nəzəri

144 Kibernetik sistemin neçə növü vardır?

- 4.0
- 7.0
- 5.0
- 2.0
- 3.0

145 Dəyişənlər-... cümləni tamamlayın.

- sistemin elementi deyil
- məzmununa görə real obyektə bərabər olub bu obyektin hər hansı hissəsidir
- kəmiyyət baxımından dəyişkəndir

- öz məzmununa görə real obyektə bərabərdir
 məzmununa görə real obyektə bərabər olmayıb bu obyektin hər hansı hissəsidir

146 Kibernetik sistemin əks etdiyi proseslərə daxil deyil?

- informasiyalarla mübadilə aparır
 informasiyaları yaddaşda saxlayır
 informasiyaları qəbul edir
 bu sistemlə qarşılıqlı əlaqədə olan sistemləri özündə birləşdirir
 informasiyaları emal edir

147 Kibernetikanın əsas tədqiqat obyektı nədir?

- texniki proqram toplusu
 bilik sistemi
 iqtisadi sistem
 kibernetik sistem
 proqram təminatı

148 Kibernetik dildə sistem dedikdə nə başa düşülür?

- texniki-təşkilati sistemlər çoxluğu
 iqtisadi əlaqələr məcmusu
 linqvistik vasitələr məcmusu
 qarşılıqlı əlaqəli dəyişənlərin, elementlərin, blokların məcmusu
 metodoloji vasitələr kompleksi

149 Kibernetikanın xalq təsərrüfatı sahəsində ən mühüm vəzifəsi nədir?

- texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili
 diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
 oxuya bilən avtomatların yaradılması
 müəssisələrin idarə olunmasının avtomatlaşdırılmış sistemini yaratmaq
 obrazların tanınması

150 Biri nəzəri kibernetikaya daxil olan nəzəriyyə deyil:

- statistik həllər nəzəriyyəsi
 təsadüfi proseslər nəzəriyyəsi
 mürəkkəb sistemlərin idarə olunması nəzəriyyəsi
 iqtisadi nəzəriyyə
 oyunlar nəzəriyyəsi

151 Texniki kibernetikanın məşğul olduğu problemlərə aid deyil:

- diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
 texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili
 oxuya bilən avtomatların yaradılması
 idarəetmə sistemlərinin aparatının və metodlarının işlənilib hazırlanması
 obyektlərin identifikasiyası

152 Nəzəri kibernetikaya aiddir:

- avtomatlaşdırılmış diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
 idarəetmə aparatlarının yaradılması
 obrazların tanınması
 ixtiyari təbiətli idarəetmə sistemlərinin aparatının və metodlarının işlənilib hazırlanması
 texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili

153 Kibernetika hansı sahələrə ayrılır?

- nəzəri, texniki, təşkilati
- nəzəri, texniki
- iqtisadi, metodoloji
- nəzəri, texniki, tətbiqi
- nəzəri, təşkilatı, tətbiqi

154 Kibernetika neçə yerə ayrılır?

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

155 Zəruri rəngarənglik qanununa görə:

- sistemin rəngarəngliyi artdıqca informasiyalar uyğun olaraq azalsın
- hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyinə bərabər olsun
- hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyindən kiçik olsun
- hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyindən böyük olsun
- sistemin rəngarəngliyi artdıqca informaliyalar da müvafiq sürətdə çoxalsın

156 Kibernetikanın əsas qanunlarından biridir?

- iqtisadi əlaqə
- məqsədli bilik
- sistemli bilik
- zəruri rəngarənglik
- təşkilatı zərurilik

157 Hansı obyektin sistem halında öyrənilməsinə daxil deyil?

- hadisələrə təsir edən bir çox amillərin mühüm əlaqələrinin müəyyən edilməsi
- hadisələrin real ümumiliyinin, ümumi keyfiyyətinin aşkara çıxarılması
- hadisələrin, predmetlərin real əlaqələrinin aşkara çıxarılması
- hadisələrin bütövlükdə tədqiq edilməsi
- hadisələr sisteminin hərtərəfli öyrənilməsi

158 Dərketmə formaları içərisində mühüm yer tutur? 2

- sistemli bilik
- qərar qəbuletmə
- iqtisadi bilik
- sistem spesifikasiyi
- mütəq ideyanın olması

159 İqtisadi sistemləri tədqiq edən zaman ən başlıca məsələlər deyil?

- sistem münasibətlərinin düzgün dərk edilməsi
- ünsürlərin sistemə çevrilməsinə səbəb olan determinantları aşkara çıxarmaq
- ünsürlərin keyfiyyətə fərqli cəhətlərinin ayrılması
- sistemlərin strukturunun, fəaliyyət göstərməsinin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- qarşılıqlı əlaqədə olan sistemlərin vəhdətliyinin təmin olunması

160 Kibernetika nəyi öyrənir?

- bilik iqtisadiyyatını
- telekommunikasiya vasitələrini
- əlaqə və idarəetmə modelləri
- texniki-iqtisadi əlaqələri
- texnoloji prosesləri

161 Kibernetikanın əsasını kim qoymuşdu?

- Y.Şumpeter
- N.Viper
- D.Bell
- E.Toffler
- F.Maxlup

162 EC – termini nəyi bildirir,

- variantların heç biri
- təkamül hesablamaları
- qeyri-səlis çoxluq
- süni neyron şəbəkələr
- qeyri – səlis məntiq

163 Genetik alqoritmlərin güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- Əyrilərin approksimasiyası
- Qlobal optimallaşdırma
- Səhvlərə tolerantlıq
- Approksimasiya qabliyyəti
- Həqiqətə uyğunluq

164 A qeyri-səlis çoxluğunun mənsubiyyət funksiyası olarsa, belə çoxluğa nə deyilir

- boş çoxluq
- qeyri- səlis çoxluğunun daşıyıcısı
- çoxluğunun keçid nöqtələri
- normal qeyri-səlis çoxluq
- universal çoxluq

165 İxtiyarı $x \in X$ üçün xarakteristik funksiyasının qiyməti olarsa, belə çoxluğa nə deyilir

- boş çoxluq
- universal çoxluq
- çoxluğunun keçid nöqtələri
- normal qeyri-səlis çoxluq
- qeyri- səlis çoxluğunun daşıyıcısı

166 Əgər istənilən $x \in X$ üçün xarakteristik funksiyasının qiyməti sıfır olarsa, belə çoxluğa nə deyilir

- qeyri- səlis çoxluğunun daşıyıcısı
- universal çoxluq
- çoxluğunun keçid nöqtələri
- boş çoxluq
- normal qeyri-səlis çoxluq

167 X universal çoxluğundan götürülmüş x elementlərinin və onlara uyğun mənsubiyyət funksiyalarının nizamlanmış cütlükləri deyilir. Cümləni tamamlayın

- qeyri-səlis funksiya
- qeyri-səlis çoxluq

- qeyri-səlis məntiq
- qeyri-səlis nəzəriyyə
- qeyri-səlis sistem

168 Qeyri-səlis çoxluğun iki x və y elementləri arasında R münasibətinin olmasını göstərmək üçün neçə yazılışdan istifadə edilir

- 6.0
- 5.0
- 2.0
- 4.0
- 3.0

169 Qeyri səlis çoxluqların tərifı hansı funksiyanın köməyilə verilir

- «məqsəd»
- mənsubiyyət»
- «çıxış»
- «giriş»
- «asıllıq»

170 Qeyri-müəyyən bə qeyri səlis qərarların ciddi riyazi təsvirinə imkan verən, “qeyri – səlis çoxluqlar ” nəzəriyyəsinin banisi kimdir

- Makkarti
- L.Zadə
- Tyuring
- Nyuell
- Şennon

171 Критериярин (яламятлярин) важиблик дяржяляри нязря алыныр вя К чохлауьунда мцмкцн критерияр цццн алтернатив жцтляри арасында цстцнлцк мцнасибятляри мцяййян едилир, йяни Х чохлауьунда К чохлауьу цзря щяр бир x_i вя x_j алтернативляри арасында бинар цстцнлцк мцнасибяти тапылыр. Бу ifadə қярарларын гябул едилмясиндә ян ефектив алтернативин сечилмяси мясялясинин hansı mərhələsinə aiddir,3

- beşinci
- üçüncü
- birinci
- ikinci
- dördüncü

172 Qярарларын гябул едилмяси, йяни ян ефектив алтернативин сечилмяси мясяляси нечә mərhələdə həll edilir,1

- 6.0
- 2.0
- 4.0
- 3.0
- 5.0

173 Qeyri-müəyyənlik şəraitində bu ifadə şirkətdə nəyi bildirir? $M = \{0.3, 0.9, 0.5, 0.8, 0.6, 1, 0.6, 0.4, 0.9, 1\}$.

- istehsal etdiyi məhsulu
- xərcini
- gəlirini
- мягсядини
- investisiyanı

174 Qeyri-сялис мцнасибятлар неçә юлчлц релйасион матрисин кюмяйи иля верилир,1

- 6.0
 3.0
 4.0
 2.0
 5.0

175 Aşağıdaki ifadelerden hansı еффектив щяллярин сечилмяси цццн гейри-сялис гярар гябулетмя мясяляси уанаşmasına aid edilir,2

- variantların heç biri doğru deyil
 Алтернативляр чохлауундан "зай" алтернативлярин, йяни шяртляря вя мягсядляря даща аз уйьун эялян алтернативлярин атылмасындан ибарятдир, щяр аддымдан сонра алтернативляр чохлауу мцяййян гядяр кичилир.
 Мясялянин щялли йахшылашдырыла билмяйян алтернативляр арасында ахтарылмалыдыр, бу мцлащизя алтернативляр чохлаууну "сыхмаа", щяр шансы эюстярижийя эюря пис алтернативин сечилмяси нятижясиндя мцмкцн ола биляжяк иткиляри мцяййян етмяйя вя щяр шансы конкрет эюстярижийя эюря алтернативин йахшылашдырылмасына имкан верир.
 Бурада мягсяд, мящдудиййятляр вя шяртляр щаггында биликлярин субйективлийи нязря алыныр, алтернативляр арасында цстцнлцк мцнасибятляри истифадя едилир.
 Гейри-мцяййянликляр щяраитиндя гярарларын гябул едилмяси мясяляляриндя рийази жящятдян йалныз бир жидди нятижя ялдя етмяк олар, реаллашдыран алтернатив щялл кими сечилмяйя дя биляр, цццки беля алтернатив щяддян артыг йахшы вя йа щяддян артыг пис щялл ола биляр.

176 Aşağıdaki ifadelerden hansı зяманят верилмиш нятижялярин ялдя олунмасы уанаşmasına aid edilir,2

- variantların heç biri doğru deyil
 Алтернативляр чохлауундан "зай" алтернативлярин, йяни шяртляря вя мягсядляря даща аз уйьун эялян алтернативлярин атылмасындан ибарятдир, щяр аддымдан сонра алтернативляр чохлауу мцяййян гядяр кичилир.
 Мясялянин щялли йахшылашдырыла билмяйян алтернативляр арасында ахтарылмалыдыр, бу мцлащизя алтернативляр чохлаууну "сыхмаа", щяр шансы эюстярижийя эюря пис алтернативин сечилмяси нятижясиндя мцмкцн ола биляжяк иткиляри мцяййян етмяйя вя щяр шансы конкрет эюстярижийя эюря алтернативин йахшылашдырылмасына имкан верир.
 Гейри-мцяййянликляр щяраитиндя гярарларын гябул едилмяси мясяляляриндя рийази жящятдян йалныз бир жидди нятижя ялдя етмяк олар, реаллашдыран алтернатив щялл кими сечилмяйя дя биляр, цццки беля алтернатив щяддян артыг йахшы вя йа щяддян артыг пис щялл ола биляр.
 Бурада мягсяд, мящдудиййятляр вя шяртляр щаггында биликлярин субйективлийи нязря алыныр, алтернативляр арасында цстцнлцк мцнасибятляри истифадя едилир.

177 Aşağıdaki ifadelerden hansı qeyri-mcnaşib алтернативлярин атылмасы уанаşmasına aid edilir,2

- variantların heç biri doğru deyil
 Гейри-мцяййянликляр щяраитиндя гярарларын гябул едилмяси мясяляляриндя рийази жящятдян йалныз бир жидди нятижя ялдя етмяк олар, реаллашдыран алтернатив щялл кими сечилмяйя дя биляр, цццки беля алтернатив щяддян артыг йахшы вя йа щяддян артыг пис щялл ола биляр.
 Алтернативляр чохлауундан "зай" алтернативлярин, йяни шяртляря вя мягсядляря даща аз уйьун эялян алтернативлярин атылмасындан ибарятдир, щяр аддымдан сонра алтернативляр чохлауу мцяййян гядяр кичилир.
 Мясялянин щялли йахшылашдырыла билмяйян алтернативляр арасында ахтарылмалыдыр, бу мцлащизя алтернативляр чохлаууну "сыхмаа", щяр шансы эюстярижийя эюря пис алтернативин сечилмяси нятижясиндя мцмкцн ола биляжяк иткиляри мцяййян етмяйя вя щяр шансы конкрет эюстярижийя эюря алтернативин йахшылашдырылмасына имкан верир.
 Бурада мягсяд, мящдудиййятляр вя шяртляр щаггында биликлярин субйективлийи нязря алыныр, алтернативляр арасында цстцнлцк мцнасибятляри истифадя едилир.

178 Aşağıdaki ifadelerden hansı pareto prinsipinə aid edilir,2

- variantların heç biri doğru deyil
 Гейри-мцяййянликляр щяраитиндя гярарларын гябул едилмяси мясяляляриндя рийази жящятдян йалныз бир жидди нятижя ялдя етмяк олар, реаллашдыран алтернатив щялл кими сечилмяйя дя биляр, цццки беля алтернатив щяддян артыг йахшы вя йа щяддян артыг пис щялл ола биляр.

- Алтернативляр чохлуьундан "зай" алтернативлярин, йяни шяртляря вя мягсядляря даща аз уйьун эялян алтернативлярин атылмасындан ибарятдир, щяр аддымдан сонра алтернативляр чохлуьу мцяййян гядяр кичилир.
- Мясялянин щялли йахшылашдырыла билмяйян алтернативляр арасында ахтарылмалыдыр, бу мцлащизя алтернативляр чохлуьуну "сыхмаа", щяр шансы эюстярижийя эюря пис алтернативин сечилмяси нятижясиндя мцмкцн ола биляжяк иткляри мцяййян етмяйя вя щяр шансы конкрет эюстярижийя эюря алтернативин йахшылашдырылмасына имкан верир.
- Бурада мягсяд, мящдудиййятляря вя шяртляря щаггында биликлярин субйективлийи нязря алыныр, алтернативляр арасында цстцнлцк мцнасибятляри истифадя едилир.

179 Бурада мягсяд, мящдудиййятляря вя шяртляря щаггында биликлярин субйективлийи нязря алыныр, алтернативляр арасында цстцнлцк мцнасибятляри истифадя едилир. Bu ifadə aşağıdakı yanaşmalardan hansına aiddir,3

- variantların heç biri doğru deyil
- зяманят верилмиш нятижялярин яддя олунмасы
- кейри-мцнасиб алтернативлярин атылмасы
- ефектив щяллярин сечилмяси цццн гейри-сялис гярар гябулетмя мясяляси
- рарето принципи

180 Кейри-мцяййянликляря щяраитиндя гярарларын гябул едилмяси мясяляляриндя рийази жящятдян йалныз бир жидди нятижя яддя етмяк олар, реаллашдыран алтернатив щялл кими сечилмяйя дя биляр, цццки беля алтернатив щяддян артыг йахшы вя йа щяддян артыг пис щялл ола биляр. Bu ifadə aşağıdakı yanaşmalardan hansına aiddir,3

- variantların heç biri doğru deyil
- рарето принципи
- кейри-мцнасиб алтернативлярин атылмасы
- зяманят верилмиш нятижялярин яддя олунмасы
- ефектив щяллярин сечилмяси цццн гейри-сялис гярар гябулетмя мясяляси

181 Алтернативляр чохлуьундан "зай" алтернативлярин, йяни шяртляря вя мягсядляря даща аз уйьун эялян алтернативлярин атылмасындан ибарятдир, щяр аддымдан сонра алтернативляр чохлуьу мцяййян гядяр кичилир. Bu ifadə aşağıdakı yanaşmalardan hansına aiddir,3

- variantların heç biri doğru deyil
- зяманят верилмиш нятижялярин яддя олунмасы
- рарето принципи
- кейри-мцнасиб алтернативлярин атылмасы
- ефектив щяллярин сечилмяси цццн гейри-сялис гярар гябулетмя мясяляси

182 Мясялянин щялли йахшылашдырыла билмяйян алтернативляр арасында ахтарылмалыдыр, бу мцлащизя алтернативляр чохлуьуну "сыхмаа", щяр шансы эюстярижийя эюря пис алтернативин сечилмяси нятижясиндя мцмкцн ола биляжяк иткляри мцяййян етмяйя вя щяр шансы конкрет эюстярижийя эюря алтернативин йахшылашдырылмасына имкан верир. Bu ifadə aşağıdakı yanaşmalardan hansına aiddir,3

- зяманят верилмиш нятижялярин яддя олунмасы
- рарето принципи
- variantların heç biri doğru deyil
- ефектив щяллярин сечилмяси цццн гейри-сялис гярар гябулетмя мясяляси
- кейри-мцнасиб алтернативлярин атылмасы

183 Кейри-мцяййянликляря щяраитиндя мясялялярин щялли истигамятиндя hansı yanaşmalar mövcuddur,2

- рарето принципи
- зяманят верилмиш нятижялярин яддя олунмасы
- кейри-мцнасиб алтернативлярин атылмасы
- variantların hamısı

- эффектив шяллярин сечилмяси цццн гейри-сялис гярар гябулетмя мясяляси

184 $R2\{\varphi\varphi\}$, йяни «тяхминян бярабярдир» мцнасибяти ашағидакılardan hansına aiddir,

- adi
 антирефлексив
 рефлексив
 qeyri sәlis
 симметрик

185 $R1\{\varphi\varphi=\varphi\varphi\}$, йяни «бярабярдир» мцнасибяти ашағидакılardan hansına aiddir,

- qeyri sәlis
 антирефлексив
 рефлексив
 adi
 симметрик

186 $[0,1]$ интервалында $R1\{\varphi\varphi=\varphi\varphi\}$ мцнасибяти иля баьлы олан бцццн (x,y) жцтляри, йяни $x=y$ шяртини юдйяян жцтляр чохлауьу несә мүнәсибәт адланır,

- qeyri sәlis
 антирефлексив
 рефлексив
 adi
 симметрик

187 Ашағидакılardan hansı qeyri-sәlis münasibәtә aiddir,

- Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вя yRx мцнасибятляри йалныз $x=y$ олдугда доьру оларса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy мцнасибяти йалныз вя йалныз $x \neq y$ олдугда доьру оларса,
 Истянилян $x \in X$ элементи цццн xRx мцнасибяти доьру оларса,
 $X \times X$ декарт шасилинин мянсубийят функциясы иля характеристиза едилян гейри-сялис алтчохлауьуна X чохлауьунда
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вя yRx мцнасибятляринин шяр икиси доьру оларса,

188 $X \times X$ декарт шасилинин мянсубийят функциясы иля характеристиза едилян гейри-сялис алтчохлауьуна X чохлауьунда мцнасибят дейилир. Cümlәni tamamlayın.

- транзитив
 симметрик
 антирефлексив
 рефлексив
 qeyri sәlis

189 Ашағидакılardan hansı транзитив münasibәtә aiddir

- Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRy вя yRz мцнасибятляри йалныз $x=й$ олдугда доьру оларса
 Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRy мцнасибяти йалныз вя йалныз $x \neq y$ олдугда доьру оларса,
 Истянилян $x \in X$ элементи цццн xRx мцнасибяти доьру оларса,
 Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRz вя zRy мцнасибятляриндян xRy мцнасибяти чыхарса
 Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRy вя yRx мцнасибятляринин шяр икиси доьру оларса,

190 Ашағидакılardan hansı антисимметрик münasibәtә aiddir,

- Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRz вя zRy мцнасибятляриндян xRy мцнасибяти чыхарса,
 Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRy мцнасибяти йалныз вя йалныз $x \neq y$ олдугда доьру оларса,
 Истянилян $x \in X$ элементи цццн xRx мцнасибяти доьру оларса,
 Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRy вя yRx мцнасибятляри йалныз $x=й$ олдугда доьру оларса,

- Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRy вь yRx мцнасибятляринин щяр икиси доьру оларса,

191 Ашағыдакылардан hansı симметрик мүнәсибәтә аиддир,

- Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRz вь zRy мцнасибятляриндьян xRy мцнасибяти чыхарса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy мцнасибяти йалныз вь йалныз $x \neq y$ олдугда доьру оларса,
 Истянилян $x \in X$ элементи цццн xRx мцнасибяти доьру оларса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вь yRx мцнасибятляринин щяр икиси доьру оларса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вь yRx мцнасибятляри йалныз $x=y$ олдугда доьру оларса,

192 Ашағыдакылардан hansı антирефлексив мүнәсибәтә аиддир,

- Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRz вь zRy мцнасибятляриндьян xRy мцнасибяти чыхарса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вь yRx мцнасибятляринин щяр икиси доьру оларса
 Истянилян $x \in X$ элементи цццн xRx мцнасибяти доьру оларса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy мцнасибяти йалныз вь йалныз $x \neq y$ олдугда доьру оларса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вь yRx мцнасибятляри йалныз $x=y$ олдугда доьру оларса,

193 Ашағыдакылардан hansı рефлексив мүнәсибәтә аиддир,

- Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRz вь zRy мцнасибятляриндьян xRy мцнасибяти чыхарса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вь yRx мцнасибятляринин щяр икиси доьру оларса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy мцнасибяти йалныз вь йалныз $x \neq y$ олдугда доьру оларса,
 Истянилян $x \in X$ элементи цццн xRx мцнасибяти доьру оларса,
 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вь yRx мцнасибятляри йалныз $x=y$ олдугда доьру оларса,

194 Истянилян $x, y, z \in X$ элементляри цццн xRz вь zRy мцнасибятляриндьян xRy мцнасибяти чыхарса, онда R мцнасибятиня X чохлауьунда несә мцнасибят дейилир,

- антисимметрик
 антирефлексив
 рефлексив
 транзитив
 симметрик

195 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вь yRx мцнасибятляри йалныз $x=y$ олдугда доьру оларса, онда R мцнасибятиня X чохлауьунда несә мцнасибят дейилир,

- рефлексив
 транзитив
 симметрик
 антирефлексив
 антисимметрик

196 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy вь yRx мцнасибятляринин щяр икиси доьру оларса, онда R мцнасибятиня X чохлауьунда несә мцнасибят дейилир,

- транзитив
 антирефлексив
 рефлексив
 симметрик
 антисимметрик

197 Истянилян $x, y \in X$ элементляри цццн xRy мцнасибяти йалныз вь йалныз $x \neq y$ олдугда доьру оларса, онда R мцнасибятиня X чохлауьунда несә мцнасибят дейилир,3

- транзитив
 симметрик
 рефлексив

- антирефлексив
- антисимметрик

198 Истянилян $x^{\wedge}X$ элементи цццн xPx мцнасибяти доьру оларса, онда P мцнасибятиня X чохлауьунда несә $münasibət$ deyilir,

- транзитив
- симметрик
- антирефлексив
- рефлексив
- антисимметрик

199 Гейри-сялис чохлауьун ики x вя y элементляри арасында P мцнасибятинин олмасыны эюстярмяк цццн пеҫә йазылышдан истифадя едилир,

- 6.0
- 3.0
- 4.0
- 2.0
- 5.0

200 X чохлауьунун элементляри арасындакы мцмкцн ялагяляри эюстярян $X'X$ декарт щасили алтчохлауьуна X чохлауьунда тьяин едилмиш мцнасибяти дейилир. Cümləni tamamlayın.

- N
- K
- L
- R
- S

201 Яэяр истянилян $x^{\wedge}X$ цццн характеристик функциясанын гиймяти сыфыр оларса, belә чохлауьа нә deyilir,

- чохлауьунун кечид нюгтяляри
- гейри-сялис чохлауьунун дашыйыжысы
- универсал чохлауь
- бош чохлауь
- нормал гейри-сялис чохлауь

202 Qeyri səlis çoxluqların tərifı hansı funksiyanın köməylə verilir,

- «məqsəd»
- «giriş»
- «çıxış»
- mənsubiyyət»
- «asilılıq»

203 Qeyri-müəyyən bə qeyri səlis qərarların ciddi riyazi təsvirinə imkan verən, “qeyri – səlis çoxluqlar” nəzəriyyəsinin banisi kimdir,

- Makkarti
- Nyuell
- Tyuring
- L.Zadə
- Şennon

204 Proses-...

- digər sistemə giriş kimi çıxışa olan tələbdir

- xarici mühitin dəyişilməsinə gətirən sistemdə baş verən hər bir dəyişiklikdir
- digər kibernetik sistemlərin fəaliyyətinin məhsuludur
- girişi çıxışa çevirəndir
- sistemin heç olmasa bir çıxışı onun girişidir

205 Çıxış-...

- digər sistemə giriş kimi çıxışa olan tələbdir
- girişi çıxışa çevirəndir
- digər kibernetik sistemlərin fəaliyyətinin məhsuludur
- xarici mühitin dəyişilməsinə gətirən sistemdə baş verən hər bir dəyişiklikdir
- sistemin heç olmasa bir çıxışı onun girişidir

206 Giriş-...

- digər sistemə giriş kimi çıxışa olan tələbdir
- girişi çıxışa çevirəndir
- xarici mühitin dəyişilməsinə gətirən sistemdə baş verən hər bir dəyişiklikdir
- digər kibernetik sistemlərin fəaliyyətinin məhsuludur
- sistemin heç olmasa bir çıxışı onun girişidir

207 Kibernetik sistemin hansı elementləri vardır?

- giriş, çıxış, məhdudiyət
- əks əlaqə, məhdudiyət, giriş, çıxış, proses
- əsas, əks əlaqə, məhdudiyət
- əsas, əks əlaqə, giriş, çıxış
- giriş, çıxış, proses

208 Kibernetik sistemin neçə elementi mövcuddur?

- 7.0
- 4.0
- 5.0
- 6.0
- 3.0

209 Əks rabitə-...

- çıxışın faktiki və arzu olunan vəziyyətə uyğunluğudur
- giriş və çıxışı yaradan prosesdir
- verilmiş proqrama uyğun olaraq davranış uyğunluğudur
- yaranmış problemləri aradan qaldırma imkanındır
- sistemin çıxışa olan tələbin, girişə olan tələb kimi uyğunluğudur

210 Hər bir alternativ yalnız bir mənsubiyyət funksiyası ilə xarakterizə olunur, alternativlər arasından ən yaxşısını seçmək üçün onların mənsubiyyət funksiyalarının qiymətləri içərisində ən böyüyünü tapmaq və müvafiq alternativini ən yaxşı alternativ kimi qəbul etmək olar. Bu ifadə qeyri-səlis riyazi proqramlaşdırmada maksimum məsələlərin həll üsulunun hansı mərhələsinə aiddir

- birinci
- üçüncü
- beşinci
- ikinci
- dördüncü

211 Hər bir alternativ üçün onun ən pis ödədiyi kriteri müəyyənləşdirilir, başqa sözlə desək bütün alternativlər arasından mənsubiyyət funksiyasının qiyməti ən kiçik olan kriteri tapılır. Bu ifadə qeyri-səlis riyazi proqramlaşdırmada maksimum məsələlərin həll üsulunun hansı mərhələsinə aiddir

- beşinci
- birinci
- ikinci
- üçüncü
- dördüncü

212 Qeyri-müəyyənlik şəraitində bu ifadə şirkətdə nəyi bildirir, $2 M = \{0.3, 0.9, 0.5, 0.8, 0.6, 1, 0.6, 0.4, 0.9, 1\}$.

- istehsal etdiyi məhsulu
- investisiyanı
- məqsədini
- gəlirini
- xərcini

213 Aşağıdakı ifadələrdən hansı effektiv həllərin seçilməsi üçün qeyri-səlis qərar qəbul etmə məsələsi yanaşmasına aid edilir

- variantların heç biri doğru deyil
- Burada məqsəd, məhdudiyyətlər və şərtlər haqqında biliklərin subyektivliyi nəzərə alınır, alternativlər arasında üstünlük münasibətləri istifadə edilir
- Məsələnin həlli yaxşılaşdırıla bilməyən alternativlər arasında axtarılmalıdır, bu mülahizə alternativlər çoxluğunu "sıxmağa", hər hansı göstəriciyə görə pis alternativin seçilməsi nəticəsində mümkün ola biləcək itkiləri müəyyən etməyə və hər hansı konkret göstəriciyə görə alternativin yaxşılaşdırılmasına imkan verir
- Alternativlər çoxluğundan "zay" alternativlərin, yəni şərtlərə və məqsədlərə daha az uyğun gələn alternativlərin atılmasından ibarətdir, hər addımdan sonra alternativlər çoxluğu müəyyən qədər kiçilir.
- Qeyri-müəyyənliklər şəraitində qərarların qəbul edilməsi məsələlərində riyazi cəhətdən yalnız bir ciddi nəticə əldə etmək olar, reallaşdıran alternativ həll kimi seçilməyə də bilər, çünki belə alternativ həddən artıq yaxşı və ya həddən artıq pis həll ola bilər.

214 Aşağıdakı ifadələrdən hansı zəmanət verilmiş nəticələrin əldə olunması yanaşmasına aid edilir

- variantların heç biri doğru deyil
- Qeyri-müəyyənliklər şəraitində qərarların qəbul edilməsi məsələlərində riyazi cəhətdən yalnız bir ciddi nəticə əldə etmək olar, reallaşdıran alternativ həll kimi seçilməyə də bilər, çünki belə alternativ həddən artıq yaxşı və ya həddən artıq pis həll ola bilər.
- Məsələnin həlli yaxşılaşdırıla bilməyən alternativlər arasında axtarılmalıdır, bu mülahizə alternativlər çoxluğunu "sıxmağa", hər hansı göstəriciyə görə pis alternativin seçilməsi nəticəsində mümkün ola biləcək itkiləri müəyyən etməyə və hər hansı konkret göstəriciyə görə alternativin yaxşılaşdırılmasına imkan verir
- Alternativlər çoxluğundan "zay" alternativlərin, yəni şərtlərə və məqsədlərə daha az uyğun gələn alternativlərin atılmasından ibarətdir, hər addımdan sonra alternativlər çoxluğu müəyyən qədər kiçilir
- Burada məqsəd, məhdudiyyətlər və şərtlər haqqında biliklərin subyektivliyi nəzərə alınır, alternativlər arasında üstünlük münasibətləri istifadə edilir.

215 Aşağıdakı ifadələrdən hansı qeyri-münasib alternativlərin atılması yanaşmasına aid edilir

- Burada məqsəd, məhdudiyyətlər və şərtlər haqqında biliklərin subyektivliyi nəzərə alınır, alternativlər arasında üstünlük münasibətləri istifadə edilir.
- Məsələnin həlli yaxşılaşdırıla bilməyən alternativlər arasında axtarılmalıdır, bu mülahizə alternativlər çoxluğunu "sıxmağa", hər hansı göstəriciyə görə pis alternativin seçilməsi nəticəsində mümkün ola biləcək itkiləri müəyyən etməyə və hər hansı konkret göstəriciyə görə alternativin yaxşılaşdırılmasına imkan verir
- Alternativlər çoxluğundan "zay" alternativlərin, yəni şərtlərə və məqsədlərə daha az uyğun gələn alternativlərin atılmasından ibarətdir, hər addımdan sonra alternativlər çoxluğu müəyyən qədər kiçilir.
- Qeyri-müəyyənliklər şəraitində qərarların qəbul edilməsi məsələlərində riyazi cəhətdən yalnız bir ciddi nəticə əldə etmək olar, reallaşdıran alternativ həll kimi seçilməyə də bilər, çünki belə alternativ həddən artıq yaxşı və ya həddən artıq pis həll ola bilər.
- variantların heç biri doğru deyil

216 Aşağıdakı ifadələrdən hansı pareto prinsipinə aid edilir

- Qeyri-müəyyənliklər şəraitində qərarların qəbul edilməsi məsələlərində riyazi cəhətdən yalnız bir ciddi nəticə əldə etmək olar, reallaşdıran alternativ həll kimi seçilməyə də bilər, çünki belə alternativ həddən artıq yaxşı və ya həddən artıq pis həll ola bilər
- Alternativlər çoxluğundan "zay" alternativlərin, yəni şərtlərə və məqsədlərə daha az uyğun gələn alternativlərin atılmasından ibarətdir, hər addımdan sonra alternativlər çoxluğu müəyyən qədər kiçilir
- variantların heç biri doğru deyil
- Məsələnin həlli yaxşılaşdırıla bilməyən alternativlər arasında axtarılmalıdır, bu mülahizə alternativlər çoxluğunu "sıxmağa", hər hansı göstəriciyə görə pis alternativin seçilməsi nəticəsində mümkün ola biləcək itkiləri müəyyən etməyə və hər hansı konkret göstəriciyə görə alternativin yaxşılaşdırılmasına imkan verir.
- Burada məqsəd, məhdudiyyətlər və şərtlər haqqında biliklərin subyektivliyi nəzərə alınır, alternativlər arasında üstünlük münasibətləri istifadə edilir.

217 Qeyri-müəyyənliklər şəraitində məsələlərin həlli istiqamətində hansı yanaşmalar mövcuddur

- effektiv həllərin seçilməsi üçün qeyri-səlis qərar qəbuletmə məsələsi
- variantların hamısı
- pareto prinsipi
- qeyri-münasib alternativlərin atılması
- zəmanət verilmiş nəticələrin əldə olunması

218 Qeyri-səlis riyazi proqramlaşdırmada maksmin məsələlərin həll üsulu neçə mərhələli olur

- 6.0
- 5.0
- 2.0
- 4.0
- 3.0

219 Qərarların qəbul edilməsi, yəni ən effektiv alternativin seçilməsi məsələsi neçə mərhələdə həll edilir

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

220 Qeyri-səlis münasibətlər neçə ölçülü relyasion matrisin köməyi ilə verilir

- 5.0
- 2.0
- 4.0
- 3.0
- 6.0

221 a – nəyi bildirir,1

- итерасийанын нюмрясини
- юйрянмянин башланьыж сцрятини
- мцяййян сабит (юйрянмя мцддяти)
- юйрянмя сцрятинин монотон азалан функциясын
- юйрядилян вектору

222 T – nəyi bildirir,2

- итерасийанын нюмрясини
- мцяййян сабит (юйрянмя мцддяти)
- синапсларынын чяки ямсалларыны
- юйрянмя сцрятинин монотон азалан функциясын
- юйрядилян вектору

223 Щ(κ) – нәүи bildirir,2

- с вя и нейронларынын гоншулуг функцийасын
- итерасийанын нюмрясини
- юйрядилян вектору
- юйрянмя сцрятинин монотон азалан функцийасын
- синапсларынын чяки ямсалларыны

224 . а(κ) – нәүи bildirir,2

- синапсларынын чяки ямсалларыны
- итерасийанын нюмрясини
- юйрядилян вектору
- с вя и нейронларынын гоншулуг функцийасын
- юйрянмя сцрятинин монотон азалан функцийасын

225 х(κ) – нәүи bildirir,2

- синапсларынын чяки ямсалларыны
- с вя и нейронларынын гоншулуг функцийасын
- юйрядилян вектору
- итерасийанын нюмрясини
- юйрянмя сцрятинин монотон азалан функцийасын

226 κ – нәүи bildirir,1

- юйрядилян вектору
- итерасийанын нюмрясини
- синапсларынын чяки ямсалларыны
- с вя и нейронларынын гоншулуг функцийасын
- юйрянмя сцрятинин монотон азалан функцийасын

227 v нәүи bildirir,1

- нейронун эиришляринин сайып
- синапсларынын чяки ямсалларыны
- сцрцшмянин гиймятип
- жямлямянин нятижясини
- эириш векторунун (эириш сигналынын) компонентип

228 Müxtəlif типли нейронлардан ибарят олуб ващид фяаллашдырма функцийасына малик олан НШ-ляри несə adlandırirlar,2

- щиперболик танэнс
- щетерозен
- щомозен
- КӨК
- лозистик

229 Бир типли нейронлардан ибарят олуб ващид фяаллашдырма функцийасына малик олан НШ-ляри несə adlandırirlar,2

- щетерозен
- щомозен
- щиперболик танэнс
- лозистик
- КӨК

230 Доймалы гейри-хятти функцийалар несə adlanir,2

- аксон
- сигмоид
- евклид
- хятти щдуд
- sinaps

231 Фяаллашма функцийаларына ашағıdakılardan hansı aiddir,3

- хятти щдуд
- ващид сычрайыш функцийасы
- сигмоид – лoэистик
- variantların hamısı
- сигмоид – щиперболик танэнс

232 у нәуи bildirir,2

- нейронун эиришляринин сайыпı
- нейронун чыхыш сигналыпı
- сщрщмянин гиймятипı
- жямлямянин нятижясипı
- эириш векторунун (эириш сигналынын) компонентипı

233 (-1...n) нәуи bildirir,2

- эириш векторунун (эириш сигналынын) компонентипı
- жямлямянин нятижясипı
- нейронун эиришляринин сайыпı
- синапсын чякисипı
- сщрщмянин гиймятипı

234 n нәуи bildirir,2

- нейронун эиришляринин сайыпı
- эириш векторунун (эириш сигналынын) компонентипı
- синапсын чякисипı
- сщрщмянин гиймятипı
- жямлямянин нятижясипı

235 s нәуи bildirir,2

- нейронун эиришляринин сайыпı
- жямлямянин нятижясипı
- синапсын чякисипı
- сщрщмянин гиймятипı
- эириш векторунун (эириш сигналынын) компонентипı

236 (-1...n) нәуи bildirir,2

- нейронун эиришляринин сайыпı
- синапсын чякисипı
- сщрщмянин гиймятипı
- жямлямянин нятижясипı
- эириш векторунун (эириш сигналынын) компонентипı

237 Нейронун жисминдяки тясир мцяййян щядди ащдыгда нейрон тясирляняряк hansı васитясиля дияр нейронлара сигнал йоллайыр,1

- sinaps
- евклид

- аксон
- щибәрболик танэнс
- сигмоид

238 Дендритляр ясыб щцжейряляринин жисминдян чыхараг диэяр нейронларла бирляшмя нюгтяси несә адланır,1

- евклид
- sinaps
- аксон
- щибәрболик танэнс
- сигмоид

239 1015 ютцрцжц ялагядя тягрибян узунлуьу бир метр вя даща чох олан пеҫә нейрон иштирак едир,1

- 10^6
- 10^{11}
- 10^{12}
- 10^{14}
- 10^8

240 Няр бир алтернатив йалныз бир мянсубийят функсийасы иля характеризя олунур, алтернативляр арасындан ян йахшысыны сечмяк цццн онларын мянсубийят функсийаларынын гиймятляри ичярисиндя ян буюйцццц тапмаг вя мцвафиг алтернативи ян йахшы алтернатив кими гябул етмяк олар. Bu ifadə ҫейри-сялис рийази програмлашдырмада максмин мясялялярин щялл цсулунун hansı mәрhələsinә aiddir,2

- birinci
- A ikinci
- üçüncü
- dördüncü
- beşinci

241 Няр бир алтернатив цццн онун ян пис юдядийи критери мцййяняляшдирилир, башга сюзля десяк бцццн алтернативляр арасындан мянсубийят функсийасынын гиймяти ян кичик олан критери тапылыр. Bu ifadə ҫейри-сялис рийази програмлашдырмада максмин мясялялярин щялл цсулунун hansı mәрhələsinә aiddir,2

- ikinci
- birinci
- beşinci
- dördüncü
- üçüncü

242 Гейри-сялис рийази програмлашдырмада максмин мясялялярин щялл цсулу пеҫә mәрhələli олур?1

- 6.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0
- 5.0

243 Aşağıdakılardan hansı ifadə ҫярарларын гябул едилмясиндә ян еффектив алтернативин сечилмяси мясялясинин üçüncü mәрhələsinә aiddir,3

- мянсубийят функсийасынын гиймятляри щесабланыр.

244 Aşağıdakılardan hansı ifadə ҫярарларын гябул едилмясиндә ян еффектив алтернативин сечилмяси мясялясинин üçüncü mәрhələsinә aiddir,3

- Няр бир альтернатив йалныз бир мянсубийят функцийасы иля характеристика олунур, альтернативляр арасындан ян йахшысыны сечмяк цццн онларын мянсубийят функцийаларынын гиймятляри ичярисиндя ян буюйцццц тапмаг вя мцвафиг альтернативи ян йахшы альтернатив кими гябул етмяк олар.
- Критериярин (яламятлярин) важиблик дяряжяляри нязря алыныр вя К чохлуьунда мцмкцн критерияр цццн альтернатив жцтляри арасында цстццлцк мцнасибятляри мцяййян едилир, йяни Х чохлуьунда К чохлуьу цзря шяр бир х₁ вя х₂ альтернативляри арасында бинар цстццлцк мцнасибяти тапылыр.
- К чохлуьуна дахил олан бцццн критерияря эюря сечилмиш альтернативляр арасындан цстцн олан альтернативляр алтчохлауьу мцяййян едилир, Х альтернативляр чохлуьунда цстццлцк дяряжясини, хеф альтернативи ахтарылан ян цстцн (ян еффектив) альтернативи гөстэрир.
- Няр бир конкрет k₁ критерисиня эюря даща цстцн альтернативляр чохлуьу тапылыр, х₁ альтернативинин k₁ критерисиня эюря диэяр альтернативлярдян цстццлцк дяряжясини эюстярян
- Няр бир альтернатив цццн онун ян пис юдядийи критери мцяййянляшдирилир, башга сюзля деяк бцццн альтернативляр арасындан мянсубийят функцийасынын гиймяти ян кичик олан критери тапылыр.

245 К чохлуьуна дахил олан бцццн критерияря эюря сечилмиш альтернативляр арасындан цстцн олан альтернативляр алтчохлауьу мцяййян едилир, Х альтернативляр чохлуьунда цстццлцк дяряжясини, хеф альтернативи ахтарылан ян цстцн (ян еффектив) альтернативи гөстэрир. Bu ifadə qyaparlarını gябул едилмясиндэ ян еффектив альтернативин сечилмяси мясялясинин hansı mәrhәläsinә aiddir,3

- ikinci
- üçüncü
- beşinci
- dördüncü
- birinci

246 Neyrokompyuterlərin müasir kompyuterlərdən əsas fərqi nədən ibarətdir? 1.onlar öyrənmə qabiliyyətinə malikdirlər 2.süni intellekt məsələlərinin həllində istifadə edilir 3.hesablama əməliyyatları paralel aparılır 4.hesablama prosesləri verilənlərlə idarə olunur

- 2.3
- 1.2
- 1.4
- 2.4
- 1.3

247 Fəallaşma funksiyalarına aşağıdakılardan hansılar aid edilir, 1. vahid sıçrayış funksiyası 2. homogen 3. xətti hədd 4. siqmoid – hiperbolik tangens 5. siqmoid – logistik 6. heterogen

- 1,2,4,5
- 1,2,5,6
- 1,3,4,6
- 1,3,4,5
- 1,3,5,6

248 Aşağıdakı ifadələrdən hansı paket öyrədilməsinə aiddir

- böyük öyrədilmə sürəti və radiusu seçilir ki, bu da neyronların vektorlarını nümunələrin yığımda paylanmasına müvafiq düzməyə imkan verir, çəkilərin dəqiq sazlanması aparılır, öyrədilmə sürətinin parametrləri başlanğıc qiymətlərdən xeyli az olur
- ilkin qiymətlər kimi öyrədici yığımdan təsadüfi olaraq seçilmiş qiymətlər verilir
- bütün çəkilərə kiçik təsadüfi qiymətlər verilir
- çəkilər öyrədici yığının vektorlarının hər bir təqdimatından sonra deyil, bütün öyrədici yığının təsiri nəzərə alındıqdan sonra təzələnir
- çəkilər başlanğıc verilənlərin yığınının iki əsas məxsusi vektorları arasından keçən xətti fəza boyu xətti olaraq nizamlanmış vektorların qiymətləri ilə verilir

249 Aşağıdakı ifadələrdən hansı xətti verilmə üsuluna aiddir

- çəkilər öyrədici yığının vektorlarının hər bir təqdimatından sonra deyil, bütün öyrədici yığının təsiri nəzərə alındıqdan sonra təzələnir
- ilkin qiymətlər kimi öyrədici yığımdan təsadüfi olaraq seçilmiş qiymətlər verilir

- . bütün çəkilərə kiçik təsadüfi qiymətlər verilir
- çəkilər başlanğıc verilənlərin yığımının iki əsas məxsusi vektorları arasından keçən xətti fəza boyu xətti olaraq nizamlanmış vektorların qiymətləri ilə verilir
- böyük öyrədilmə sürəti və radiusu seçilir ki, bu da neyronların vektorlarını nümunələrin yığımında paylanmasına müvafiq düzməyə imkan verir, çəkilərin dəqiq sazlanması aparılır, öyrədilmə sürətinin parametrləri başlanğıc qiymətlərdən xeyli az olur

250 Aşağıdakı ifadələrdən hansı nümunə ilə verilmə üsuluna aiddir

- çəkilər öyrədici yığımın vektorlarının hər bir təqdimatından sonra deyil, bütün öyrədici yığımın təsiri nəzərə alındıqdan sonra təzələnilir
- çəkilər başlanğıc verilənlərin yığımının iki əsas məxsusi vektorları arasından keçən xətti fəza boyu xətti olaraq nizamlanmış vektorların qiymətləri ilə verilir
- bütün çəkilərə kiçik təsadüfi qiymətlər verilir
- ilkin qiymətlər kimi öyrədici yığımdan təsadüfi olaraq seçilmiş qiymətlər verilir
- böyük öyrədilmə sürəti və radiusu seçilir ki, bu da neyronların vektorlarını nümunələrin yığımında paylanmasına müvafiq düzməyə imkan verir, çəkilərin dəqiq sazlanması aparılır, öyrədilmə sürətinin parametrləri başlanğıc qiymətlərdən xeyli az olur

251 Neyronların çəki əmsallarının verilməsinin birinci üsuluna aşağıdakılardan hansı aiddir

- çəkilər öyrədici yığımın vektorlarının hər bir təqdimatından sonra deyil, bütün öyrədici yığımın təsiri nəzərə alındıqdan sonra təzələnilir
- çəkilər başlanğıc verilənlərin yığımının iki əsas məxsusi vektorları arasından keçən xətti fəza boyu xətti olaraq nizamlanmış vektorların qiymətləri ilə verilir
- ilkin qiymətlər kimi öyrədici yığımdan təsadüfi olaraq seçilmiş qiymətlər verilir
- bütün çəkilərə kiçik təsadüfi qiymətlər verilir
- böyük öyrədilmə sürəti və radiusu seçilir ki, bu da neyronların vektorlarını nümunələrin yığımında paylanmasına müvafiq düzməyə imkan verir, çəkilərin dəqiq sazlanması aparılır, öyrədilmə sürətinin parametrləri başlanğıc qiymətlərdən xeyli az olur

252 Doymalı qeyri-xətti funksiyalara aşağıdakılardan hansılar aiddir 1. vahid sıçrayış funksiyası 2. xətti hədd 3. hiperbolik tangens 4. logistik

- 2.3
- 2.4
- 1.4
- 3.4
- 1.3

253 Kompüterlər keyfiyyətə hansı funksional tələbələrə cavab verməlidir?

- heç biri
- kompüterin tətbiqini daha da asanlaşdırmaq üçün istifadəçi ilə nitq və görmə vasitəsilə ünsiyyəti təmin etmək
- biliklər bazaları ilə işləməyi təmin etmək və onun əsasmda süni intellekt sistemlərinin təşkilinə imkan yaratmaq
- hamısını
- proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirmək

254 Neyman arxitekturasının əsasını nə təşkil edir?

- proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməsi
- hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunması
- hesablama əməliyyatlarının paralel aparılması
- a və b variantları
- yeni nəsil kompüterlərin yaradılması sahəsində intensiv işlər

255 Kompüterlərin yeni arxitekturasının yaradılması sahəsində böyük diqqət nəyə yönəlmişdir?

- proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməyə
- hesablama əməliyyatlarının paralel aparılmasına
- kompüterlərin yaradılmasının intensiv inkişafına

- neyrokompyuterlər layihəsinə
- hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunmasına

256 Neyrokompyuterlərin yaradılması ideyası ilk dəfə nə vaxt təklif edilib?

- keçən əsrin 80-ci illərinin sonu
- keçən əsrin 50-ci illərinin əvvəlləri
- keçən əsrin 60-cı illərinin əvvəlləri
- keçən əsrin 40-cı illərinin əvvəlləri
- keçən əsrin 70-ci illərinin sonu

257 Fəallaşma funksiyalarına aşağıdakılardan hansı aid deyil

- siqmoid – logistik
- xətti hədd
- vahid sıçrayış funksiyası
- heterogen
- siqmoid – hiperbolik tangens

258 T – nəyi bildirir

- sinapslarının çəki əmsallarını
- öyrədilən vektoru
- iterasiyanın nömrəsini
- müəyyən sabit (öyrənmə müddəti)
- öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını

259 $H(k)$ – nəyi bildirir

- sinapslarının çəki əmsallarını
- öyrədilən vektoru
- iterasiyanın nömrəsini
- s və i neyronlarının qonşuluq funksiyasını
- öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını

260 $a(k)$ – nəyi bildirir

- sinapslarının çəki əmsallarını
- öyrədilən vektoru
- iterasiyanın nömrəsini
- öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- s və i neyronlarının qonşuluq funksiyasını

261 $x(k)$ – nəyi bildirir

- sinapslarının çəki əmsallarını
- öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- [iterasiyanın nömrəsini
- öyrədilən vektoru
- s və i neyronlarının qonşuluq funksiyasını

262 Müxtəlif tipli neyronlardan ibarət olub vahid fəallaşdırma funksiyasına malik olan NŞ-ləri necə adlandırırlar

- logistik
- hiperbolik tangens
- heterogen
- homogen
- KÖK

263 Bir tipli neyronlardan ibarət olub vahid fəallaşdırma funksiyasına malik olan NŞ-ləri necə adlandırırlar

- hiperbolik tangens
- KÖK
- heterogen
- homogen
- logistik

264 Doymalı qeyri-xətti funksiyalar necə adlanır

- evklid
- sinaps
- akson
- siqmoid
- xətti hüdud

265 Fəallaşma funksiyalarına aşağıdakılardan hansı aiddir

- siqmoid – logistik
- xətti hüdud
- vahid sıçrayış funksiyası
- variantların hamısı
- siqmoid – hiperbolik tangens

266 y nəyi bildirir

- neyronun girişlərinin sayını
- cəmləmənin nəticəsini
- sürüşmənin qiymətini
- neyronun çıxış siqnalını
- giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini

267 (-1...n) nəyi bildirir

- giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini
- sürüşmənin qiymətini
- sinapsın çəkisini
- neyronun girişlərinin sayını
- cəmləmənin nəticəsini

268 n nəyi bildirir

- neyronun girişlərinin sayını
- sürüşmənin qiymətini
- sinapsın çəkisini
- giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini
- cəmləmənin nəticəsini

269 s nəyi bildirir

- neyronun girişlərinin sayını
- sürüşmənin qiymətini
- sinapsın çəkisini
- cəmləmənin nəticəsini
- giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini

270 (-1...n) nəyi bildirir

- neyronun girişlərinin sayını

- cəmləmənin nəticəsini
- sürüşmənin qiymətini
- sinapsın çəkisini
- giriş vektorunun (giriş signalının) komponentini

271 Neyrokompüterlərin yaradılması ideyasını ilk dəfə kim vermişdir?

- Y.Şumpeter
- P.Merilees
- R.Bradbury
- F.Rozenblat
- H.Poincare

272 Öyrədilmə neçə fazadan ibarətdir

- 6.0
- 3.0
- 4.0
- 2.0
- 5.0

273 p – nəyi bildirir

- öyrənmənin başlanğıc sürətini
- öyrədilən vektoru
- iterasiyanın nömrəsini
- öyrədici yığıda vektorların sayını
- öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını

274 Neyronların çəki əmsallarının verilməsinin neçə üsulu vardır

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

275 d – nəyi bildirir

- öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- s və i neyronları arasındakı məsafə
- öyrənmənin başlanğıc sürətini
- müəyyən sabit (öyrənmə müddəti)
- iterasiyanın nömrəsini

276 a – nəyi bildirir

- müəyyən sabit (öyrənmə müddəti)
- öyrədilən vektoru
- iterasiyanın nömrəsini
- öyrənmənin başlanğıc sürətini
- öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını

277 k – nəyi bildirir

- sinapslarının çəki əmsallarını
- öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- öyrədilən vektoru
- iterasiyanın nömrəsini

- s və i neyronlarının qonşuluq funksiyasını

278 v nəyi bildirir

- neyronun girişlərinin sayını
 cəmləmənin nəticəsini
 sürüşmənin qiymətini
 sinapslarının çəki əmsallarını
 giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini

279 Neyronun cismindəki təsir müəyyən həddi aşdıqda neyron təsirlənərək hansı vasitəsilə digər neyronlara siqnal yollayır

- evklid
 siqmoid
 hiperbolik tangens
 akson
 sinaps

280 Dendritlər əsəb hüceyrələrinin cismindən çıxaraq digər neyronlarla birləşmə nöqtəsi necə adlanır

- evklid
 hiperbolik tangens
 akson
 sinaps
 siqmoid

281 Situasiya necə adlandırılır? 1

- situasiya obrazları məcmusu
 yüksək mövcudluq səviyyəsi
 obrazın tanınmasının öyrənilməsi
 hər biri eyni cür yaxud oxşar xarakteristikaları ilə xarakterizə olunan mürəkkəb obyektin hansısa vəziyyətlər çoxluğu
 müşahidə olunan obyektin ölçülə bilən cari yaxud ani xarakteristikalarının müəyyən formada inikası

282 Vəziyyət nədir? 1

- hər biri eyni cür yaxud oxşar xarakteristikaları ilə xarakterizə olunan mürəkkəb obyektin hansısa situasiyalar çoxluğu
 obrazın tanınmasının öyrənilməsi
 müşahidə olunan obyektin ölçülə bilən cari yaxud ani xarakteristikalarının müəyyən formada inikası
 situasiya obrazları məcmusu
 yüksək mövcudluq səviyyəsi

283 İdarəetmə məsələlərinin obrazının tanınması yolu ilə həllində “təsvir” termini əvəzinə işlədilə bilər: 2

- simvol
 müşahidə
 obraz
 vəziyyət
 situasiya

284 Hər hansı bir obyektə analiz etməzdən əvvəl nə etmək lazımdır? 2

- idarəetmə sisteminin texniki vəziyyətini ayırd etmək
 qavranma orqanlarına fərqli şəkildə təsir etmək
 müəssisə rəhbərlərinin məqsəduyğun fəaliyyətində ideyaları seçmək
 haqqında hansısa üsulla nizamlı şəkildə məlumatlar almaq
 məntiqi düşünmə proseslərini modelləşdirmək

285 Prinsipial nöqteyi nəzərindən obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemi nəyə imkan verir? 2

- hər birinə
- beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsinə
- indiyədək yalnız canlı insan beyninin fəaliyyəti ilə bağlı olan bir çox proseslərin avtomatlaşdırılmasına
- kibernetika ideyalarının inkişafı ilə əlaqədar tez-tez soruşulan bir çox suallara cavab tapılmasına
- məntiqi düşünmə proseslərinin modelləşdirilməsinə

286 Tətbiqi nöqteyi nəzərindən obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemi nəyə imkan verir? 2

- hər birinə
- məntiqi düşünmə proseslərinin modelləşdirilməsinə
- beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsinə
- indiyədək yalnız canlı insan beyninin fəaliyyəti ilə bağlı olan bir çox proseslərin avtomatlaşdırılmasına
- kibernetika ideyalarının inkişafı ilə əlaqədar tez-tez soruşulan bir çox suallara cavab tapılmasına

287 Obrazın tanınmasının öyrənilməsində ən vacib olan nədir? 2

- beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi
- idarəetmə sistemində obyektin texniki vəziyyəti
- məntiqi düşünmə prosesinin modelləşdirilməsinə
- yalnız obyektlərin özü və bu obyektin hansı obraza daxil olması
- ayrı-ayrı obyektlərin müxtəlif cür reaksiya nümayiş etdirməsi

288 Obraz anlayışı yerinə istifadə edilir: 2

- heç biri
- verilənlər
- simvol anlayışı
- sinif anlayışı
- yığıcı anlayışı

289 Obrazın obyektiv xarakteri nəyə imkan yaradır? 2

- məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsinə
- simvolların tanınmasına
- obrazın inikasının yadda saxlanmasına
- onun tanınması prosesinin modelləşdirilməsinə
- məntiqi düşünmə prosesinin modelləşdirilməsinə

290 Obraz dedikdə nə başa düşülür? 1

- hamısı
- yerinə yetirilən işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsi
- hər hansı əlamətlərinə görə müəyyən obyektlər toplusunun birləşdirilməsini təmin edən siniflərə ayırma qruplaşması
- simvolların tanınması

291 Nə üçün təkamülün istiqamətini təsbit etmək qeyri mümkün idi? 2

- təsbit etmək mümkündür
- bir nukleotitin mutasiya ilə dəyişməsi heç bir təsir yaratmayacağından
- təkamülün xaotik bir quruluş olduğundan
- xaotik səbəblər təbii seçim mexanizminə bir vəsait təqdim edirdi, bundan sonra təbii seçim bir təbii gerçək olaraq bu vəsait içərisindən müvəffəqiyyətli olanları seçdiyindən
- təməldə iqlim dəyişikliklərinin özlərinin təkamüllü müddət üçün əlaqəsi olmadığından

292 Növlərin Mənşəyində təkamülün təbii seçim mexanizmi ilə sürdüyünü açıqlamışdır: 1

- F.Kodd
- F.Rozenblat
- P.Merilees
- Darwin
- H.Poincare

293 Xaos nəzəriyyəsinin təməli izahındakı fakt hansıdır? 2

- hamısı
- müxtəlif dəyişmələri və təsirləri aradan qaldıra bilər
- nəzəriyyə daxilindəki ilkin şərtlər sistemin ümümlükdə təsirinə səbəb ola bilər
- dinamik sistemlərdə göz ardı edilə bilən kimi görünən təsirlər belə yığılaraq həllin ya da nəticənin köklü bir şəkildə dəyişməsinə səbəb ola bilər
- problemlərin həllinini əks etdirən qaydalara əsaslanır

294 Kəpənək Effekti termininə hansı uyğun gəlir: 2

- hamısı
- qeyri-xətti hadisələri öyrənən bir nəzəriyyədir
- dəyişmələri və təsiri araşdıran elm sahəsidir
- xaos nəzəriyyəsi daxilində ilkin şərtlərin sistemin bütünlükdə ümumi təsirinə deyilir
- müxtəlif fiziki hadisələr nəticəsində yaranır

295 Xaos nəzəriyyəsinin sistemli şəkildə inkişafı kimə məxsusdur? 1

- P.Merilees
- E.N.Lorenz
- H.Poincare
- F.Rozenblat
- R.Bradbury

296 Neyrokompüterlərin yaradılması ideyası ilk dəfə nə vaxt təklif edilib? 2

- keçən əsrin 80-ci illərinin sonu
- keçən əsrin 50-ci illərinin əvvəlləri
- keçən əsrin 60-cı illərinin əvvəlləri
- keçən əsrin 40-cı illərinin əvvəlləri
- keçən əsrin 70-ci illərinin sonu

297 Kompüterlərin yeni arxitekturasının yaradılması sahəsində böyük diqqət nəyə yönəlmişdir? 2

- proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməyə
- hesablama əməliyyatlarının paralel aparılmasına
- kompüterlərin yaradılmasının intensiv inkişafına
- neyrokompüterlər layihəsinə
- hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunmasına

298 Kompüterlərin yeni arxitekturasının yaradılması sahəsində böyük diqqət nəyə yönəlmişdir? 2

- proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməyə
- hesablama əməliyyatlarının paralel aparılmasına
- kompüterlərin yaradılmasının intensiv inkişafına
- neyrokompüterlər layihəsinə
- hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunmasına

299 Neyman arxitekturasının əsasını nə təşkil edir? 2

- proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməsi
- hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunması

- hesablama əməliyyatlarının paralel aparılması
- a və b variantları
- yeni nəsil kompüterlərin yaradılması sahəsində intensiv işlər

300 Kompüterlər keyfiyyətə hansı funksional tələbələrə cavab verməlidir? 2

- heç biri
- kompüterin tətbiqini daha da asanlaşdırmaq üçün istifadəçi ilə nitq və görmə vasitəsilə ünsiyyətini təmin etmək
- biliklər bazaları ilə işləməyi təmin etmək və onun əsasında süni intellekt sistemlərinin təşkilinə imkan yaratmaq
- hamısını
- proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirmək

301 Функционалдарына aşağıdakılardan hansı aid deyil, 2

- сигмоид – логистик
- хятти щцдуд
- ващид сычрайыш функцийасы
- щетероэн
- сигмоид – щиперболик танэнс

302 Aşağıdakı ifadələrdən hansı paket öyrədilməsinə aiddir, 3

- буюцк юйрядилмя сцрати вя радиусу сечилир ки, бу да нейронларын векторларыны нцмуняларын йыыымда пайланмасына мцвафиг дцзмаяя imkan верир, чякилярин дягиг сазланмасы апарылып, юйрядилмя сцратинин параметрляри башланьыс гиймятлярдян хейли аз олур
- илкин гиймятляр кими юйрядижи йыыымдан тясадцфи олагаг сечилмиш гиймятляр верилир
- бцтцн чякиляря кичик тясадцфи гиймятляр верилир
- чякиляр юйрядижи йыыымын векторларынын щяр бир тягдиматындан сонра дейил, бцтцн юйрядижи йыыымын тясириня алындыгдан сонра тязялянир
- чякиляр башланьыж верилмялярин йыыымынын ики ясас мяхсуси векторлары арасындан кечян хятти фяза бойу хятти олагаг низамланмыш векторларын гиймятляри иля верилир

303 Юйрядилмя нечэ фазадан ибарятдир, 1

- 6.0
- 3.0
- 4.0
- 2.0
- 5.0

304 p – nəyi bildirir, 1

- юйрянмянин башланьыж сцратини
- юйрядилмя вектору
- итерасийанын нюмрясини
- юйрядижи йыыымда векторларын сайыни
- юйрянмя сцратинин монотон азалан функцийасыни

305 Aşağıdakı ifadələrdən hansı хятти верилмя üsuluna aiddir, 3

- чякиляр юйрядижи йыыымын векторларынын щяр бир тягдиматындан сонра дейил, бцтцн юйрядижи йыыымын тясириня алындыгдан сонра тязялянир
- чякиляр башланьыж верилмялярин йыыымынын ики ясас мяхсуси векторлары арасындан кечян хятти фяза бойу хятти олагаг низамланмыш векторларын гиймятляри иля верилир
- бцтцн чякиляря кичик тясадцфи гиймятляр верилир
- илкин гиймятляр кими юйрядижи йыыымдан тясадцфи олагаг сечилмиш гиймятляр верилир
- буюцк юйрядилмя сцрати вя радиусу сечилир ки, бу да нейронларын векторларыны нцмуняларын йыыымда пайланмасына мцвафиг дцзмаяя imkan верир, чякилярин дягиг сазланмасы апарылып, юйрядилмя сцратинин параметрляри башланьыс гиймятлярдян хейли аз олур

306 Aşağıdakı ifadələrdən hansı нцмуня иля верилмя üsuluna aiddir, 3

- буюцк юйрядилма сцрати вя радиусу сечилир ки, бу да нейронларын векторларыны нцмуняларын йыбымда пайланмасына мцвафиг дцзмйя imkan верир, чякилярин дягиг сазланмасы апарылып, юйрядилма сцратинин параметрляри башланьыс гиймятлярдян хейли аз олур
- чякиляр башланьыж верилянлярин йыбымынын ики ясас мяхсуси векторлары арасындан кечян хятти фяза бойу хятти олагаг низамланмыш векторларын гиймятляри иля верилир
- илкин гиймятляр кими юйрядижи йыбымдан тясадцфи олагаг сечилмиш гиймятляр верилир
- бцтцн чякиляря кичик тясадцфи гиймятляр верилир
- чякиляр юйрядижи йыбымын векторларынын шяр бир тяддиматындан сонра дейил, бцтцн юйрядижи йыбымын тясире нязря алындыгдан сонра тязялянир

307 Neyronların çəki əmsallarının verilməsinin birinci üsuluna aşağıdakılardan hansı aiddir,3

- бцтцн чякиляря кичик тясадцфи гиймятляр верилир
- чякиляр башланьыж верилянлярин йыбымынын ики ясас мяхсуси векторлары арасындан кечян хятти фяза бойу хятти олагаг низамланмыш векторларын гиймятляри иля верилир
- чякиляр юйрядижи йыбымын векторларынын шяр бир тяддиматындан сонра дейил, бцтцн юйрядижи йыбымын тясире нязря алындыгдан сонра тязялянир
- буюцк юйрядилма сцрати вя радиусу сечилир ки, бу да нейронларын векторларыны нцмуняларын йыбымда пайланмасына мцвафиг дцзмйя imkan верир, чякилярин дягиг сазланмасы апарылып, юйрядилма сцратинин параметрляри башланьыс гиймятлярдян хейли аз олур
- илкин гиймятляр кими юйрядижи йыбымдан тясадцфи олагаг сечилмиш гиймятляр верилир

308 Neyronların çəki əmsallarının verilməsinin neçə üsulu vardır,1

- 4.0
- 6.0
- 5.0
- 3.0
- 2.0

309 d – nəyi bildirir,1

- итерасийанын нюмрясини
- юйрянмянин башланьыж сцратини
- мцяййян сабит (юйрянмя мцддяти)
- юйрянмя сцратинин монотон азалан функциясын
- с вя и нейронлары арасындакы мясафя

310 Əlamətlərin seçilməsinə daxildir: 1.təsvirlərin,vektorların emalı 2.məsələnin modelinin seçilməsi 3.təsvirin,siqnalın vektora dəyişdirilməsi 4.obyektin vəziyyətinin tanınması

- 1,3
- 2,3,4
- 1,2,4
- 1,2,3
- 2,4

311 Obrazın tanınmasının hansı metodları mövcuddur? 1.həndəsi interpretasiya 2.struktur 3.kompaktlıq hipotezi 4.linqvistik yanaşma

- 1,2,3
- 2,3,4
- 1,4
- 1,2,3,4
- 2,3

312 İnsanın avtomatlaşdırılmış qurğularla əvəz olunması nə ilə əlaqədardır? 1.daha vacib məsələləri həll etmək üçün insanın təkrarlanan əməliyyatlardan azad olunması ilə 2.yerinə yetirilən işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi ilə 3.məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsi ilə 4.informasiya-məntiq məsələlərini yerinə yetirən müxtəlif sistemlərin imkanlarını genişləndirməsi ilə

- 1.4
 2,3,4
 1.2
 1,2,3,4
 1,3,4

313 Obrazların tanınma nəzəriyyəsi harada tətbiq olunur? 1.tibbi diaqnozların qoyulmasına kömək edən hesablama maşınlarında 2.müayinənin təyin edilməsinə kömək edən hesablama maşınlarında 3.neyrobioloji siqnalların formalaşmasına kömək edən hesablama maşınlarında 4.hərbi texnikada metreologiya peyklərinin tətbiqi ilə bağlı məsələlərin həllində

- 1,2,4
 2,3,4
 1,2,3
 1,2,3,4
 1.4

314 Obrazın xarakterik xüsusiyyətləri hansılardır: 1.klassifikasiya etdiyi sinifdən sonlu sayda element ilə tanış olmaq onun bütün elementlərini tanımağa imkan yaradır 2.müxtəlif müşahidə materialları üzərində obrazı öyrənən müxtəlif insanlar bir-birindən asılı olmayaraq eyni obyektləri klassifikasiya edir 3.ətraf aləm haqqında verilənlər bazasının okeanında oriyentasiyanı qoruyub saxlamaq 4.ətraf aləmin obrazının inikası və yadda saxlanması

- 2.3
 1.3
 1.4
 1.2
 2.4

315 K.Bennettin araşdırmalarına görə: 1.təməldə iqlim dəyişikliklərinin özlərinin təkamüllü müddət ilə əlaqəsi olmadığı irəli sürüldü 2.təkamülü tətikləyən şey genotip ilə fenotip arasındakı xaos əlaqədir 3.mutasiyaların son dərəcə xaos və deterministik olmayan bir təbiətdə meydana gəldiyi irəli sürüldü 4.çox kiçik bir dəyişmə belə dinamik sistemdə köklü dəyişmələrə səbəb ola bilər

- 2.3
 2,3,4
 1,3,4
 1,2,3
 1.4

316 Xaos nəzəriyyəsi: 1.təməl olaraq riyaziyyat elminin içərisindən doğulmuş bir nəzəriyyədir 2.dəyişmələri və təsiri araşdıran elm sahəsidir 3.dinamik olan sistemlərin ilkin şərtlərə olan bağlılıqlarını araşdıran bir nəzəriyyədir 4.qeyri-xətti hadisələri öyrənən bir nəzəriyyədir

- 1.4
 2.4
 1,2,4
 1,2,3,4
 3.4

317 Tanınmanın düzgünlüyü nədən asılıdır?

- sistemin düzgün idarə olunmasından
 fərqləndirici informasiyanın qiymətindən
 proqnozlaşdırmanın dəqiqliyindən
 ölçülən xüsusiyyətlərdə yerləşən fərqləndirici informasiyanın həcmindən
 hamısından

318 Tanınma məsələlərinə aid olmayanı seçin:

- hamısı düzgündür
- məhsulun proqnozlaşdırılması
- texniki və tibbi diaqnostika
- kimyəvi birləşmələrin xüsusiyyətlərinin proqnozlaşdırılması
- istehsalat proseslərinin idarə edilməsi

319 Obrazın tanınmasının öyrənilməsi probleminə əsas məsələlərdən biri hansıdır?

- qəbul edilmiş səs siqnallarının analizi
- başlanğıc təsvirinin düzgün seçilməsi
- obyektin vəziyyətinin tanınması
- obrazın başlanğıc təsviri
- yekun verilənlərin müəyyən sinifə aid edilməsi

320 İdarəetmə məsələlərinin obrazının tanınması yolu ilə həllində "təsvir" termini əvəzinə işlədilə bilər:

- simvol
- obraz
- situasiya
- vəziyyət
- müşahidə

321 Hər hansı bir obyektə analiz etməzdən əvvəl nə etmək lazımdır?

- idarəetmə sisteminin texniki vəziyyətini ayırd etmək
- müəssisə rəhbərlərinin məqsədəuyğun fəaliyyətində ideyaları seçmək
- qavranma orqanlarına fərqli şəkildə təsir etmək
- haqqında hansısa üsulla nizamlı şəkildə məlumatlar almaq
- məntiqi düşünmə proseslərini modelləşdirmək

322 Prinsipial nöqteyi nəzərindən obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemi nəyə imkan verir?

- hər birinə
- beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsinə
- indiyədək yalnız canlı insan beyninin fəaliyyəti ilə bağlı olan bir çox proseslərin avtomatlaşdırılmasına
- kibernetika ideyalarının inkişafı ilə əlaqədar tez-tez soruşulan bir çox suallara cavab tapılmasına
- məntiqi düşünmə proseslərinin modelləşdirilməsinə

323 Tətbiqi nöqteyi nəzərindən obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemi nəyə imkan verir?

- hər birinə
- məntiqi düşünmə proseslərinin modelləşdirilməsinə
- beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsinə
- indiyədək yalnız canlı insan beyninin fəaliyyəti ilə bağlı olan bir çox proseslərin avtomatlaşdırılmasına
- kibernetika ideyalarının inkişafı ilə əlaqədar tez-tez soruşulan bir çox suallara cavab tapılmasına

324 Obrazın tanınmasının öyrənilməsində ən vacib olan nədir?

- beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi
- idarəetmə sistemində obyektin texniki vəziyyəti
- məntiqi düşünmə prosesinin modelləşdirilməsinə
- yalnız obyektlərin özü və bu obyektin hansı obraza daxil olması
- ayrı-ayrı obyektlərin müxtəlif cür reaksiya nümayiş etdirməsi

325 Obraz anlayışı yerinə istifadə edilir:

- heç biri
- verilənlər
- simvol anlayışı

- sinif anlayışı
 yığım anlayışı

326 Obrazın obyektiv xarakteri nəyə imkan yaradır?

- məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsinə
 simvolların tanınmasına
 obrazın inikasının yadda saxlanmasına
 onun tanınması prosesinin modelləşdirilməsinə
 məntiqi düşünmə prosesinin modelləşdirilməsinə

327 Nə üçün təkamülün istiqamətini təsbit etmək qeyri mümkün idi?

- təsbit etmək mümkündür
 bir nukleotitin mutasiya ilə dəyişməsi heç bir təsir yaratmayacağından
 təkamülün xaosik bir quruluş olduğundan
 xaosik səbəblər təbii seçim mexanizminə bir vəsait təqdim edirdi, bundan sonra təbii seçim bir təbii gerçək olaraq bu vəsait içərisindən müvəffəqiyyətli olanları seçdiyindən
 təməldə iqlim dəyişikliklərinin özlərinin təkamüllü müddət üçün əlaqəsi olmadığından

328 Xaos nəzəriyyəsinin təməli izahındakı fakt hansıdır?

- hamısı
 müxtəlif dəyişmələri və təsirləri aradan qaldıra bilər
 nəzəriyyə daxilindəki ilkin şərtlər sistemin ümümlilikdə təsirinə səbəb ola bilər
 dinamik sistemlərdə göz ardı edilə bilən kimi görünən təsirlər belə yığılaraq həllin ya da nəticənin köklü bir şəkildə dəyişməsinə səbəb ola bilər
 problemlərin həllini əks etdirən qaydalara əsaslanır

329 Kəpənək Effekti termininə hansı uyğun gəlir:

- hamısı
 qeyri-xətti hadisələri öyrənən bir nəzəriyyədir
 dəyişmələri və təsiri araşdıran elm sahəsidir
 xaos nəzəriyyəsi daxilində ilkin şərtlərin sistemin bütünlükdə ümumi təsirinə deyilir
 müxtəlif fiziki hadisələr nəticəsində yaranır

330 Situasiya necə adlandırılır?

- situasiya obrazları məcmusu
 obrazın tanınmasının öyrənilməsi
 müşahidə olunan obyektin ölçülə bilən cari yaxud ani xarakteristikalarının müəyyən formada inikası
 hər biri eyni cür yaxud oxşar xarakteristikaları ilə xarakterizə olunan mürəkkəb obyektin hansısa vəziyyətlər çoxluğu
 yüksək mövcudluq səviyyəsi

331 Vəziyyət nədir?

- situasiya obrazları məcmusu
 yüksək mövcudluq səviyyəsi
 obrazın tanınmasının öyrənilməsi
 müşahidə olunan obyektin ölçülə bilən cari yaxud ani xarakteristikalarının müəyyən formada inikası
 hər biri eyni cür yaxud oxşar xarakteristikaları ilə xarakterizə olunan mürəkkəb obyektin hansısa situasiyalar çoxluğu

332 Obraz dedikdə nə başa düşülür?

- məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsi
 yerinə yetirilən işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
 simvolların tanınması

- hamısı
- hər hansı əlamətlərinə görə müəyyən obyektlər toplusunun birləşdirilməsini təmin edən siniflərə ayırma qruplaşması

333 Növlərin Mənşəyində təkamülün təbii seçim mexanizmi ilə sürdüyünü açıqlamışdır:

- F.Kodd
- F.Rozenblat
- P.Merilees
- Darwin
- H.Poincare

334 Xaos nəzəriyyəsinin sistemli şəkildə inkişafı kimə məxsusdur?

- H.Poincare
- E.N.Lorenz
- R.Bradbury
- P.Merilees
- F.Rozenblat

335 Aşağıdakılardan hansı Friedman və Sugeno'nun adı ilə əlaqədardır,2

- полиномиал шябякяляр, аргументлярин группа учоту методу
- ассосиатив йаддаш
- нейрорийазийят
- қейри-сялис юлчқия ясасланан щесаби ямялляр
- қейри-сялис рийазийят ямялийятларында эенишлянмя принципи

336 Aşağıdakılardan hansı A. Kendel, A. Аверкин, M. Dubois və Pradenin adı ilə əlaqədardır,2

- қейри-сялис рийазийят ямялийятларында эенишлянмя принципи
- полиномиал шябякяляр, аргументлярин группа учоту методу
- қейри-сялис юлчқия ясасланан щесаби ямялляр
- ассосиатив йаддаш
- нейрорийазийят

337 Aşağıdakılardan hansı A.H.Горбанın adı ilə əlaqədardır,2

- полиномиал шябякяляр, аргументлярин группа учоту методу
- нейрорийазийят
- қейри-сялис рийазийят ямялийятларында эенишлянмя принципи
- қейри-сялис юлчқия ясасланан щесаби ямялляр
- ассосиатив йаддаш

338 Aşağıdakılardan hansı Куцсулun adı ilə əlaqədardır,2

- қейри-сялис рийазийят ямялийятларында эенишлянмя принципи
- ассосиатив йаддаш
- полиномиал шябякяляр, аргументлярин группа учоту методу
- нейрорийазийят
- қейри-сялис юлчқия ясасланан щесаби ямялляр

339 Aşağıdakılardan hansı Щеминг, Щопфилд və A.Г. Ивахненко'nun adı ilə əlaqədardır,3

- қейри-сялис рийазийят ямялийятларында эенишлянмя принципи
- полиномиал шябякяляр, аргументлярин группа учоту методу
- ассосиатив йаддаш
- нейрорийазийят
- қейри-сялис юлчқия ясасланан щесаби ямялляр

340 Коннексионист структурлу нейрошябьякяли гейри-сялис моделін 4-cü layına aiddir,2

- нейронлар ресепторларын ролуну имитасийа едяряк, гейри-сялис мцщитдял сигналлары лингвистик дйишялляр шяклиндя алыр вя онлары бирбаша başqa лайын нейронларына ютцрцр.
- «Яэяр – онда» импликасийасы йериня йетирилир, эириш ялагяляри başqa лайын гейри-сялис гайдаларынын нятижяляри кими формалашыр ки, бунлар щям дя «Вя йа» мянтиги ямялиййатыны имитасийа едя биляр.
- нейронлар вя онларын эириш ялагяляри цмумиликдя дефаззификаторун ишини имитасийа едир.
- эириш ялагяляри «Вя» ямялиййатындан истифадя едял «Яэяр ..., онда ...» гейри-сялис мянтиги гайдалары цццн мцлащизяляри имитасийа едир.
- нейронлар мянсубиййят функсийасы шяклиндя активляшяряк яввялки лайдан дахил олан гейри-сялис сигналлары (терм-чохлуглары) фаззификасийа едир.

341 Коннексионист структурлу нейрошябьякяли гейри-сялис моделін 3-cü layına aiddir,2

- нейронлар ресепторларын ролуну имитасийа едяряк, гейри-сялис мцщитдял сигналлары лингвистик дйишялляр шяклиндя алыр вя онлары бирбаша başqa лайын нейронларына ютцрцр.
- эириш ялагяляри «Вя» ямялиййатындан истифадя едял «Яэяр ..., онда ...» гейри-сялис мянтиги гайдалары цццн мцлащизяляри имитасийа едир.
- нейронлар вя онларын эириш ялагяляри цмумиликдя дефаззификаторун ишини имитасийа едир.
- «Яэяр – онда» импликасийасы йериня йетирилир, эириш ялагяляри başqa лайын гейри-сялис гайдаларынын нятижяляри кими формалашыр ки, бунлар щям дя «Вя йа» мянтиги ямялиййатыны имитасийа едя биляр.
- нейронлар мянсубиййят функсийасы шяклиндя активляшяряк яввялки лайдан дахил олан гейри-сялис сигналлары (терм-чохлуглары) фаззификасийа едир.

342 Коннексионист структурлу нейрошябьякяли гейри-сялис моделін 2-ci layına aiddir,2

- эириш ялагяляри «Вя» ямялиййатындан истифадя едял «Яэяр ..., онда ...» гейри-сялис мянтиги гайдалары цццн мцлащизяляри имитасийа едир.
- нейронлар ресепторларын ролуну имитасийа едяряк, гейри-сялис мцщитдял сигналлары лингвистик дйишялляр шяклиндя алыр вя онлары бирбаша başqa лайын нейронларына ютцрцр.
- нейронлар вя онларын эириш ялагяляри цмумиликдя дефаззификаторун ишини имитасийа едир.
- нейронлар мянсубиййят функсийасы шяклиндя активляшяряк яввялки лайдан дахил олан гейри-сялис сигналлары (терм-чохлуглары) фаззификасийа едир.
- «Яэяр – онда» импликасийасы йериня йетирилир, эириш ялагяляри başqa лайын гейри-сялис гайдаларынын нятижяляри кими формалашыр ки, бунлар щям дя «Вя йа» мянтиги ямялиййатыны имитасийа едя биляр.

343 Коннексионист структурлу нейрошябьякяли гейри-сялис моделін 1-ci layına aiddir,2

- нейронлар вя онларын эириш ялагяляри цмумиликдя дефаззификаторун ишини имитасийа едир.
- нейронлар ресепторларын ролуну имитасийа едяряк, гейри-сялис мцщитдял сигналлары лингвистик дйишялляр шяклиндя алыр вя онлары бирбаша başqa лайын нейронларына ютцрцр.
- нейронлар мянсубиййят функсийасы шяклиндя активляшяряк яввялки лайдан дахил олан гейри-сялис сигналлары (терм-чохлуглары) фаззификасийа едир.
- эириш ялагяляри «Вя» ямялиййатындан истифадя едял «Яэяр ..., онда ...» гейри-сялис мянтиги гайдалары цццн мцлащизяляри имитасийа едир.
- «Яэяр – онда» импликасийасы йериня йетирилир, эириш ялагяляри başqa лайын гейри-сялис гайдаларынын нятижяляри кими формалашыр ки, бунлар щям дя «Вя йа» мянтиги ямялиййатыны имитасийа едя биляр.

344 Гейри-сялис моделин коннексионист нейрон шябьякясинин структуру пеҫә лайдан ибарятдир,1

- 6.0
- 2.0
- 5.0
- 4.0
- 3.0

345 Экзоен нәдир,1

- ümumi
- giriş
- çıxış
- daxili

- xarici

346 Qeyri – səlīs модел неçə ясас блокдан ibarətdir,1

- 6.0
 3.0
 4.0
 2.0
 5.0

347 Əняняви гейри-сялис моделлярин реализя олунмасы ашабыдакы hansı проседурларын йериня йетирилмясини нязярдя тутур,2

- гайдаларын гурулмасы
 гайдаларын композисийасы
 нятижялярин щасил едилмяси
 фаззификасийа
 variantların hamısı

348 Танınmanın düzgünlüyü nəдән asılıdır? 2

- proqnozlaşdırmanın dəqiqliyindən
 ölçülən хüsusiyyətlərdə yerləşən fərqləндирici informasiyanın həcmindən
 sistemin düzgün idarəolunmasından
 hamısından
 fərqləндирici informasiyanın qiymətindən

349 Obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemində əsas məsələlərdən biri hansıdır? 2

- obyektin vəziyyətinin tanınması
 obrazın başlanğıc təsviri
 qəbul edilmiş səs siqnallarının analizi
 yekun verilənlərin müəyyən sinifə aid edilməsi
 başlanğıc təsvirinin düzgün seçilməsi

350 Neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defazzifikatorun işini imitasiya edir. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlīs modelin hansı layına aiddir

- 4-cü
 5-ci
 1-ci
 2-ci
 3-cü

351 «Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlīs qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlīs modelin hansı layına aiddir

- 5-ci
 2-ci
 1-ci
 4-cü
 3-cü

352 Giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlīs məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlīs modelin hansı layına aiddir

- 5-ci

- 2-ci
 1-ci
 3-cü
 4-cü

353 Neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzififikasiya edir. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin hansı layına aiddir

- 5-ci
 3-cü
 1-ci
 2-ci
 4-cü

354 Neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin hansı layına aiddir

- 5-ci
 3-cü
 2-ci
 1-ci
 4-cü

355 Aşağıdakılardan hansı Heminq, Hopfild və A.Q. Ivaxnenkonun adı ilə əlaqədardır

- qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
 neyroriyaziyyat
 assosiativ yaddaş
 polinomial şəbəkələr, arqumentlərin qrupla uçotu metodu
 qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər

356 Qeyri-səlis nəticə almaq üçün qeyri-səlis modelin son çıxışı olacaq səlis (nöqtəvi) analoqu hasil edir. Bu ifadə qeyri-səlis modeldə nəyi bildirir

- [variantların heç biri doğru deyil
 qayda layihəçisi
 fəzifikatoru
 defəzifikator
 nəticələr generatoru

357 Evristik biliklər əsasında hasil edilən «Əgər..., onda» şəkilli qeyri-səlis məntiqi qaydaların məcmusundan ibarətdir. Bu ifadə qeyri-səlis modeldə nəyi bildirir,

- variantların heç biri doğru deyil
 nəticələr generatoru
 fəzifikatoru
 qayda layihəçisi
 defəzifikator

358 Aşağıdakılardan hansı Friedman və Sugenonun adı ilə əlaqədardır

- qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər
 assosiativ yaddaş
 polinomial şəbəkələr, arqumentlərin qrupla uçotu metodu
 [qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
 neyroriyaziyyat

359 Aşağıdakılardan hansı A. Kendel, A. Averkin, M. Dubois və Pradenin adı ilə əlaqədardır

- qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
- assosiativ yaddaş
- polinomial şəbəkələr, arqumentlərin qrupla uçotu metodu
- qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər
- neyroriyaziyyat

360 Aşağıdakılardan hansı A.N.Qorbanın adı ilə əlaqədardır

- qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
- assosiativ yaddaş
- polinomial şəbəkələr, arqumentlərin qrupla uçotu metodu
- neyroriyaziyyat
- qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər

361 Aşağıdakılardan hansı Kussulun adı ilə əlaqədardır

- qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
- qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər
- neyroriyaziyyat
- assosiativ yaddaş

362 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 5-ci layına aiddir

- «Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.
- neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzififikasiya edir.
- neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür
- neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defəzifikatorun işini imitasiya edir.
- giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir.

363 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 4-cü layına aiddir

- neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defəzifikatorun işini imitasiya edir.
- neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzififikasiya edir.
- neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür.
- «Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.
- giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir.

364 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 3-cü layına aiddir

- neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defəzifikatorun işini imitasiya edir.
- neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzififikasiya edir
- neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür.
- giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir.
- Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.

365 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 2-ci layına aiddir

- neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defəzifikatorun işini imitasiya edir.

- giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir.
- neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür
- neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzififikasiya edir.
- «Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.

366 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 1-ci layına aiddir

- neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defəzifikatorun işini imitasiya edir.
- giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir
- neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzififikasiya edir.
- neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür.
- «Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.

367 Ənənəvi qeyri-səlis modellərin realizə olunması aşağıdakı hansı prosedurların yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur

- nəticələrin hasil edilməsi
- qaydaların qurulması
- fəzififikasiya
- variantların hamısı
- qaydaların kompozisiyası

368 Qeyri-səlis modelin konneksionist neyron şəbəkəsinin strukturu neçə laydan ibarətdir

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 5.0
- 3.0

369 Ekzogen nədir

- ümumi
- daxili
- çıxış
- giriş
- xarici

370 Qeyri – səlis model neçə əsas blokdən ibarətdir

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

371 Giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin hansı layına aiddir,3

- 2-ci
- 3-cü
- 5-ci

- 4-cü
 1-ci

372 Нейронлар мянсубийят функсийасы шяклиндя активляшяряк яввялки лайдан дахил олан гейри-сялис сигналлары (терм-чохлуглары) фаззификасийа едир. Бу ifadə коннексионист структурлу нейрошябякяли гейри-сялис моделін hansı layına aiddir,3

- 4-cü
 1-ci
 2-ci
 3-cü
 5-ci

373 Нейронлар ресепторларын ролуну имитасийа едяряк, гейри-сялис мщитдян сигналлары лингвистик дяйишянляр шяклиндя алыр вя онлары бирбаша başqa лайын нейронларына ютцрцр. Бу ifadə коннексионист структурлу нейрошябякяли гейри-сялис моделін hansı layına aiddir,3

- 2-ci
 1-ci
 4-cü
 5-ci
 3-cü

374 Бүдцәнн планлашması və тәртиби заманı чох-сая-ılı пара-метрлери нәзәрә аларақ сатишн һәчминн мүәyyəләшдирилмәсини һәйата кечирир. Бу ifadə експерт системләриннн hansı тәтбиқ sahәсинә aid edilir.

- Müştәrilәrin çeşidlәnmәsi
 İşçi personalın fәaliyyәtinin təhlili
 Marketing təhlili
 Proqnozlaşdırma
 Malların poçt vasitәsilә satiшının effektivinin qiymәtlәndirilmәsi

375 Effektiv plan hazırlamaq üçün malın qiymәtinin satiшa nə dәрәcәdә təsir etdiyini, reklama sәrf edilәcәк mәblәği bilmәk zәruridir,бу заман сүни интеллект texnologiyaları analitikләрә көмәйә гәләрәк, müvafiq təsirlәri proqnozlaşdırmağa imkan verir. Бу ifadə експерт системләриннн hansı тәтбиқ sahәсинә aid edilir.

- Müştәrilәrin çeşidlәnmәsi
 İşçi personalın fәaliyyәtinin təhlili
 Proqnozlaşdırma
 Marketing təhlili
 Malların poçt vasitәsilә satiшının effektivinin qiymәtlәndirilmәsi

376 Süni intellektin texnologiyaları әmәyinин мәһsuldarlığını, onun professional sәviyyәсини, әмәк һаққı-нын һәчминн, iş tәcrübәсини və rәhbәrlikлә мүнәсibәтин мәзмуну faktorларının təsir sәviyyәсини təhlil едәрәк, әмәк мәһ-sul-darlığının yüksәldilmәsi üçün metodika yaradılmasını və гәләцкдә кадрларın seçilmәsi üçün optimal strategiyanın hazırlanmasını təmin edir. Бу ifadə експерт системләриннн hansı тәтбиқ sahәсинә aid edilir.

- Müştәrilәrin çeşidlәnmәsi
 Marketing təhlili
 Proqnozlaşdırma
 İşçi personalın fәaliyyәtinin təhlili
 Malların poçt vasitәsilә satiшının effektivinin qiymәtlәndirilmәsi

377 Potensial alıcıların sayını aşkarlamaq və onların фирма ilə әмәкdaşlıq etmә ehtimalını qiymәtlәndirmәk-, poçt vasitәsilә müxtәlif әlaqә formalarının effektivini hesablamaq və әn yaxşısını seçmәк mümkündür. Бу ifadə експерт системләриннн hansı тәтбиқ sahәсинә aid edilir.

- Müştәrilәrin çeşidlәnmәsi

- Marketing təhlili
- Proqnozlaşdırma
- Malların poçt vasitəsilə satışının effektivliyinin qiymətləndirilməsi
- İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili

378 Çoxsaylı müştərilər arasında ən sərfəlisini seçmək mümkündür, etalon olaraq firmanın tipik müştərisi simasını formalaşdırılır, banklarda isə bu texnologiyalar vasitəsilə müştərinin krediti ödəmə imkanları qiymətləndirilir. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- Malların poçt vasitəsilə satışının effektivliyinin qiymətləndirilməsi
- Marketing təhlili
- Proqnozlaşdırma
- Müştərilərin çeşidlənməsi
- İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili

379 Müştəri ilə işin təhlili imkan verir ki, onun real sifarişlərinin xarakterik tərəfləri müəyyənləşdirilsin, bu təhlilin nəticələri əsasında, satış üzrə menecer alternativ variantlar arasından daha sərfəli müştərini seçə bilər. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- Rəqabət aparan firmaların müqayisəli təhlili
- Marketing tədqiqatın nəticələrinin təhlili
- İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- Potensial müştərinin qiymətləndirilməsi
- Kompaniyanın regional şöbələrinin işinin təhlili

380 Müştərilərin firmanın məhsulların paylanması üçün seçdiyi üsula münasibətini, qiymətləndirmə siyasətini, məhsulun özünə münasibətini öyrənmək üçün, satışın nəticələrinin təhlili ilə yanaşı, alıcılar arasında sorğu aparılırkı, bunun nəticəsində qiymət təyini zamanı qərar qəbul edilməsini təkmilləşdirilir və buraxılan məhsulların xarakterində dəyişiklik edilir. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- Rəqabət aparan firmaların müqayisəli təhlili
- Potensial müştərinin qiymətləndirilməsi
- İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- Marketing tədqiqatın nəticələrinin təhlili
- Kompaniyanın regional şöbələrinin işinin təhlili

381 Firmanın regionlardakı şöbə və filiallarının fəaliyyətini təhlil edilərək, onların işinin effektivliyinə bu və ya digər formada təsirləri aşkar edilir, yeni filialların yaradılması zamanı düzgün strategiya seçilə və geri qalan filial və şöbələrin işi optimallaşdırılır. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- Rəqabət aparan firmaların müqayisəli təhlili
- Potensial müştərinin qiymətləndirilməsi
- İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- Kompaniyanın regional şöbələrinin işinin təhlili
- Marketing tədqiqatın nəticələrinin təhlili

382 Firmaların bazar fəaliyyətlərini təhlil edilərək, hansı faktorların uğur qazanmağa səbəb olduğunu asanlıqla aydınlaşdırılır. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- Kompaniyanın regional şöbələrinin işinin təhlili
- Potensial müştərinin qiymətləndirilməsi
- İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- Rəqabət aparan firmaların müqayisəli təhlili
- Marketing tədqiqatın nəticələrinin təhlili

383 Neyroşəbəkələrdən hansı şərtlər daxilində istifadə edilir, 1. Məsələ insan tərəfindən həll olunandır. 2. İnformasiya sisteminə giriş mümkündür. 3. Məsələnin həll nümunəsi təqdim oluna bilər. 4. İnformasiya sistemə giriş qeyri-mümkündür. 5. Giriş-çıxış verilənləri qarşılıqlı əlaqəlidir.

- 1, 2, 5,
 3,4,5
 1, 2, 4
 1,3,5
 1, 2, 3

384 Şəbəkə qeyri- xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir. Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- identifikasiya və qiymətləndirmə
 obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
 approksimasiya
 assosiativ idarəetmə
 proqnozlaşdırma

385 Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir. Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- assosiativ idarəetmə
 obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
 approksimasiya
 identifikasiya və qiymətləndirmə
 proqnozlaşdırma

386 Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir. Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- assosiativ idarəetmə
 obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
 approksimasiya
 proqnozlaşdırma
 identifikasiya və qiymətləndirmə

387 [Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır(məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi). Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- assosiativ idarəetmə
 proqnozlaşdırma
 approksimasiya
 obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
 identifikasiya və qiymətləndirmə

388 Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur. Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- assosiativ idarəetmə
 proqnozlaşdırma
 obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
 approksimasiya
 identifikasiya və qiymətləndirmə

389 istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması. Bu ifadə neyroşəbəkələrin hansı özəlliyinə aiddir,

- beşinci
 ikinci

- birinci
 dördüncü
 üçüncü

390 işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması. Bu ifadə neyroşəbəkələrin hansı özəlliyinə aiddir,

- beşinci
 ikinci
 birinci
 üçüncü
 dördüncü

391 neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması. Bu ifadə neyroşəbəkələrin hansı özəlliyinə aiddir,

- beşinci
 üçüncü
 birinci
 ikinci
 dördüncü

392 həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması. Bu ifadə neyroşəbəkələrin hansı özəlliyinə aiddir,

- üçüncü
 dördüncü
 beşinci
 birinci
 ikinci

393 Neyroşəbəkələrin dördüncü özəlliyinə aiddir,

- neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması
 istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması
 variantlar arasında doğru cavab yoxdur
 işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması
 həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması

394 Neyroşəbəkələrin üçüncü özəlliyinə aiddir,

- istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması
 həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması
 işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması
 neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması
 variantlar arasında doğru cavab yoxdur

395 Neyroşəbəkələrin ikinci özəlliyinə aiddir,

- həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması
 neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması
 istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması
 variantlar arasında doğru cavab yoxdur
 işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması

396 Neyroşəbəkələrin birinci özəlliyinə aiddir,

- həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması
 neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması
 işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması
 istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması

- variantlar arasında doğru cavab yoxdur

397 - intellektual fəaliyyəti modelləşdirən və həyata keçirən kompüter sistemidir. Cümləni tamamlayın

- İnformasiya sistemi
 Telekommunikasiya
 İnformasiya txnologiyası
 Süni intellekt
 Ekspert sistem

398 – hər hansı bir sahədə insanı əvəz edən proqram paketidir. Cümləni tamamlayın.

- İnformasiya sistemi
 Telekommunikasiya
 İnformasiya txnologiyası
 Ekspert sistem
 Süni intellekt

399 – kompüter şəbəkələri və müasir rabitə vasitələrindən istifadə etməklə uzaq məsafəyə informasiya ötürülməsidir. Cümləni tamamlayın.

- İnformasiya sistemi
 Ekspert sistem
 İnformasiya txnologiyası
 Telekommunikasiya
 Süni intellekt

400 1. – informasiyanın yığılması, ötürülməsi və təhlili üsullarından və vasitələrindən istifadə edərək obyekt və ya hadisə barədə yeni və keyfiyyətli (məzmunlu) informasiya alınması prosesidir. Cümləni tamamlayın.

- İnformasiya sistemi
 Ekspert sistem
 Telekommunikasiya
 İnformasiya txnologiyası
 Süni intellekt

401 Neyron şəbəkələr dinamik proseslərin idarə edilməsi məsələlərindəki funksiyasına aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir
 izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir
 şəbəkə qeyri- xətti modeli özündə ifadə edir
 şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır
 ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir

402 Neyron şəbəkələr dinamik proseslərin idarə edilməsi məsələlərində hansı funksiyanı yerinə yetirir

- ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir
 izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir
 şəbəkə qeyri- xətti modeli özündə ifadə edir
 variantların hamısı
 ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir

403 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin assosiativ idarəetmə funksiyasına aid edilir

- Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir.

- Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır(məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.
- Şəbəkə qeyri- xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir.

404 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin identifikasiya və qiymətləndirmə funksiyasına aid edilir

- Şəbəkə qeyri- xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır(məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.
- Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir.
- Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir.

405 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin proqnozlaşdırma funksiyasına aid edilir

- Şəbəkə qeyri- xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır(məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.
- Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir.
- Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir.

406 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin obrazların təsnifatı və müəyyən edilməsi funksiyasına aid edilir

- Şəbəkə qeyri- xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir
- Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.
- Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır(məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir.

407 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin aproksimasiya funksiyasına aid edilir

- Şəbəkə qeyri- xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir
- Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır(məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.

- Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcillığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir

408 Neyron şəbəkələrin yerinə yetirdiyi funksiyalara aşağıdakılardan hansı aid deyil

- assosiativ idarəetmə
 proqnozlaşdırma
 obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
 metodların invariantlığı
 identifikasiya və qiymətləndirmə

409 Neyron şəbəkələrin yerinə yetirdiyi funksiyalara aşağıdakılardan hansı aiddir

- assosiativ idarəetmə
 proqnozlaşdırma
 obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
 variantların hamısı
 identifikasiya və qiymətləndirmə

410 Neyrokompyuterlərin ənənəvi hesablama maşınlarından fərqi nədir

- neyrokompyuterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm təşkil edir, neyroşəbəkə məntiqi bazisində bir hesablama üsuldan ibarətdir.
 neyrokompyuterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində üç hesablama üsulu təşkil edir
 neyrokompyuterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində iki hesablama üsulu təşkil edir
 variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
 neyrokompyuterlərdə hesablayıcının əsasını məhsuldar sistemlər , neyroşəbəkə məntiqi bazisində iki hesablama üsulu təşkil edir

411 Neyrokompyuterlərin ənənəvi hesablama maşınlarından fərqi nədir

- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
 neyrokompyuterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində üç hesablama üsulu təşkil edir
 neyrokompyuterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində iki hesablama üsulu təşkil edir.
 neyrokompyuterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində bir hesablama üsulu təşkil edir.
 neyrokompyuterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm təşkil edir, neyroşəbəkə məntiqi bazisində bir hesablama üsuldan ibarətdir

412 Neyron şəbəkələrin üstünlüklərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- . monoton mənada rədd cavabın davamlılığı
 müasir perspektiv texnologiyalara adekvatlıq
 neyron şəbəkələrin əlamət fəzasının miqyası və onların ölçüsünün nisbətində neyron şəbəkələrin yaradılması metodlarının invariantlığı
 qeyri-xətti modeli özündə ifadə etməsi və onu idarə edən uyğun siqnalın hazırlanması üçün vacib parametrlərin identifikasiya edilməsi
 sıradan çıxmış elementlərin sayından asılı olaraq həll edilən məsələnin köklü keyfiyyət dəyişikliyi

413 Neyron şəbəkələrin üstünlükləri aşağıdakılardan hansıdır

- monoton mənada rədd cavabın davamlılığı
 müasir perspektiv texnologiyalara adekvatlıq
 neyron şəbəkələrin əlamət fəzasının miqyası və onların ölçüsünün nisbətində neyron şəbəkələrin yaradılması metodlarının invariantlığı
 varianların hamısı
 sıradan çıxmış elementlərin sayından asılı olaraq həll edilən məsələnin köklü keyfiyyət dəyişikliyi

414 neyronların bir tipli element analoqlarında sonlu sayda təbəqələrdən ibarətdir və bu təbəqələr bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəyə malikdirlər. Cümləni tamamlayın

- məhsuldar sistemlər
- süni intellekt sistemləri
- neyron texnologiya
- neyron şəbəkələr

415 Neyroşəbəkələrin istifadəsinin neçə xüsusiyyəti var,

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

416 Neyroşəbəkələrdən neçə şərt daxilində istifadə edilir,

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

417 Approksimasiya nədir

- qiymətləndirmə
- təsnifat
- proqnozlaşdırma
- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- idarəetmə

418 Müasir neyroşəbəkə və informasiya sistemlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- İnformasiya mübadiləsi üçün telekommunikasiya sistemləri və qeyri-səlis məntiqə əsaslanmış sistemlər
- Biznesin müxtəlif sahələri üçün ekspert sistemləri
- Müştəri-server arxitektura əsasında paylanmış verilənlər bazası sistemi.
- Variantların hamısı aiddir
- Biliklər bazası.

419 Neyron şəbəkələrdə yaxınlaşma funksiyası necə adlanır

- adresat
- tranzitiv
- pareto
- approksimasiya
- ekstensial

420 Approksimasiya nədir

- proqnozlaşdırma
- idarəetmə
- təsnifat
- yaxınlaşma
- qiymətləndirmə

421 Neyron şəbəkələrin yerinə yetirdiyi funksiyaları neçə qrupa ayırırlar

- 6.0

- 4.0
 2.0
 5.0
 3.0

422 Süni intellektin proqram-aparat təminatının tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansılar aiddir, 1. koqnitiv qrafika 2.süni intellekt dilləri 3.biliklərin idarə edilməsi 4.örtüklər 5.CASE texnologiya 6.biliklərin verilənlər bazasından götürülmə vasitələri

- 1,3,4,6
 2, 4, 5, 6
 1,3,5,6
 1, 2,4,5
 2,3,5,6

423 Tədqiqat sahələrində intellektual sistemlərin tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansılar aiddir, 1.verilənlərin intellektual analizi 2. ekspert sistemlər 3. monitorinqin ekspert sistemi 4.intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri 5.məsələnin həllinə kömək edən intellektual sistemlər 6. intellektual informasiya sistemləri

- 1,3,5,6
 2,3,5,6
 2, 4,5,6
 1,3,4,6
 1, 2,4,5

424 Robotun inteqrə olunmuş istehsalının tərkib hissələri hansılardır, 1.intellektual CIM sistemlər 2.obrazların müəyyən edilməsi 3.biznesin reinjinirinqi 4.CASE texnologiya 5.intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri (CAD) 6.intellektual robotlar

- 1, 2,4,5
 1,3,5,6
 1,2,5,6
 1,4,5,6
 1,3,4,6

425 Koqnitiv modelləşdirmənin tərkib hissələri hansılardır, 1. neyron şəbəkələr 2. multimedia 3.qeyri-səlis riyaziyyat 4.multi agent sistemlər 5.CASE texnologiya 6.verilənlərin intellektual analizi(Data Mining)

- 1,2,5,6
 1,3,4,6
 1,3,5,6
 1, 2,4,5
 1,4,5,6

426 İntellektual interfeysin tərkib hissələrinə aiddir, 1.Obrazların müəyyən edilməsi 2. İntellektual verilənlər bazası 3. Genetik alqoritmlər 4. Hiper mətn sistemlər 5. Multimedia 6. Koqnitiv qrafika

- 1,3,4,6
 1,2,5,6
 1, 2,4,5
 1,4,5,6
 1,3,5,6

427 Hard kompüterin tərkib hissələrinə aiddir, 1.intellektual interfeys 2. tədqiqat sahələrində intellektual sistemlər 3.koqnitiv idarəetmə 4.robotun inteqrə olunmuş istehsalı 5. süni intellektin proqram-aparat təminatı

- 1.3
 2.5

- 2.3
 4.5
 1.5

428 Soft kompüterin tərkib hissələrinə aiddir, 1.intellektual interfeys 2. tədqiqat sahələrində intellektual sistemlər 3.kognitiv idarəetmə 4.robotun inteqre olunmuş istehsalı 5. süni intellektin proqram-aparat təminatı

- 1,2,3
 1,3,4
 2,4,5
 1,3,5
 1,4,5

429 VII dövr - sızın küməyi ilə hesablama aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər 2. Fogel: Təkamül hesablama – maşın intellektində yeni fəlsəfə istiqaməti 3. Kosko: Qeyri-səlis təfəkkür 4. Holland: Təbii və süni sistemlərə adaptasiya 5. Yaqer və Zadə: qeyri-səlis zoxluqlar, neyron şəbəkələr və “yumşaq hesablamlar” (Soft computing), 6. Kosko: Qeyri-səlis mühəndislik

- 2,4,5,6
 1,3,5,6
 1,2,5,6
 1,4,5,6
 1,3,4,6

430 VI dövr - təkamül hesablamaları aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Rehenberq: Təkamül strategiyalar – bioloji informasiya prinsipi ilə texniki sistemlərin optimallaşdırılması 2. Kolmeroe, Kovalski və başqaları (Fransa): Məntiqi proqramlaşdırma dili PROLOG 3. Holland: Təbii və süni sistemlərə adaptasiya 4. Genetik proqramlaşdırma: Təbii seçim vasitələri ilə kompüter proqramlaşdırması 5. Stenford araşdırmalar mərkəzi: PROSPECTOR ekspert sistemi 6. Fogel: Təkamül hesablama – maşın intellektində yeni fəlsəfə istiqaməti

- 1,2,5,6
 1,3,4,6
 2,4,5,6
 1,3,5,6
 1,4,5,6

431 V dövr - ekspert sistemlərin yaranması və inkişafı aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Feygenbaum, Buhanan və başqaları (Stenford universiteti): DENDRAL ekspert sistemi 2. Rumelhart və Makkleland: Verilənlərin paralel emalı 3. Feygenbaum, Şortlif: MYCIN ekspert sistemi 4. Stenford araşdırmalar mərkəzi: PROSPECTOR ekspert sistemi 5. Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin köməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi 6. Kolmeroe, Kovalski və başqaları (Fransa): Məntiqi proqramlaşdırma dili PROLOG

- 1,3,5,6
 1,3,4,6
 1,2,5,6
 1,4,5,6
 2,4,5,6

432 IV dövr - süni neyron şəbəkələrin yaranması aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 3 1. Hopfield: Neyron şəbəkələr 2. Koxonen: Özü düzələn topoloji xəritələr 3. Rumelhart və Makkleland: Verilənlərin paralel emalı 4. Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin köməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi 5. Zadə: Qeyri-səlis alqoritmlər

- 1,2,4
 1,4,5
 1,3,5

- 2,4,5
 1,2,3

433 III dövr - qeyri-səlis çoxluqlar və qeyri-səlis məntiq aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Zadə: Qeyri-səlis çoxluqlar 2. Nyuel və Saymon: Məsələlərin universal həlledicisi (GPS) 3. Zadə: Qeyri-səlis alqoritmlər 4. Minskiy: Biliklərin təqdim olunması (freym) üçün quruluş 5. Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin köməyi ilə təqribi məhakimələrdə tətbiqi

- 1,2,3
 1,4,5
 1,3,5
 1,2,4
 2,4,5

434 II dövr - sənə intellektin inkişafı aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Makkarti: LISP – sənə intellektin proqramlaşdırma dili 2. Makkalok və Pits: Sinir fəaliyyətinə xas fikrin məntiqi hesablanması 3. Nyuel və Saymon: Məsələlərin universal həlledicisi (GPS) 4. Kullian: Biliklərin təqdim olunması üçün semantik şəbəkələr 5. Şennon: Şahmat oyunu üçün kompüterin proqramlaşdırılması 6. Minskiy: Biliklərin təqdim olunması (freym) üçün quruluş

- 1,3,5,6
 1,3,4,6
 1,2,5,6
 1,2,5,6
 2,4,5,6

435 I dövr - sənə intellektin yaranması (1943– 1956) aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Makkalok və Pits: Sinir fəaliyyətinə xas fikrin məntiqi hesablanması 2. Hopfild: Neyron şəbəkələr 3. Tırinç: Hesablama maşını və intellekt 4. Minskiy: Biliklərin təqdim olunması (freym) üçün quruluş 5. Şennon: Şahmat oyunu üçün kompüterin proqramlaşdırılması

- 1,2,4
 1,3,5
 1,2,3
 1,4,5
 2,4,5

436 [İstehsal informasiyalarının əsasını hansı biliklər təşkil edir

- metabilik və əsas(dərin)
 əsas (dərin) və ekspert
 metabiliklər və faktoqrafik
 faktoqrafik və ekspert
 metabilik və ekspert

437 Aşağıdakı hadisələrdən hansı VII dövr - sözün köməyi ilə hesablamaya aiddir,

- Kosko: Neyron şəbəkələr və qeyri-səlis sistemlər
 variantların hamısı
 Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər
 Kosko: Qeyri-səlis təfəkkür
 Yaqer və Zadə: qeyri-səlis çoxluqlar, neyron şəbəkələr və “yumşaq hesablamalar” (Soft computing),

438 Aşağıdakı hadisələrdən hansı VII dövr - sözün köməyi ilə hesablamaya aid deyil,

- Kosko: Qeyri-səlis təfəkkür
 Holland: Təbii və sənə sistemlərə adaptasiya
 Kosko: Qeyri-səlis mühəndislik
 Yaqer və Zadə: qeyri-səlis çoxluqlar, neyron şəbəkələr və “yumşaq hesablamalar” (Soft computing),

- Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər

439 Aşağıdakı hadisələrdən hansı VI dövr - təkamül heblamalarına aid deyil,

- Genetik proqramlaşdırma: Təbii seçim vasitələri ilə kompüter proqramlaşdırması
 Rehenberq: Təkamül strategiyalar – bioloji informasiya prinsipi ilə texniki sistemlərin optimallaşdırılması
 Stenford araşdırmalar mərkəzi: PROSPECTOR ekspert sistemi
 Holland: Təbii və sənə sistemlərə adaptasiya
 Fogel: Təkamül hesablama – maşın intellektində yeni fəlsəfə istiqaməti

440 Aşağıdakı hadisələrdən hansı V dövr - ekspert sistemlərin yaranması və inkişafına aid deyil,

- Feygenbaum, Buhanan və başqaları (Stenford universiteti): DENDRAL ekspert sistemi
 Rumelhart və Makkleland: Verilənlərin paralel emalı
 Stenford araşdırmalar mərkəzi: PROSPECTOR ekspert sistemi
 Kolmeroe, Kovalski və başqaları (Fransa): Məntiqi proqramlaşdırma dili PROLOG
 Feygenbaum, Şortlif: MYCIN ekspert sistemi

441 Aşağıdakı hadisələrdən hansı IV dövr - süni neyron şəbəkələrin yaranmasına aid deyil,

- Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin küməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi
 Variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
 Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin küməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi
 Hopfild: Neyron şəbəkələr
 Koxonen: özü düzələn topoloji xəritələr
 Rumelhart və Makkleland: Verilənlərin paralel emalı

442 Aşağıdakı hadisələrdən hansı III dövr - qeyri-səlis çoxluqlar və qeyri-səlis məntiqə aid deyil

- Zadə: Qeyri-səlis alqoritmlər
 Nyuel və Saymon: Məsələlərin universal həlledicisi (GPS)
 Variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
 Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin küməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi
 Zadə: Qeyri-səlis çoxluqlar

443 Aşağıdakı hadisələrdən hansı II dövr -süni intellektin inkişafına aid deyil,

- Minskiy: Biliklərin təqdim olunması (freym) üçün quruluş
 Şennon: Şahmat oyunu üçün kompüterin proqramlaşdırılması
 Makkarti: LISP – sənə intellektin proqramlaşdırma dili
 Nyuel və Saymon: Məsələlərin universal həlledicisi (GPS)
 Kullian: Biliklərin təqdim olunması üçün semantik şəbəkələr

444 Aşağıdakı hadisələrdən hansı I dövr - süni intellektin yaranmasına aid deyil,

- Şennon: Şahmat oyunu üçün kompüterin proqramlaşdırılması
 Hopfild: Neyron şəbəkələr
 Makkalok və Pits: Səliqə fəaliyyətinə xas fikrin məntiqi hesablanması
 Türinq: Hesablama maşını
 Türinq: intellekt

445 Avropada informasiya texnologiyalarının strateji tədqiqatları və inkişafı üzrə proqram necə adlanır,

- MYCIN
 ESPRIT
 MİQ
 DARPA
 DENDRAL

446 1971-1972-ci illərdə Fransanın Lumini Universitetində Alen Kolmeroe və Filipp Rassel tərəfindən hazırlanmış “məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma” necə adlanır,

- transpüter
- MIQ
- prolog
- perseptron
- DARPA

447 80-ci illərin ortalarında Yaponiyada yaradılmış VI nəsil kompüterlər necə adlanır,

- MIQ
- transpüter
- DARPA
- prolog
- perseptron

448 50-ci illərin sonu amerikan alimlər Rozenblatt və Makkiqyuk tərəfindən hazırlanmış “insan gözüni modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem” necə adlanır,

- DARPA
- perseptron
- MIQ
- transpüter
- prolog

449 Biliklərin təqdim olunmasının deklarativ modeli neçə hissədən ibarətdir:

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0

450 Süni intellektin proqram-aparat təminatının tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- süni intellekt dilləri
- biliklərin idarə edilməsi
- CASE texnologiya
- biliklərin verilənlər bazasından götürülmə vasitələri
- örtüklər

451 Tədqiqat sahələrində intellektual sistemlərin tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- intellektual informasiya sistemləri
- verilənlərin intellektual analizi
- ekspert sistemlər
- monitorinqin ekspert sistemi
- məsələnin həllinə kömək edən intellektual sistemlər

452 Aşağıdakı ifadələrdən hansı Data mining aiddir,

- intellektual informasiya sistemləri
- intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri
- biliklərin idarə edilməsi
- verilənlərin intellektual analizi
- biliklərin idarə edilməsi

453 CAD nədir,

- intellektual informasiya sistemləri
- biliklərin idarə edilməsi
- verilənlərin intellektual analizi
- intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri
- biliklərin idarə edilməsi

454 Robotun inteqrə olunmuş istehsalının tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- obrazların müəyyən edilməsi
- intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri (CAD)
- biznesin reinjiniinqi
- intellektual CIM sistemlər
- intellektual robotlar

455 Koqnitiv modelləşdirmənin tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- verilənlərin intellektual analizi(Data Mining)
- koqnitiv qrafika
- özü öyrənə bilən sistemlər
- CASE texnologiya
- multi agent sistemlər

456 Koqnitiv modelləşdirmənin tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- verilənlərin intellektual analizi(Data Mining)
- koqnitiv qrafika
- özü öyrənə bilən sistemlər
- variantların hamısı doğrudur
- multi agent sistemlər

457 İntellektual interfeysin tərkib hissələrinə aid deyil,

- Multimedia
- İntellektual verilənlər bazası
- Obrazların müəyyən edilməsi
- Koqnitiv qrafika
- Hiper mətn sistemlər

458 Hard kompüterin tərkib hissələrinə aid deyil

- variantların hamısı doğrudur
- süni intellektin proqram-aparat təminatı
- tədqiqat sahələrində intellektual sistemlər
- intellektual interfeys
- variantların heç biri

459 Soft kompüterin tərkib hissələrinə aid deyil,

- variantların hamısı doğrudur
- koqnitiv idarəetmə
- intellektual interfeys
- tədqiqat sahələrində intellektual sistemlər
- robotun inteqrə olunmuş istehsalı

460 ABŞ-ın müdafiə sahəsində perspektiv tədqiqatlar proqramı necə adlanır,

- MİQ
- DENDRAL
- MYCIN

- DARPA
 ESPRIT

461 Machine Intelligence Quotient –MİQ nəyi ifadə edir,

- çoxlu miqdarda prosessoru olan paralel kompüter
 məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma
 insan gözünü modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem
 maşın intellekti qabiliyyəti
 düşünə bilən obyekt insan beyni

462 Prolog termini nəyi ifadə edir,

- düşünə bilən obyekt insan beyni
 maşın intellekti qabiliyyəti
 çoxlu miqdarda prosessoru olan paralel kompüter
 məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma
 insan gözünü modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem

463 Transpüter nədir,

- düşünə bilən obyekt insan beyni
 insan gözünü modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem
 maşın intellekti qabiliyyəti
 çoxlu miqdarda prosessoru olan paralel kompüter
 məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma

464 Perseptron nədir,

- düşünə bilən obyekt insan beyni
 maşın intellekti qabiliyyəti
 çoxlu miqdarda prosessoru olan paralel kompüter
 insan gözünü modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem
 məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma

465 Soft Computing - SC nədir,

- “Sərt” - dəqiq hesablama
 Neyron şəbəkə
 Genetik alqoritm
 “Yumşaq” (çevik) kompüter
 Təxmini mühakimə

466 Hard Computing – HC nədir,

- Təxmini mühakimə
 Genetik alqoritm
 “Yumşaq” (çevik) kompüter
 “Sərt” - dəqiq hesablama
 Neyron şəbəkə

467 QQTS-nın bölündüyü qruplara aiddir deyil:

- kommunikasiya-yönlü və qrup QQTS (Communication-driven and Group DSS)
 spesifik funksional QQTS və ya ümumi təyinatlı QQTS (Function-Specific or General Purpose DSS)
 İnter –təşkili və intra –təşkili QQTS (İnter-Orqanizational and İntra –Orqanizational DSS)
 hamısı aiddir
 WEB bazasında QQTS (WEB-Bazed DSS)

468 Operativ analitik emal (OLAP)-...

- kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
- konkret məsələlərin həlli üçün verilənlərin analizini təmin edir
- texnologiyasının köməyi ilə qərarların qəbulu üçün verilənlər dərin və hərtərəfli analiz edilir
- serverdə saxlanan çoxölçülü verilənlərə müraciəti təmin edir
- aralıq mövqe tutur

469 Zəif strukturlaşdırılmış məsələ-...

- rəhbər işçi bu məsələlərlə məşğul olur
- kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
- qərar qəbul edən şəxsin mülahizələrinə əsaslanan keyfiyyət xarakteristikaları ilə təsvir olunur
- aralıq mövqe tutur
- həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət xarakteristikaları birlikdə iştirak etmir

470 Strukturlaşdırılmış məsələ-...

- rəhbər işçi bu məsələlərlə məşğul olur
- aralıq mövqe tutur
- qərar qəbul edən şəxsin mülahizələrinə əsaslanan keyfiyyət xarakteristikaları ilə təsvir olunur
- kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
- həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət xarakteristikaları birlikdə iştirak edirlər

471 Strukturlaşdırılmamış məsələ-...

- rəhbər işçi bu məsələlərlə məşğul olur
- aralıq mövqe tutur
- kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
- qərar qəbul edən şəxsin mülahizələrinə əsaslanan keyfiyyət xarakteristikaları ilə təsvir olunur
- həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət xarakteristikaları birlikdə iştirak edirlər

472 Məsələlərin zəif strukturlaşdırılmış və strukturlaşdırılmamış olması-...

- son qərarı QQTS qəbul edir
- qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq edir, onunla dialoq rejimində işləyir
- qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq etmir, onunla dialoq rejimində işləyir
- qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq etmir, onunla dialoq rejimində işləyir
- rəhbər işçi məhz bu məsələlərlə məşğul olur
- son qərarı insan qəbul edir, QQTS isə bu işdə ona kömək edir

473 Qərarların qəbulunun dəstəklənməsi-...

- son qərarı QQTS qəbul edir
- qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq edir, onunla dialoq rejimində işləyir
- qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq etmir, onunla dialoq rejimində işləyir
- son qərarı insan qəbul edir, QQTS isə bu işdə ona kömək edir
- rəhbər işçi məhz bu məsələlərlə məşğul olur

474 İnteraktivlik-...

- son qərarı insan qəbul edir, QQTS isə bu işdə ona kömək edir
- qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq etmir, onunla dialoq rejimində işləyir
- son qərarı QQTS qəbul edir
- rəhbər işçi məhz bu məsələlərlə məşğul olur
- qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq edir, onunla dialoq rejimində işləyir

475 Dördüncü növ instrumental vasitələrin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir,

- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- dil səviyyəsini xeyli yüksəltməyə imkan verir ki, bu da bir qayda olaraq, səmərəliliyin bir qədər aşağı düşməsinə səbəb olur.
- layihələndiricinin vəzifəsinə ES-in bütün hissələrinin aşağı səviyyəli dildə proqramlaşdırılması daxildir.
- işçini proqramın qurulması üzrə işlərdən azad edir.
- vasitələr ES-in hissələrini tamamilə və qismən proqramlaşdırmaq deyil, onları əvvəlcədən tərtib olunmuş yığımdan seçməyə imkan verir.

476 Üçüncü növ instrumental vasitələrin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- dil səviyyəsini xeyli yüksəltməyə imkan verir ki, bu da bir qayda olaraq, səmərəliliyin bir qədər aşağı düşməsinə səbəb olur.
- layihələndiricinin vəzifəsinə ES-in bütün hissələrinin aşağı səviyyəli dildə proqramlaşdırılması daxildir
- vasitələr ES-in hissələrini tamamilə və qismən proqramlaşdırmaq deyil, onları əvvəlcədən tərtib olunmuş yığımdan seçməyə imkan verir.
- işçini proqramın qurulması üzrə işlərdən azad edir.

477 İkinci növ instrumental vasitələrin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- vasitələr ES-in hissələrini tamamilə və qismən proqramlaşdırmaq deyil, onları əvvəlcədən tərtib olunmuş yığımdan seçməyə imkan verir.
- layihələndiricinin vəzifəsinə ES-in bütün hissələrinin aşağı səviyyəli dildə proqramlaşdırılması daxildir.
- dil səviyyəsini xeyli yüksəltməyə imkan verir ki, bu da bir qayda olaraq, səmərəliliyin bir qədər aşağı düşməsinə səbəb olur.
- işçini proqramın qurulması üzrə işlərdən azad edir.

478 bilik – bunu “bacarıq”, “texnologiya” sözləri ilə adlandırmaq qəbul olunub, İstənilən ölçü işində bu bilik alqoritmlər, proqramlar və altproqramlar şəklində həyata keçirilə bilər, hansılarda ki, əldən-ələ verilə və müəllifin iştirakı olmadan istifadə oluna bilər. Cümləni tamamlayın

- koqnitiv
- faktual
- konseptual
- alqoritmik
- predmet

479 bilik konkret obyektlərin keyfiyyət və miqdar xarakteristikaları haqqında məlumatların məcmusudur, qeyri-səlis riyaziyyatın mexanizmləri ilə emal olunur. Cümləni tamamlayın

- prosedur
- koqnitiv
- konseptual
- faktual
- alqoritmik

480 bilik - əsasən fundamental elmlər sahəsidir, düşüncə (idrak) materiyanın ali məhsulu olan beyinin ali məhsuludur, bu cür bilik, mexaniki (məşin) emali üçün mümkün formada nadir halda təcəssüm olunur, bu səbəbdən də əksər hallarda insan konseptual biliyin daşıyıcısı olaraq qalır. Cümləni tamamlayın

- prosedur
- predmet
- faktual
- konseptual
- alqoritmik

481 QQTS-ya aid deyil:

- münasib informasiya təminatına malik olan qarşılıqlı əlaqəli modellərdən, idarəetmə məsələlərinin həlli təcrübəsinə malik olan ekspertlərin qərar qəbuletmə prosesində iştirakını təmin edən ekspert və intellektual sistemlərdən ibarət olan kompleksdir
- insan fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində zəif strukturlaşdırılmış və strukturlaşdırılmamış problemlərin həllində qərar qəbuletmənin təminatı üçün interaktiv kompyuter sistemidir
- strukturlaşdırılmamış problemlərin həllində qərar qəbul edən şəxsə verilənlərdən və modellərdən istifadə etməsinə kömək edən interaktiv avtomatlaşdırılmış sistemdir
- düzgün variant yoxdur
- ilk təyinatından başlayaraq indiyədək onlar zəif strukturlu və strukturulmamış məsələlərin həlli üçün nəzərdə tutulur

482 QQTS-nın konsepsiyaları hansılardır?

- interaktivlik,qərarların qəbulunun dəstəklənməsi
- qərarların qəbulunun dəstəklənməsi
- interaktivlik
- interaktivlik,qərarların qəbulunun dəstəklənməsi, məsələlərin zəif strukturlaşdırılmış və strukturlaşdırılmamış olması
- məsələlərin zəif strukturlaşdırılmış və strukturlaşdırılmamış olması

483 Funksional baxımdan QQTS-in komponentləri hansılardır?

- verilənlər anbarı və DATA MINING instrumentləri
- verilənlər və VB anbarı serverləri
- verilənlər anbarı serverləri,OLAP instrumentləri
- verilənlər anbarı serverləri,OLAP instrumentləri,DATA MINING instrumentləri
- OLAP və DATA MINING instrumentləri

484 QQTS-nın funksional komponentlərinin funksiyalarına hansı daxildir:

- konkret məsələlərin həlli üçün verilənlərin analizi
- bir neçə müstəqil mənbədən verilənlərin anbara yüklənməsi
- bir neçə müstəqil mənbədən verilənlərin alınması
- hamısı
- konseptual səviyyədə verilənlərin modelləşdirilməsi

485 DATA MINING:

- kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
- konkret məsələlərin həlli üçün verilənlərin analizini təmin edir
- serverdə saxlanan çoxölçülü verilənlərə müraciəti təmin edir
- texnologiyasının köməyiylə qərarların qəbulu üçün verilənlər dərin və hərtərəfli analiz edilir
- aralıq mövqe tutur

486 QQTS-nın bölündüyü qruplara aiddir deyil:

- sənədlərə yönəlmiş QQTS (Document-driven DSS)
- modellərə yönəlmiş QQTS (Model-driven DSS)
- verilənlərə yönəlmiş QQTS (Data-driven DSS)
- hamısı aiddir
- biliklərə yönəlmiş QQTS (Knowledge-driven DSS)

487 QQTS-in tipləri hansılardır?

- sənədlərə yönəlmiş QQTS,biliklərə yönəlmiş QQTS
- modellərə yönəlmiş QQTS,biliklərə yönəlmiş QQTS,ümumi təyinatlı QQTS
- rəhbərliyin informasiya sistemi,kommunikasiya-yönlü və qrup QQTS
- verilənlərə yönəlmiş QQTS,modellərə yönəlmiş QQTS,biliklərə yönəlmiş QQTS
- rəhbərliyin informasiya sistemi, ümumi təyinatlı QQTS

488 RMA nədir

- İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator.
- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- istifadə olunan neyron şəbəkələr

489 Intelligent Hedger nədir

- İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balans təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir.
- qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator
- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- istifadə olunan neyron şəbəkələr

490 ISPMS nədir

- İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator
- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- istifadə olunan neyron şəbəkələr

491 S&PCBRS nədir

- İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balans təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir.
- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- istifadə olunan neyron şəbəkələr

492 Dinamik ekspert sistemindəki funksional müstəqil altsistemlərə aşağıdakılardan hansı aiddir

- biliklərin dəyərləndirilməsi və təshih edilməsi
- diaqnostika
- monitor
- variantların hamısı
- idarəetmə üzrə qərarların qəbulu

493 Birinci növ instrumental vasitələrin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- vasitələr ES-in hissələrini tamamilə və qismən proqramlaşdırmaq deyil, onları əvvəlcədən tərtib olunmuş yığımdan seçməyə imkan verir.
- dil səviyyəsini xeyli yüksəltməyə imkan verir ki, bu da bir qayda olaraq, səmərəliliyin bir qədər aşağı düşməsinə səbəb olur.
- layihələndiricinin vəzifəsinə ES-in bütün hissələrinin aşağı səviyyəli dildə proqramlaşdırılması daxildir.
- işini proqramın qurulması üzrə işlərdən azad edir.

494 ES-lərin instrumental işlənmə vasitələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ES-in qılafi.
- biliklərin təqdimat dilləri.
- proqramlaşdırma dilləri
- variantların hamısı doğrudur
- layihələndirilmənin avtomatlaşdırılması vasitələri.

495 Ekspert sistemlərinin üçüncü növünə aiddir,

- variantların heç biri
- əsasən dolğun və etibarlı informasiyanın yoxluğu zamanı çətin formalaşan məsələlərin həllinə yönəlib
- ciddi riyazi metodlara və optimallaşma modellərinə əsaslanır.
- bilik bazası ekspertlərin informasiyası ilə riyazi formullar şəklində təsviri birləşdirir, həm də uyğun olaraq, həllin tapılmasının riyazi metodları qeyri-ciddi evristik metodlarla, komponentin çəkisi predmet sahənin adekvat təsvir imkanları və həllin tapılması üsulları ilə müəyyən olunur.
- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər

496 Ekspert sistemlərinin ikinci növünə aiddir

- variantların heç biri
- bilik bazası ekspertlərin informasiyası ilə riyazi formullar şəklində təsviri birləşdirir, həm də uyğun olaraq, həllin tapılmasının riyazi metodları qeyri-ciddi evristik metodlarla, komponentin çəkisi predmet sahənin adekvat təsvir imkanları və həllin tapılması üsulları ilə müəyyən olunur
- ciddi riyazi metodlara və optimallaşma modellərinə əsaslanır
- əsasən dolğun və etibarlı informasiyanın yoxluğu zamanı çətin formalaşan məsələlərin həllinə yönəlib.
- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər

497 Ekspert sistemlərinin birinci növünə aiddir,

- variantların heç biri
- ciddi riyazi metodlara və optimallaşma modellərinə əsaslanır
- əsasən dolğun və etibarlı informasiyanın yoxluğu zamanı çətin formalaşan məsələlərin həllinə yönəlib.
- bilik bazası ekspertlərin informasiyası ilə riyazi formullar şəklində təsviri birləşdirir, həm də uyğun olaraq, həllin tapılmasının riyazi metodları qeyri-ciddi evristik metodlarla, komponentin çəkisi predmet sahənin adekvat təsvir imkanları və həllin tapılması üsulları ilə müəyyən olunur.
- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər

498 RMA nədir

- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- istifadə olunan neyron şəbəkələr
- qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator.
- portfel idarə edən məsləhətçisi” sistemləri
- İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri

499 Intelligent Hedger nədir,

- İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balans təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir
- qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator.
- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər 8
- istifadə olunan neyron şəbəkələr

500 ISPMS nədir

- risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balans təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir.
- İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- istifadə olunan neyron şəbəkələr
- qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator
- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər

501 S&PCBRS nədir

- riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- istifadə olunan neyron şəbəkələr

- risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balansı təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir.
- qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator.
- İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri

502 QQTS –in işlədiyi verilənlərdən asılı olaraq neçə tipə ayrılır?

- 6.0
- 5.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0

503 Müəyyən əlamətlərin oxşarlığına görə QQTS-lər neçə qrupa bölünür?

- 6.0
- 11.0
- 9.0
- 8.0
- 7.0

504 Funksional baxımdan QQTS neçə komponentdən ibarətdir?

- 7.0
- 6.0
- 5.0
- 3.0
- 2.0

505 QQTS-nin təyinatının əsasını neçə konsepsiya təşkil edir?

- 9.0
- 4.0
- 5.0
- 3.0
- 2.0

506 QQTS yarandı:

- qərarqəbuletmənin təminatı prosesində
- VB –idarəetmə sistemlərinin inkişafı nəticəsində
- informasiya-idarəetmə sistemlərinin inkişafı nəticəsində
- hər ikisi
- heç biri

507 QQTS neçənci ildə yaranıb?

- 60-ci illərin ortalarında
- 70-80-ci illərdə
- 70-ci illərin əvvəllərində
- 80-ci illərin əvvəllərində
- 60-70-ci illərdə

508 Dinamik ekspert sistemində neçə funksional müstəqil altsistem mövcuddur

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0

5.0

509 ES-lərin instrumental işlənilmə vasitələrinin neçə növü vardır

- 6.0
 3.0
 2.0
 4.0
 5.0

510 MYCİN nədir,

- [riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
 istifadə olunan neyron şəbəkələr
 “portfel idarə edən məsləhətçisi” sistemləri
 tibbi ekspert sistemi
 İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri

511 Ekspert sistemlərini iş prinsiplərinə görə neçə qrupa bölmək olar

- 6.0
 3.0
 4.0
 2.0
 5.0

512 Ekspert sistemə ötürülmüş bilikləri necə kateqoriyaya bölmək olar

- 6.0
 4.0
 2.0
 3.0
 5.0

513 GPS naviqasiya hans əməliyyatları yerinə yetirə bilər? 1.qəbuledici orbitdə yerləşən peykdən siqnalları qəbul edir 2.yükdaşımaları effektiv təşkil etməyə imkan verir 3.fəaliyyəti koordinasiya edir 4.həm quruda,həm dənizdə və ya azmış turistlərə vaxtında yardım göstərilməsi üçün istifadə edilir 5.hər bir avtomobili izləyə bilər

- 1,4,5
 1,3,4,5
 1,3,4
 2,3,4,5
 2,5

514 Mobil robotlar: 1.fiziksel bir nöqtəyə sabitlənməmişdir 2.çizilmiş bir çevrədə rəqs edir 3.istənilən funksiyaları yerinə yetirə bilər

- heç biri
 2,3
 1,2
 1,2,3
 1,3

515 BPFİ nədir

- düzgün variant yoxdu.
 geriyyə yayılma şəbəkəsi
 B) tərs əlaqəli geriyyə yayılma şəbəkəsi

- düz əlaqəli geriyyə yayılma şəbəkəsi
 düz əlaqəli önə yayılma şəbəkəsi

516 Qeyri- səliss məntiq hansı məntiqi əməllərlə təyin edilir?

- Heç biri
 Və ya, deyil
 Və, və ya
 “və”, “və ya”, “deyil”
 Və , deyil

517 Linqvistik anlayışları təyin edən qeyri – səliss ədədlər əsasən nədən asılıdır?

- E) Doğru cavab yoxdu
 ətraf mühitin dəyişmə intensivliyindən
 A) Robotun və onu əhatə edən obyektin ölçülərindən
 əsasən robotun və onu əhatə edən obyektin ölçülərindən, həmçinin onların orta hərəkət sürətindən
 Obyektin ölçülərindən

518 Eksperimental sistemdə hər 3 istiqamətdə (sol, sağ və irəli) maneəyə qədər məsafəni qiymətləndirmək üçün hansı linqvistik anlayışlardan istifadə edilmişdi?

- Heç biri
 Çox yaxın, yaxın
 Yaxın, uzaq
 “ çox yaxın” , “yaxın” , “uzaq”
 Çox yaxın, uzaq

519 Qeyri- səliss məntiq hansı məntiqi əməllərlə təyin edilir?

- Heç biri
 Və ya, deyil
 Və, və ya
 “və”, “və ya”, “deyil”
 Və , deyil

520 Linqvistik anlayışları təyin edən qeyri – səliss ədədlər əsasən nədən asılıdır?

- Doğru cavab yoxdu
 ətraf mühitin dəyişmə intensivliyindən
 Robotun və onu əhatə edən obyektin ölçülərindən
 əsasən robotun və onu əhatə edən obyektin ölçülərindən, həmçinin onların orta hərəkət sürətindən
 Obyektin ölçülərindən

521 Eksperimental sistemdə hər 3 istiqamətdə (sol, sağ və irəli) maneəyə qədər məsafəni qiymətləndirmək üçün hansı linqvistik anlayışlardan istifadə edilmişdi?

- Heç biri
 çox yaxın, yaxın
 Yaxın, uzaq
 “ çox yaxın” , “yaxın” , “uzaq”
 çox yaxın, uzaq

522 Əgər $C1 \vee C2 \rightarrow F$ – təklif, $R(C1, C2)$ isə onların xi açar sözlü F- rezolventidirsə, onda hansı bərabərsizlik ödənilir?

- $T(C1 \wedge C2) > T(R(C1, C2))$
 $T(C1 \vee C2) < T(R(C1, C2))$
 $T(C1 \vee C2) \geq T(R(C1, C2))$

- $T(C_1 \wedge C_2) \leq T(R(C_1, C_2))$
 $T(C_1 \wedge C_2) < T(R(C_1, C_2))$

523 “sənaye intellektual robotlarının” proyektlərinin işlənməsində məqsəd yığma-montaj işləri üçün süni intellekt elementlərinə malik, həssas manipulyasiyalı, hansı nəzarət sistemli robotların hazırlanması olmuşdur,

- ”vurma”
 “hiss etmə”
 “eşitmə”
 “görmə”
 “işləmə”

524 Tələb olunan proqram hərəkətini formalaşdıran idarəetmə sistemi mini-7 EHM NEAC-3100 vəsitəsi ilə yerinə yetirilirdi. Bu zaman operativ yaddaşın həcmi nə qədər idi,

- 31000 söz
 33000 söz
 35000 söz
 32000 söz
 34000 söz

525 Tələb olunan proqram hərəkətini formalaşdıran idarəetmə sistemi mini-7 EHM NEAC-3100 vəsitəsi ilə yerinə yetirilirdi. Bu zaman maqnit disklərdə xarici yaddaş həcmi nə qədər idi,

- 263000 söz
 243000 söz
 253000 söz
 273000 söz
 223000 söz

526 dünyanın hər yerində yaradılmış digər robotlardan fərqləndirən başqa bir cəhət odur ki, onun elementlərinin tərkib hissəsində bizəmə vərmiş etdiyimiz şəkildə kompyüterlər daxil edilmişdir. Cümləni tamamlayın.

- PROSPECTOR
 PUFF
 MICIN
 TAİR
 DENDRAL

527 İdarəetmə sisteminin əsasını, sistemə yerləşdirilmiş və robotun hərəkətinin, davranışının planlaşdırıldığı, sensor məlumatların emal edən müxtəlif alqoritmlərin reallaşdırıldığı hissə olan neyronabənzər şəbəkə təşkil edir. Bu ifadə aşağıdakılardan hansına aiddir,

- DENDRAL
 PROSPECTOR
 TAİR
 MICIN
 PUFF

528 Sualı-araşdırma robotları:

- işıq, səsə reaksiya verən robotlardır
 daha çox əsgərlik məqsədilə istifadə olunur
 bioloji hadisələrə əsaslanaraq hazırlanmış kiçik robotlardır
 kosmosda araşdırmalar aparmaq və keşflər etmək üçün hazırlanan robotlardır
 güvənlik ya da qoruyucu məqsədilə istifadə olunan kompyuter kontrollu mobil robotlardır

529 Uçan mobil robotlar:

- işıq,səsə reaksiya verən robotlardır
- kosmosda araşdırmalar aparmaq və keşflər etmək üçün hazırlanan robotlardır
- daha çox əsgərlik məqsədilə istifadə olunur
- güvənlik ya da qoruyucu məqsədilə istifadə olunan kompyuter kontrollu mobil robotlardır
- bioloji hadisələrə əsaslanaraq hazırlanmış kiçik robotlardır

530 Kosmik-araşdırma robotları:

- güvənlik ya da qoruyucu məqsədilə istifadə olunan kompyuter kontrollu mobil robotlardır
- kosmosda araşdırmalar aparmaq və keşflər etmək üçün hazırlanan robotlardır
- işıq,səsə reaksiya verən robotlardır
- bioloji hadisələrə əsaslanaraq hazırlanmış kiçik robotlardır
- daha çox əsgərlik məqsədilə istifadə olunur

531 BEAM robotları:

- operatorun uzaqdan çalışdırması ilə istifadə edilən robotlardır
- bioloji hadisələrə əsaslanaraq hazırlanmış kiçik robotlardır
- güvənlik ya da qoruyucu məqsədilə istifadə olunan kompyuter kontrollu mobil robotlardır
- daha çox əsgərlik məqsədilə istifadə olunur
- kosmosda araşdırmalar aparmaq və keşflər etmək üçün hazırlanan robotlardır

532 GPS naviqator aşağıdakıları icra edir: 1.qəbuledici orbitdə yerləşən peykdən siqnalları qəbul edir 2.istənilən nöqtəyə qədər optimal marşurtu asanlıqla hesablaya bilir 3.göndərilən siqnalın kompyuter şifrəni açır 4.qəbuledicinin coğrafi mövqeyini qeyd edir 5.monitorinq aparmaq imkanına malikdir

- 4,5
- 1,2,3
- 2,3,5
- 2,5
- 1,3,4

533 GPS naviqasiyanın imkanlarına daxil deyil.

- yer üzərində yüksək dəqiqliklə olduğunuz yerin koordinatlarını müəyyən etmək
- qəbuledici orbitdə yerləşən peykdən siqnalları ötürmək
- yolun təhlükəli hissələrinin, yolüstü kafələrin, DYP postlarının, motellərin marşrut üzərində qeyd edilə bilməsi imkanı
- obyektin başlanğıc və son nöqtəsini bildiyiniz zaman onun hərəkət marşrutunu hazırlamaq
- heç bir problem olmadan marşrutun son nöqtəsinə getmək və ilkin nöqtəsinə geri qayıtmaq

534 Robototexnikanın inkişafının ən prespektivli istiqamətlərindən biri hansıdır?

- İqtisadiyyatın sürətli inkişafı
- süni intellekt elementli robotların qurulması
- Düzgün cavab yoxdu.
- Hesablamaların sürətlənməsi
- Süni intellekt sistemi

535 İdarəetmə sisteminin tərkibinə aşağıdakı bloklardan hansı daxil deyil

- Öyrətmə sistemi
- İdarəetmə əmrlərinin generasiyası bloku
- İdarəetmə paneli
- İdarəetmə ofisləri
- Texniki görmə sistemi

536 Aşağıdakılardan hansı texniki görmə sisteminin (TGS) tərkibinə daxildir

- Öyrətmə sistemi
- telekamera və məsafə vericiləri, təsvirlərin emalı sistemi
- İdarəetmə paneli
- B) Öyrətmə sistemi, təsvirlərin emalı sistemi
- Məqsədə doğru istiqaməti təyin edən qurğu

537 Fazzifikatorların sayı nəyə bərabərdir

- Bütün cavablar doğrudur.
- Qaydaların sayına
- giriş dəyişənlərinin sayına
- Defazzifikasiyaların sayına
- Neyronların sayına

538 Rəng və işıq fluktuasiyalarında təsnifat əmsalları nəyə bərabərdir?

- 80% və 90%
- 100% və 96,3%
- 90% və 95%
- 85% və 96,3%
- 90% və 100%

539 Neyron şəbəkəni öyrətmək üçün hansı alqoritmin ideyası istifadə olunur

- Düzgün cavab yoxdur.
- klassik “ xətanın geriye yayılması”
- Klassik “ xətanın irəli çəkilməsi”
- B) Klassik “ xətanın götürülməsi”
- Klassik “ xətanın irəli yayılması”

540 Neyronların 3-cü layı nə üçündür

- qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- Defazzifikasiya üçün istifadə edilir.
- Nəticə çıxarmaq üçündür.
- Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- Nəticə çıxarmaq və defazzifikasiya üçün istifadə edilir.

541 Neyronların 1-ci layı nə üçündür

- Bütün cavablar doğrudur.
- Defazzifikasiya üçün istifadə edilir
- Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- Nəticə çıxarmaq üçündür.

542 Neyronların 2-ci layı nə üçündür

- Bütün cavablar doğrudur.
- qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- A) Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- Nəticə çıxarmaq üçündür.
- Defazzifikasiya üçün istifadə edilir.

543 İdarəetmə sisteminin tərkibinə hansı bloklar daxildir

- İdarəetmə əməllərinin generasiyası bloku, məsafə fazzifikatorları
- Bütün cavablar doğrudur.
- Robotun cari vəziyyətini təyin edən qurğu

- Məqsədə doğru istiqaməti təyin edən qurğu, idarəetmə paneli
- Öyrətmə sistemi, texniki görmə sistemi

544 Linqvistik anlayışları təyin edən qeyri – səliss ədədlər əsasən nədən asılıdır?

- Variantların hamısı doğrudur
- əsasən robotun və onu əhatə edən obyektlərin üçündür, həmçinin onların orta hərəkət sürətindən
- Robotun və onu əhatə edən obyektlərin ölçülərindən
- ətraf mühitin dəyişmə intensivliyindən
- Obyektlərin ölçülərindən

545 Neyronların 3-cü layı nə üçündür?

- Defazzifikasiya üçün istifadə edilir.
- Variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səliss anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir
- Nəticə çıxarmaq üçündür.

546 (∨) hansı məntiqi əməlin işarəsidir?

- çox yaxın
- və ya
- Və
- Deyil
- Yaxın

547 (^) hansı məntiqi əməlin işarəsidir?

- çox yaxın
- Və ya
- Deyil
- və
- Yaxın

548 (~) hansı məntiqi əməlin işarəsidir?

- Yaxın
- Və ya
- Və
- deyil
- çox yaxın

549 Neyron şəbəkəni öyrətmək üçün hansı alqoritmin ideyası istifadə olunur

- Düzgün cavab yoxdur.
- Klassik “ xətanın götürülməsi”
- Klassik “ xətanın irəli çəkilməsi”
- klassik “ xətanın geriye yayılması”
- Klassik “ xətanın irəli yayılması”

550 Neyronların 3-cü layı nə üçündür?

- Defazzifikasiya üçün istifadə edilir.
- Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səliss anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- Nəticə çıxarmaq və defazzifikasiya üçün istifadə edilir.
- Nəticə çıxarmaq üçündür

551 Neyronların 1-ci layı nə üçündür?2

- Bütün cavablar doğrudur.
- Nəticə çıxarmaq üçündür
- qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- Defazzifikasiya üçün istifadə edilir

552 Neyronların 2-ci layı nə üçündür?

- Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- Bütün cavablar doğrudur.
- Defazzifikasiya üçü istifadə edilir.
- Nəticə çıxarmaq üçündür.
- qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.

553 İdarəetmə sisteminin tərkibinə hansı blok daxildir?

- Robotun cari vəziyyətini təyin edən qurğu
- Məsafə fəzifikatorları
- İdarəetmə əməllərinin generasiyası bloku
- Bütün cavablar doğrudur.
- Məqsədə doğru istiqaməti təyin edən qurğu

554 İdarəetmə sisteminin tərkibinə hansı bloklar daxildir?

- Robotun cari vəziyyətini təyin edən qurğu
- Öyrətmə sistemi, texniki görmə sistemi
- İdarəetmə əməllərinin generasiyası bloku, məsafə fəzifikatorları
- Bütün cavablar doğrudur.
- Məqsədə doğru istiqaməti təyin edən qurğu, idarəetmə paneli

555 GPS kimlər tərəfindən istifadə edilə bilər?

- istənilən obyektləin müşahidə edilməsi
- avtomobil nəqliyyatının monitorinqi
- elmi məqsədlər üçün
- hamısı
- mühafizə sistemləri

556 GPS kimlər tərəfindən istifadə edilə bilər?

- fərdi naviqasiya
- dəniz və aviasiya naviqasiyası
- hərbi məqsədlər üçün
- hamısı
- xilasetmə xidmətləri

557 GPS naviqator nədir?

- heç biri
- operatorun uzaqdan idarə olunması ilə istifadə olunan sistemdir
- hərəkət edən obyektin koordinatlarını bir neçə metr dəqiqliklə müəyyən etməyə imkan verən peyk naviqasiya sistemi kompleksidir
- bir korpusda olan qəbuledici və kompyuterdən ibarətdir
- əsgərlik məqsədilə istifadə olunan aparatdır

558 GPS naviqasiya peyk sistemi harada hazırlanmışdır?

- Rusiya

- Yaponiya
- Almaniya
- ABŞ
- Kanada

559 GPS-naviqasiya nədir?

- heç biri
- operatorun uzaqdan idarə olunması ilə istifadə olunan sistemdir
- bir korpusda olan qəbuledici və kompyuterdən ibarətdir
- hərəkət edən obyektin koordinatlarını bir neçə metr dəqiqliyilə müəyyən etməyə imkan verən peyk naviqasiya sistemi kompleksidir
- əsgərlik məqsədilə istifadə olunan aparatdır

560 Hərəkət sistemlərinə görə mobil robotlar hansı tiplərə ayrılırlar?

- ayrılmır
- paletli,ayaqlı
- təkərli,paletli
- təkərli,paletli,ayaqlı
- təkərli,ayaqlı

561 Hərəkət sistemlərinə görə mobil robotları neçə tipə ayırırlar?

- 5.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 6.0

562 Konstruktiv olaraq TAİR üzərində idarəetmə bloku və sensor sistemi monta edilmiş neçə təkərli şassidən ibarətdir.

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

563 70-ci illərdə yaradılmış nəqliyyat avtonom interal robot necə adlanırdı,

- PROSPECTOR
- PUFF
- MICIN
- TAİR
- DENDRAL

564 Daha sonra bu əşyanın incəliklərinə qədər öyrənilməsi üçün seçilmiş oblast yenidən neçə hissəyə bölünür,

- 4095.0
- 4094.0
- 4098.0
- 4096.0
- 4092.0

565 Televiziya kamerasının görüntü sahəsi necə bölünmüşdü,

- 64*64

- 65*65
- 68*68
- 63*63
- 67*67

566 Görüntü qavraması üçün cisimlərin rəngini ayıra bilən qırmızı-yaşıl-göy rəngli xüsusi filtrlı neçə televiziya kamerasından istifadə olunurdu,

- 6.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0
- 5.0

567 Neçənci Yaponiyada Elektrotexniki laboratoriyada “sənaye intellektual robotlarının” proyektləri işlənməyə başladı,

- 2003.0
- 1965.0
- 1968.0
- 1969.0
- 1989.0

568 İlk robotlar neçənci illərdə yaradılmışdır,

- 90-cı illərdə
- 70-ci illərdə
- 50-ci illərdə
- 60-cı illərdə
- 80-ci illərdə

569 Neyronların 1-ci layı nə adlanır?

- TGS
- İƏGB
- Defazzifikasiya
- Fazzifikator
- MDİTQ

570 Süni neyron şəbəkələri haralarda istifadə olunur?

- Düzgün cavab yoxdu.
- Bilik əldə etmə sahələrində
- Optimallaşma məsələlərin həllində
- idarəetmə prosesləri üçün bilik əldə etmə və nümunələrə görə öyrənmə əsasında arzuolunan dəqiqliklə optimallaşdırma məsələlərinin həllində geniş istifadə olunur.
- idarəetmə prosesləri üçün bilik əldə etmə və nümunələrə görə öyrənmə məsələlərində

571 Qeyri- səliss məntiqdə doğruluq qiymətləri çoxluğu hansı intervalda qiymətlər alır?

- (0;1)
- [1; 2]
- [0; 2]
- [0; 1]
- [0; 3]

572 Qeyri- səliss məntiqdə doğruluq qiymətləri çoxluğu hansı intervalda qiymətlər alır?

- (0;1)

- [1; 2]
- [0; 2]
- Variantlar arasında dogru cavab mövcud deyil
- [0; 3]

573 Neyronların 1-ci layı nə adlanır?

- TGS
- İƏGB
- Defazzifikasiya
- Variantlar arasında dogru cavab mövcud deyil
- MDİTQ

574 Neyronların 1-ci layı nə adlanır?

- TGS
- İƏGB
- Defazzifikasiya
- Fazzifikator
- MDİTQ

575 Neyronların 1-ci layı nə adlanır?

- TGS
- İƏGB
- Defazzifikasiya
- Fazzifikator
- MDİTQ

576 Süni neyron şəbəkələri haralarda istifadə olunur

- [Düzgün cavab yoxdu.
- Bilik əldə etmə sahələrində
- Optimallaşma məsələlərin həllində
- idarəetmə prosesləri üçün bilik əldə etmə və nümunələrə görə öyrənmə əsasında arzuolunan dəqiqliklə optimallaşdırma məsələlərinin həllində geniş istifadə olunur.
- idarəetmə prosesləri üçün bilik əldə etmə və nümunələrə görə öyrənmə məsələlərində

577 Qeyri- səliss məntiqdə doğruluq qiymətləri çoxluğu hansı intervalda qiymətlər alır?1

- (0;1)
- [1; 2]
- [0; 2]
- [0; 1]
- [0; 3]

578 OLAP serverin xüsusiyyətlərinə aiddir:

- çoxölçülü informasiyanın fiziki saxlanması təşkil edə bilər
- istifadəçi sorğularına cavablarının tez verilməsini təmin edə bilər
- aqrekat verilənlərin hesablanması və saxlanması ayrıca proses kimi serverdə yerinə yetirir
- hamısı
- real vaxt rejimində verilənlərin relasiya strukturundan çoxölçülü struktura çevrilməsini təşkil edir

579 OLAP kliyent:

- real vaxt rejimində verilənlərin relasiya strukturundan çoxölçülü struktura çevrilməsini təşkil edir
- çoxölçülü informasiyanın fiziki saxlanması təşkil edə bilər
- aqrekat verilənlərin hesablanması və saxlanması ayrıca proses kimi serverdə yerinə yetirir

- çoxölçülü kubun qurulmasını kompyuterdə yerinə yetirir
- istifadəçi sorğularına cavablarının tez verilməsini təmin edə bilər

580 OLAP serverdə:

- verilənlərin relasiya formasından çoxölçülü kub formasına çevrilməsi OLAP vastələrinin sorğusu ilə baş verir
- ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır
- çoxölçülü kubun qurulması kompyuterdə yerinə yetirilir
- aqreqat verilənlərin hesablanması və saxlanması ayrıca proses kimi serverdə yerinə yetirilir
- ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir

581 HOLAP arxitekturalı sistemdə...

- verilənlərin relasiya formasından çoxölçülü kub formasına çevrilməsi OLAP vastələrinin sorğusu ilə baş verir
- ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır
- ilkin və çoxölçülü verilənlər çoxölçülü VB-də və ya çoxölçülü lokal kubda saxlanır
- ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir
- reaksiya vaxtı bəzən həddindən çox olur

582 ROLAP arxitekturalı sistemdə...

- ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir
- ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır
- OLAP vasitələrinin sorğusuna görə relasiya və çoxölçülü verilənlər əsasında qurulur
- verilənlər həcmi «partlayış artımını» nın qarşısını alır
- ilkin və çoxölçülü verilənlər çoxölçülü VB-də və ya çoxölçülü lokal kubda saxlanır

583 MOLAP arxitekturalı sistemdə...

- verilənlər həcmi «partlayış artımını» nın qarşısını alır
- ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir
- ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır
- ilkin və çoxölçülü verilənlər çoxölçülü VB-də və ya çoxölçülü lokal kubda saxlanır
- reaksiya vaxtı bəzən həddindən çox olur

584 Rəng və işıq fluktuasiyaları ənənəvi üsulda neçə %-dir?

- 96,6% və 86,6%
- 96% və 86%
- 95% və 85%
- 96,4% və 83,3%
- 95,5% və 85,5%

585 Rəng və işıq fluktuasiyaları sensor çıxışda nə qədərdir?

- 20% və 25%
- 10% və 15%
- 5% və 10%
- 5% və 15%
- 15% və 20%

586 Aşağıdakılardan hansı mutasiya ehtimalıdır?

- $R_m = 0,09$
- $R_m = 0,07$
- $R_m = 0,06$
- $R_m = 0,05$
- $R_m = 0,08$

587 OLAP maşınının yerinə görə OLAP məhsulları ayrılır:

- OLAP serverlərə və ROLAP kliyənlərə
- HOLAP serverlərə və OLAP kliyənlərə
- OLAP serverlərə və MOLAP kliyənlərə
- OLAP serverlərə və OLAP kliyənlərə
- ROLAP serverlərə və ROLAP kliyənlərə

588 Verilənlərin saxlama üsuluna görə OLAP sistemlər hansıserver arxitekturası ilə qurulur?

- ROLAP,DOLAP,MOLAP
- MOLAP,HOLAP
- MOLAP,ROLAP
- MOLAP,HOLAP,ROLAP
- ROLAP,DOLAP,HOLAP

589 OLAP sistemləri hansı təsnifatlara bölünür?

- düzgün variant yoxdur
- OLAP maşınının yerinə görə
- verilənlərin saxlama üsuluna görə
- hamısı
- tətbiqə hazırlıq dərəcəsinə görə

590 İstifadəçi OLAP sistemi ilə qarşılıqlı əlaqə yaratmaqla nəyə nail ola bilər

- heç biri
- detallaşdırma, yığma, paylama, vaxta görə müqayisə kimi analitik əməliyyatları yerinə yetirə bilər
- verilənlərin müxtəlif kəsiklərini ala bilər
- a və b variantları doğrudur
- verilənlər həm relasiya, həm də çoxölçülü verilənlər bazalarında saxlana bilər

591 Qərar qəbulətmənin təminatı prosesi hansı mərhələləri əhatə edə bilər?

- qəbul edilən qərarların nəticələrinin analizi və QQS-in nöqteyi-nəzərindən ən yaxşısının seçilməsi
- mümkün qərarların generasiyası
- idarə olunan sistemin vəziyyətinin qiymətləndirilməsi zamanı QQS-ə kömək etmək və QQS-in nəyə üstünlük verməli olduğunu təyin etmək
- bütün variantlar düzgündür
- QQS-in verdiyi üstünlüklər əsasında mümkün alternativlərin qiymətləndirilməsi

592 Qanuna uyğunluqlar hasil edən sistemlər (DATA MINING sistemləri)inin vəzifəsi nədir?

- düzgün variant yoxdur
- informasiya axtarışdır
- verilənlərin ümumiləşdirilməsi, aqreqatlaşdırılması, hiperkub şəklində təsviri
- verilənlərin dərin analizi nəticəsində qanunauyğunluqları üzə çıxarılması
- verilənlərin emalı sistemlərində üstqrum kimi və ya verilənlər anbarı kimi istifadə olunması

593 Aqreqatlaşdırılmış göstəricilər hasil edən sistemlər (OLAP sistemləri)in əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- verilənləri biliklərə çevirmək
- verilənlərin emalı sistemlərində üstqrum kimi və ya verilənlər anbarı kimi istifadə olunması
- informasiya axtarışdır
- verilənlərin ümumiləşdirilməsi, aqreqatlaşdırılması, hiperkub şəklində təsviri
- verilənlərin dərin analizi nəticəsində qanunauyğunluqların üzə çıxarılması

594 Detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər (OLTP-sistemlər)in tipik nümayəndəsi:

- DATA MINING,OLAP sistemləri

- verilənlər bazalarının idarəetmə sistemləri (VBİS)
- informasiya-axtarış sistemləri (İAS)
- informasiya-axtarış sistemləri (İAS) və verilənlər bazalarının idarəetmə sistemləri (VBİS)
- DATA MINING sistemləri

595 Detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər (OLTP-sistemlər)in əsas funksiyası nədir?

- verilənlərin ümumiləşdirilməsidir
- verilənlərin çoxölçülü analizi
- verilənlərin hiperkub şəkildə təsviri
- verilənlərin aqreqatlaşdırılması
- informasiya axtarışdır

596 Toplanan verilənlər əsasında qərar qəbuletmənin təminatı hansı texnologiya və sistemlə yerinə yetirilir?

- DSS,OLAP,EİS
- DATA MINING,OLTP
- OLAP,DATA MINING
- OLTP,OLAP,DATA MINING
- DSS,EİS

597 Toplanan verilənlər əsasında qərar qəbuletmənin təminatı hansı texnologiya və sistemlə yerinə yetirilir?

- Qanuna uyğunluqlar hasil edən sistemlər,aqreqatlaşdırılmış göstəricilər hasil edən sistemlər
- Qanuna uyğunluqlar hasil edən sistemlər, detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər
- Detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər,aqreqatlaşdırılmış göstəricilər hasil edən sistemlər
- Qanuna uyğunluqlar hasil edən sistemlər, detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər,aqreqatlaşdırılmış göstəricilər hasil edən sistemlər
- düzgün variant yoxdur

598 DSS:

- sayı çox olmayan tipik sorğuları yerinə yetirirlər
- hazırlıqsız istifadəçilər üçün nəzərdə tutulur
- cari stuasiyaya dərhal reaksiya göstərən operativ sistemlərdir
- qərar qəbuletmə prosesində istifadə edilməsi məqsədilə verilənlərin dərin analizini yerinə yetirirlər
- müəyyən sayda konkret məsələlərin həllinə yönəldilir

599 EİS-...

- verilənlərin analizi və ümumiləşdirilməsi tələb olunan sahələrdə tətbiq olunurlar
- problem sahəsi üzrə biliklərə malik olan və kompyuter texnologiyalarından istifadə etməyi bacaran istifadəçilər üçün nəzərdə tutulur
- qərar qəbuletmə prosesində istifadə edilməsi məqsədilə verilənlərin dərin analizini yerinə yetirirlər
- cari stuasiyaya dərhal reaksiya göstərən operativ sistemlərdir
- süni intellekt xassələrinə malikdirlər

600 “Ad, soyadı, atasının adı” , “Ünvan” , “Telefon nömrəsi” atributlarına malik verilənlər bazası hansı tiplidir?

- şəbəkə
- budaqlanan
- iyerarxik
- relyasion
- ağacvari

601 Hər bir mənsubiyyət funksiyası necə funksiyanı təyin edir

- Üçbucaqşəkilli
- Rombşəkilli

- Düzbucaqlı
 trapesiyaşəkili
 Kvadratşəkili

602 Qeyri-bircinsliyin səbəbi aşağıdakılardan hansı ola bilər

- Şüşənin qalınlığının dəyişməsi
 B) Şüşənin özünün daima dəyişməsi
 Səthin çirkliliyi
 bütün cavablar doğrudur.
 Şüşənin formasının dəyişməsi

603 Hər bir mənsubiyyət funksiyası neçə ədədlə kodlaşdırılır

- 6.0
 3.0
 2.0
 4.0
 5.0

604 Genetik alqoritm hansı parametrlərlə tətbiq edilir?

- Doğru cavab yoxdu
 populyasiyaların sayı, çarpazlaşma yolu ilə yaranan nəsillərin sayı, mutasiya ehtimalı
 populyasiyaların sayı, zarpazlaşma yolu ilə yaranan nəsillərin sayı
 çarpazlaşma yolu ilə yaranan nəsillərin sayı, mutasiya ehtimalı
 populyasiyaların sayı, mutasiya ehtimalı

605 Qeyri-bircinsliyin səbəbi nələrdir?

- Düzgün cavab yoxdu.
 Şüşənin üzünün daima dəyişməsi, şüşənin forma və qalınlığının dəyişməsi
 Səthin çirkliliyi, şüşənin üzünün daima dəyişməsi
 Səthin çirkliliyi, şüşənin üzünün daima dəyişməsi, şüşənin forma və qalınlığının dəyişməsi
 Səthin çirkliliyi, şüşənin forma və qalınlığının dəyişməsi

606 C mənsubiyyət funksiyası hansı düsturla hesablanır?

- $\mu c = B_j(b)S_j(s)$
 $\mu c = R_j(r)G_j$
 $\mu c = R_j(r)G_j(g)B_j(b)$
 $\mu c = R_j(r)G_j(g)B_j(b)S_j(s)$
 $\mu c = G_j(g)B_j(b)S_j(s)$

607 OLAP maşının yerinə görə OLAP məhsulları neçə yerə ayrılır?

- 7.0
 3.0
 4.0
 2.0
 5.0

608 Verilənlərin saxlanma üsuluna görə OLAP sistemləri neçə sinfə ayrılır?

- 3.0
 7.0
 5.0
 4.0
 2.0

609 OLAP sisteminin əsas ideyasında nə durur?

- kün qərarların generasiyası
- verilənlərin çoxölçülü konseptual təsviri
- verilənlərin çoxölçülü və relasiya VB-da saxlanması
- istifadəçi sorğularına açıq olan çoxölçülü cədvəllərin qurulması
- qəbul edilən qərarların nəticələrinin analizi

610 OLAP(On-Line Analytical Processing- Operativ Analitik Emal) konsepsiyası neçənci ildə təklif olunub?

- 1894.0
- 1994.0
- 1987.0
- 1993.0
- 1998.0

611 OLAP(On-Line Analytical Processing- Operativ Analitik Emal) konsepsiyası kim tərəfindən təklif edilib?

- Y.Şumpeter
- E.Toffler
- F.Maxlup
- F.Kodd
- D.Bell

612 Qərar qəbuletmənin təminatı prosesi neçə mərhələləri əhatə edə bilər?

- 5.0
- 8.0
- 9.0
- 4.0
- 6.0

613 Toplanan verilənlər əsasında qərar qəbuletmənin təminatı neçə texnologiya və uyğun olaraq neçə cür sistemlə yerinə yetirilə bilər?

- 7.0
- 2.0
- 5.0
- 3.0
- 4.0

614 Hansı sistemlər bəzən dinamik sistemlər də adlandırılır?

- EİS və DSS tipli sistemlər
- ümumi təyinatlı sistemlər
- EİS tipli sistemlər
- DSS tipli sistemlər
- kommunikasiya tipli sistemlər

615 Qərar qəbuletmənin təminatı sistemlərinə əsasən hansı sistemlər aid edilir

- EİS və DSS tipli sistemlər
- [ümumi təyinatlı sistemlər
- EİS tipli sistemlər
- DSS tipli sistemlər
- kommunikasiya tipli sistemlər

616 İntellektual informasiya axtarış sistemini reallaşdırmaq üçün hansı proqramlaşdırma sistemindən istifadə olunur?

- Basic
- Paskal
- Turbo
- Turbo – Prolog
- Prolog

617 Genetik alqoritmdə çarpazlaşma yolu ilə yaranan nəsillərin sayı nə qədərdir?

- 70.0
- 40.0
- 30.0
- 50.0
- 60.0

618 Genetik alqoritmdə populyasiyaların sayı nə qədər olub?

- 90.0
- 70.0
- 60.0
- 100.0
- 80.0

619 Hər bir rəngin təsviri üçün neçə mənsubiyyət funksiyası tələb olunur?

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

620 İntellektual informasiya axtarış sistemini reallaşdırmaq üçün hansı proqramlaşdırma sistemindən istifadə olunur?

- Basic
- Paskal
- Turbo
- Turbo – Prolog
- Prolog

621 Verilənlər bazası ibarətdir: 1.problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir 2. bloku həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir 3.həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir 4.bloku həll olmayan problemin cari anındakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir 5.bir-birilə əlaqəli çoxlu bloklardan ibarətdir

- 1,4,5
- 2,3,4
- 1,2
- 2,3
- 1,3,5

622 BƏS nədir? 1. konkret predmet sahəsinə aid bilikləri cəmləşdirir 2.biliklər bazaları ilə işləməyi təmin edir və onun əsasında süni intellekt sistemlərinin təşkilinə imkan yaradır 3.məntiqi çıxarışı təmin edir 4.məntiqi çıxışı həll edən intellektual proqramdır

- 1,3,4
- 1,4

- 2,4
- 2,3,4
- 1,2,3

623 Ekspert sistemlər inteqrasiya dərəcəsinə görə bölünür: 1.statistik 2.avtonom 3.hibrid 4.dinamik 5.monitorinq

- 3,5
- 1,4
- 1,4,5
- 2,3
- 2,4,5

624 Ekspert sistemlər real vaxta görə bölünür: 1.statistik 2.hibrid 3.diaqnostika 4.kvazidinamik 5.dinamik 6.proqnozlaşdırma

- 1,3,4,5,6
- 1,2,3,4
- 2,3,6
- 1,4,5
- 2,4,5

625 Ekspert sistemlər məsələlərin tipinə görə bölünür: 1.verilənlərin interpretasiyası 2.avtonom 3.diaqnostika 4.hibrid 5.təlim 6.planlaşdırma

- 2,4,6
- 1,4,6
- 2,4
- 1,3,5,6
- 1,2,3,4

626 Ekspert sistemlərin təsnifatı: 1.məsələlərin tipinə görə 2.real vaxta görə 3.inteqrasiya dərəcəsinə görə 4.məhsuldarlığına görə 5.vəzifələrinə görə

- 1,2,3,4
- 2,4,5
- 1,3,4,5
- 1,2,3
- 1,3,4

627 Ekspert sistemlər: 1.konkret predmet sahəsində mütəxəssis biliklərini özündə əks etdirən və az kvalifikasiyalı istifadəçilərə qərara gəlməkdə məsləhətçi olan mürəkkəb kompleks proqramlardır 2. konkret predmet sahəsində az təcrübəli mütəxəssislərə qərar qəbul etməkdə dəstək olurlar 3. bəzən qərarların qəbul olunmasını dəstəkləyən sistemlər də deyirlər 4.az kvalifikasiyalı istifadəçilərə məsləhət məqsədilə konkret predmet sahələri mütəxəssislərinin təcrübə və biliklərinin çoxaldılması və yayılması üçün istifadə olunan mürəkkəb proqram kompleksləridir 5.biliklər bazaları ilə işləməyi təmin edir və onun əsasında süni intellekt sistemlərinin təşkilinə imkan yaradır.

- 1,2,3,4,5
- 2,3,4,5
- 1,2,4,5
- 1,2,3,4
- 1,3,4,5

628 Faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir. Bu ifadə aşağıdakı ekspert sistemlərindən hansına aiddir

- DENDRAL
- MICIN

- TAİR
 PROSPECTOR
 PUFF

629 Kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir, istifadəçi sistemə maddə haqqında hər hansı məlumatı və spektrometriyanın məlumatlarını daxil edir, robot isə öz növbəsində maddənin kimyəvi quruluşu haqqında diaqnoz verir. Bu ifadə aşağıdakı ekspert sistemlərindən hansına aiddir

- PROSPECTOR
 MICIN
 TAİR
 DENDRAL
 PUFF

630 Nəfəsalmının pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir, MICIN ekspert sistemindən infeksiyalara aid verilənlər bölməsi çıxarılıb, yerinə ağ ciyər xəstəlikləri haqqında verilənlər daxiletməklə bu ekspert sistem alınmışdır. Bu ifadə aşağıdakı ekspert sistemlərindən hansına aiddir

- PROSPECTOR
 MICIN
 TAİR
 PUFF
 DENDRAL

631 tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir, ona daxil edilən simptomlara əsasən uyğun diaqnoz qoyur və istənilən infeksiya xəstəliklərinə görə müalicə kursu məsləhətlərini verir. Verilənlər bazası 450 qaydadan ibarətdir. Bu ifadə aşağıdakı ekspert sistemlərindən hansına aiddir

- PROSPECTOR
 PUFF
 TAİR
 MICIN
 DENDRAL

632 Alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir

- Reallaşma
 Konseptualizasiya
 İdentifikasiya
 Eksperiment
 Formalizasiya

633 Kompüter programının işlənilməsi, nəticələrin təmini. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir

- Eksperiment
 Konseptualizasiya
 İdentifikasiya
 Reallaşma
 Formalizasiya

634 Biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir

- Eksperiment
 Konseptualizasiya
 İdentifikasiya
 Formalizasiya

- Reallaşma

635 Əsas anlayışların və onlar arasındakı əlaqələrin müəyyən olunması. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir,

- Eksperiment
 Formalizasiya
 İdentifikasiya
 Konseptualizasiya
 Reallaşma

636 Problemin xarakterinin öyrənilməsi. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir

- Eksperiment
 Formalizasiya
 Konseptualizasiya
 İdentifikasiya
 Reallaşma

637 İşlənmə səviyyəsinə görə ES ticarət sistemi klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir,

- Sistem yüksək etibarlılıq göstərir və sifarişçiyə verilir
 Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
 Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
 ES tək-cə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər.
 Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil

638 İşlənmə səviyyəsinə görə ES sənaye sistemi klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ES tək-cə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər
 Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
 Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
 Sistem yüksək etibarlılıq göstərir və sifarişçiyə verilir
 Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil

639 İşlənmə səviyyəsinə görə ES işləyən prototip klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- ES tək-cə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər.
 Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
 Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
 Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil
 Sistem yüksək etibarlılıq göstərir və sifarişçiyə verilir

640 İşlənmə səviyyəsinə görə ES tədqiqat prototip klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ES tək-cə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər.
 Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil
 Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
 Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
 Sistem yüksək etibarlılıq göstərir və sifarişçiyə verilir

641 İşlənmə səviyyəsinə görə ES təsviri prototip klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- ES tək-cə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər.
 Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil

- Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
- Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
- Sistem yüksək etibarlıq göstərir və sifarişçiyə verilir

642konkret predmet sahəsində mütəxəssis biliklərini özündə əks etdirən və az kvalifikasiyalı istifadəçilərə qərara gəlməkdə məsləhətçi olan mürəkkəb kompleks proqramlardır. Cümləni tamamlayın

- AIY
- intellektual sistemlər
- informasiya sistemlər
- ekspert sistemlər
- verilənlər bazası

643 Ekspert sisteminin özünüanlama xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı ifadə aiddir

- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakilərə, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır.
- konkret bir araşdırma və ya bir predmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır;
- ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnmişdir.
- ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır;

644 Ekspert sisteminin dərinlik xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı ifadə aiddir,

- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakilərə, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır.
- konkret bir araşdırma və ya bir predmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır;
- ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır;
- ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnmişdir.

645 Ekspert sisteminin simvol mühakiməsi xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı ifadə aiddir

- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır;
- konkret bir araşdırma və ya bir predmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır;
- ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakilərə, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır.
- ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnmişdir.

646 Ekspert sisteminin kompotentlik xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı ifadə aiddir

- variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır;
- ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakilərə, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır.
- konkret bir araşdırma və ya bir predmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır;
- ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnmişdir.

647 ES-lər nədən ibarətdir?

- həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir
- problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir

- bir-birilə əlaqəli çoxlu bloklardan ibarətdir
- bloku həll olmayan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir
- bloku həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir

648 Biliklər bazası:

- bir-birilə əlaqəli çoxlu bloklardan ibarətdir
- həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir
- bloku həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir
- problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir
- bloku həll olmayan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir

649 ES-lərin əsasını nə təşkil edir?

- verilənlər
- bilik bazası
- verilənlər bazası
- ekspert bilikləri
- informasiya sistemləri

650 Ekspert sistemlərin ən vacib fərqləndirici cəhəti nədir?

- intellektual proqram olmasıdır
- biliklər bazası ilə işlənməni təmin etməsidir
- konkret predmet sahəsinə aid olan biliklərin cəmləşməsidir
- məhz ekspert biliklərinə əsaslanan bilik bazasına malik olmasıdır
- məntiqi çıxarışı təmin etməsidir

651 SU/X ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- nəfəsalmının pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.
- tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- maşın akustikası ekspert sistemidir.
- kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.

652 Semantik şəbəkə istiqamətlənmiş qrafıdır, onun təpələri anlayışları, xətlər isə anlayışlar arasındakı münasibətləri ifadə edir, anlayış hər hansı abstrakt və ya konkret obyektləri, münasibət isə bu obyektlər arası əlaqələri ifadə edir, semantik şəbəkədə olan münasibətlər: məntiqi əlaqələr - İfadəni tamamlayın

- uzaq, yaxın, altında, üstündə, içində və s.
- "baş verir", "təsir edir" və s.
- sinif-qrup, element- çoxluq
- və, və ya, yox
- cəhətlərə malikdir, mahiyyəti var və s.

653 Semantik şəbəkə istiqamətlənmiş qrafıdır, onun təpələri anlayışları, xətlər isə anlayışlar arasındakı münasibətləri ifadə edir, anlayış hər hansı abstrakt və ya konkret obyektləri, münasibət isə bu obyektlər arası əlaqələri ifadə edir, semantik şəbəkədə olan münasibətlər: atribut əlaqələr - İfadəni tamamlayın

- uzaq, yaxın, altında, üstündə, içində və s.
- "baş verir", "təsir edir" və s.
- sinif-qrup, element- çoxluq
- cəhətlərə malikdir, mahiyyəti var və s.
- və, və ya, yox

654 Semantik şəbəkə istiqamətlənmiş qrafıdır, onun təpələri anlayışları, xətlər isə anlayışlar arasındakı münasibətləri ifadə edir, anlayış hər hansı abstrakt və ya konkret obyektləri, münasibət isə bu obyektlər arası əlaqələri ifadə edir, semantik şəbəkədə olan münasibətlər: funksional əlaqə - İfadəni tamamlayın.

- uzaq, yaxın, altında, üstündə, içində və s.
- cəhətlərə malikdir, mahiyyəti var və s.
- sinif-qrup, element- çoxluq
- "baş verir", "təsir edir" və s.
- və, və ya, yox

655 Semantik şəbəkə istiqamətlənmiş qrafıdır, onun təpələri anlayışları, xətlər isə anlayışlar arasındakı münasibətləri ifadə edir, anlayış hər hansı abstrakt və ya konkret obyektləri, münasibət isə bu obyektlər arası əlaqələri ifadə edir, semantik şəbəkədə olan münasibətlər: "hissə- tam" tipli əlaqələr - İfadəni tamamlayın

- uzaq, yaxın, altında, üstündə, içində və s.
- cəhətlərə malikdir, mahiyyəti var və s.
- "baş verir", "təsir edir" və s.
- sinif-qrup, element- çoxluq
- və, və ya, yox

656 PROSPECTOR ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.
- tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir.
- kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.

657 DENDRAL ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.
- tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.
- faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir.

658 PUFF ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır,

- variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.
- tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.
- faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir.

659 MICIN ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.
- nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.
- tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir.

660 Ekspert sistemlərin zəncirvari dövrlərin analizi üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- SOPHIE
- GUIDON
- TE1RESIAS
- EL
- EMYCIN

661 Ekspert sistemlərin biliklər bazasının qurulması üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- SOPHIE
- EMYCIN
- GUIDON
- TE1RESIAS
- ROSIE

662 Ekspert sistemlərin elektronikanin təlimi üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır,

- SOPHIE
- EMYCIN
- GUIDON
- TE1RESIAS
- ROSIE

663 Ekspert sistemlərin kompüterlərin konfigurasiyalarının tərtibatı üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- SACON
- PUFF
- MYCIN
- RI
- CASNET

664 Ekspert sistemlərin genetika təyinatı üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- SACON
- PUFF
- MYCIN
- MOLGEN
- CASNET

665 Ekspert sistemlərin geoloji diaqnostika təyinatı üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- SACON
- PUFF
- MYCIN
- PROSPECTOR
- CASNET

666 Ekspert sistemlərin texniki diaqnostikası təyinatı üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır,

- PROSPECTOR
- PUFF
- MYCIN
- SACON
- CASNET

667 ES-in yaradılmasının eksperiment mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması.
- əsas anlayışların və onlar arası əlaqələrin müəyyən olunması
- problemin xarakterinin öyrənilməsi
- kompüter proqramının işlənilməsi, nəticələrin təmini
- biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması

668 ES-in yaradılmasının reallaşma mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması.
- əsas anlayışların və onlar arası əlaqələrin müəyyən olunması
- problemin xarakterinin öyrənilməsi

- kompüter proqramının işlənməsi, nəticələrin təmini
- biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması

669 ES-in yaradılmasının formalizasiya mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- kompüter proqramının işlənməsi, nəticələrin təmini
- əsas anlayışların və onlar arası əlaqələrin müəyyən olunması
- problemin xarakterinin öyrənilməsi
- biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması
- alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması.

670 ES-in yaradılmasının konseptualizasiya mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması
- biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması
- problemin xarakterinin öyrənilməsi
- əsas anlayışların və onlar arası əlaqələrin müəyyən olunması
- kompüter proqramının işlənməsi, nəticələrin təmini

671 ES-in yaradılmasının identifikasiya mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması
- biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması
- əsas anlayışların və onlar arası əlaqələrin müəyyən olunması
- problemin xarakterinin öyrənilməsi
- kompüter proqramının işlənməsi, nəticələrin təmini

672 Ekspertlərin təhsil alanlara məsləhətləri, tələbələrin biliklərinin yoxlanılması, öyrədici sistemlər . Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- Proqnoz ES
- Monitorinq ES
- Planlaşdırma ES
- Təhsilləndirmə ES
- Layihələndirmə ES

673 Əvvəldən ortaya çıxmış kritik vəziyyətlərin ardıcıl izlənməsi, əməliyyatdan sonra xəstənin halının izlənməsi, vəziyyətin əsas parametrlərinin izlənməsi. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- Proqnoz ES
- Təhsilləndirmə ES
- Planlaşdırma ES
- Monitorinq ES
- Layihələndirmə ES

674 Obyekti müəyyən vəziyyətə gətirən situasiyalar ardıcılığı, eksperimentlərin planlaşdırılması, robotun hərəkətinin, obyekt müəyyən vəziyyətə gətirən situasiyalar ardıcılığının öyrənilməsi. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- Proqnoz ES
- Planlaşdırma ES
- Monitorinq ES
- Təhsilləndirmə ES
- Layihələndirmə ES

675 Verilmiş vəziyyətə görə ehtimal olunan nəticələrin çıxarılması, havanın, hücum hərəkətinin təyin olunması, demaqratik, ticarət ehtimalları. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər,

- Layihələndirmə ES
- Diaqnostik ES
- İdentifikasiya ES
- Proqnoz ES
- İdarəetmə ES

676 Verilmiş sənədlərə uyğun mürəkkəb konfigurasiyaların yaradılması, verilmiş məhdudiyyətlər daxilində predmetin prototipinin yaranması. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- Proqnoz ES
- Diaqnostik ES
- İdentifikasiya ES
- Layihələndirmə ES
- İdarəetmə ES

677 Cari vəziyyətlərin ardıcıl şərh, təhlili və idarəedici qərarın verilməsi, dəmiryol, quru, hava, dəniz nəqliyyatlarının idarə edilməsi. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- Proqnoz ES
- Diaqnostik ES
- İdentifikasiya ES
- İdarəetmə ES
- Layihələndirmə ES

678 Müşahidə olunan sistemdə ola biləcək xətlər əsasında nəticələrin çıxarılması, xəstəliklərin diaqnozu, texniki nasazlıqların müəyyən olunması. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- Proqnoz ES
- İdarəetmə ES
- İdentifikasiya ES
- Diaqnostik ES
- Layihələndirmə ES

679 Müşahidə olunan verilənlərlə bağlı vəziyyətin təyini surətlərin, dilin, radarlardan alınan siqnalların tanınması. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər,

- Proqnoz ES
- İdarəetmə ES
- Diaqnostik ES
- İdentifikasiya ES
- Layihələndirmə ES

680 ES-in aralıq blokuna aiddir,

- sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.
- həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.
- problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.
- istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- verilənlər bazasındakı giriş verilənlərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.

681 ES-in izah blokuna aiddir

- istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.

- problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.
- sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.
- verilənlər bazasındakı giriş verilərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.

682 ES-in nəticə çıxarma blokuna aiddir

- istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.
- problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.
- verilənlər bazasındakı giriş verilərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.
- sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.

683 ES-in verilənlər bazası blokuna aiddir

- istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- verilənlər bazasındakı giriş verilərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.
- problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.
- həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.
- sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.

684 ES-in biliklər bazası blokuna aiddir

- istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- verilənlər bazasındakı giriş verilərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.
- həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.
- problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.
- sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.

685 ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnmişdir. Bu ifadə ekspert sisteminin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- etibarlılıq
- simvol mühakiməsi
- kompotentlik
- özünüanlama
- dərinlik

686 ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır; Bu ifadə ekspert sisteminin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- etibarlılıq
- simvol mühakiməsi
- kompotentlik
- dərinlik
- özünüanlama

687 ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakilərə, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır, mühakimələrin nəticələri simvollar toplusu şəklində təzahür etməlidir; Bu ifadə ekspert sisteminin hansı xüsusiyyətinə aiddir,

- etibarlılıq
- dərinlik
- kompotentlik
- simvol mühakiməsi

özünüanlama

688 Konkret bir araşdırma və ya bir pretmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır; Bu ifadə ekspert sisteminin hansı xüsusiyyətinə aiddir,

- etibarlılıq
 dərinlik
 simvol mühakiməsi
 kompotentlik
 özünüanlama

689 Ekspert sistemlər inteqrasiya dərəcəsinə görə neçə yerə bölünürlər?

- 5.0
 6.0
 3.0
 2.0
 7.0

690 Ekspert sistemlər real vaxta görə neçə yerə bölünür?

- 7.0
 5.0
 2.0
 3.0
 6.0

691 Ekspert sistemlər məsələlərin tipinə görə neçə yerə bölünür?

- 2.0
 7.0
 3.0
 6.0
 5.0

692 Ekspert sistemlərinin qurulması texnologiyası adlanır:

- heç biri
 maşın texnologiyası
 informasiya texnologiyası
 bilik mühəndisliyi texnologiyası
 hesablama texnologiyası

693 Giriş icazəsinin olmasına görə ES necə təsnif edilir,

- xüsusi və kollektiv
 sadə və mürəkkəb
 ümumi və xüsusi
 fərdi və kollektiv
 fərdi və xüsusi

694 Bilikləri neçə böyük qrupa bölmək mümkündür

- 6.0
 3.0
 4.0
 2.0
 5.0

695 Aşağıdakılardan hansı xüsusiyyət bilikləri səciyyələndirən əsas cəhətdir:

- Aktivlik.
- variantların hamısı
- Daxili interpretasiya.
- Strukturlaşma
- Bağlılıq.

696 Ekspert sistemlərin xüsusiyyətlərinə aid deyil

- dərinlik
- kompotentlik
- etibarlılıq
- simvol mühakiməsi
- özünüanlama

697 Ekspert sistemlərin xüsusiyyətlərinə aiddir

- özünüanlama
- variantların hamısı
- kompotentlik
- simvol mühakiməsi
- dərinlik

698 Hər hansı elmi, texniki, tibbi və s. sahələr üzrə yüksək səviyyəli ixtisas sahiblərinin bilik və bacarıqlarına əsaslanaraq qurulan süni intellect sistemlərini necə adlandırırlar

- verilənlər bazası
- AIY
- intellektual sistemlər
- informasiya sistemləri
- ekspert sistemləri